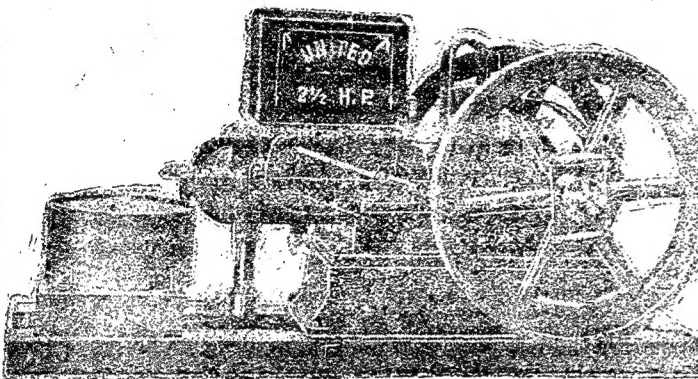

308704 ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 3 } చెన్నపట్టణము 1916 నం. 1 ప్రెస్ నెల 5 వ తేది బుధవారము
సంపుటము. 3. } న శ నా మ సం వ త్స ర చై త్ర మా స శు క్ల త్త తి య 3.

NO 3
సంచిక 3

యునైటెడ్ వెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదిగత కన్నడును నునము కనియ
నియ యెరుగుతుంటేయ సాధారణ
యగా నీరతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
బడుచున్న యేతయలు మోటారు వగైరా
లన్నిటికంటెను సులభముగా పనిచేయు
బడుననియ అతిస్వల్పధరలకు దొరకు
ననియ అయిన యావిన్న యింజనులు,
పంపులు క్షయసాదువార్లకు, తదితర చిన్న
మిషనులను స్వతంత్రముగా స్థాపించి
లాభములను పొంద గోరువారికి వార్త
సాలిటి భాగ్యవేతలకలె సమకూరినది.

ఇదిచిన్ని పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, పత్తియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోదా
వాటరు మెషిన్లను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములైనవి.
ఇది కిరణవాయుమీద అతితృప్తికరముగా పనిచేయుచున్నది. యెరుగుంటివాని చేతనమునను నడుపబడును.
వలయువారలు ఈక్రింది చిరువామాగల సోర్ ఏజెంట్లకు వ్రాసి యాత్రు సంగతులను తెలిసికొనగలరు.
డి. యల్ శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. సెకండు లైను బీచ్, మదరాసు.
వ్రాించి: బెజవాడ.

నల సంవత్సరాది సంచిక

ఆంధ్రోద్యమచరిత్రము : అనంతరయుద్ధచరిత్రము !

పంచాంగము

ఆంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన యమూల్యవ్యాసములు
అనేక పటములు చిత్ర పటములచే విరాజిల్లుచుండును
ముచ్చటగా ముద్రింపబడియున్నవి
సరిగా సంవత్సరాదివాడు వెలువడినది

యుద్ధమువలన కాగితముల కల వేర్పడినను, విశేషము సొమ్ము వ్యయముచేసి సంవ
త్సరాది సంచిక పూర్వమువలెనే మంచికాగితములపై ముద్రించి వున్నాము. కాగితముల
యిబ్బందివలన నలసంవత్సరాదిసంచికయొక్క ప్రతులు చందాదారులకై మితముగ ముద్రి
తములై యున్నవి. సంవత్సరాదిసంచికను బడయగోరువారు వెంటనే చందాదారులుగ
జేరుట యుచితము.

అలస్యము=ఆకాశంగము

ఆంధ్రదివ్యత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెం. 0 8 0
అర్ధసంవత్సర	0 12 0
ఆంధ్రవార్షిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	1 0 0
ఇతరులకు	2 0 0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

వాదాపేడియలకు వరము : ఐనోడిక సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోదధిసారసవరిల్లా

అపరిశుభ్రపు రక్తమువలన జరించువాద్యములకు కీటకులగుంటి చుండు. వీరపులను, మచ్చలను, నిద్రావలను
పుండ్లను, పొటనొప్పిలను బిచ్చిబిచ్చులవలన గలను నర్మకోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

వనోదధిసారసవరిల్లా నుంచి మిచ్చుట కిచ్చుంతయు, నవజమైన మధ్యవచ్చినను అన్నివిధములైన దోషములను
పోగొట్టును. తీరకజునందలి పాదరసదోషములను, చులబద్ధకమును కార్యసంబంధమును నొప్పిలను పోగొట్టి రక్తమును
శుభ్రపరుచును. శరీరాశోగ్యమును గలగ జేయును. 16 కోణాలకుండుటకు 4 బొట్లల బుడ్డిలతో అచ్చుబడును.

ప్రొఫైటరు:- **పి. డి. సావంత్, గళక, పనసవాడి సం. 2 బొంబాయి.**
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY.

194] సుపీరియర్ లీనర్ జ్యాయలు వాచ్.
గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0 పోస్టేజి 0-4-0
డివికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటీ కలదు.

ఈగడియారును డయిలమిని
మా కం నె ని పేన ఎట్టనిసిరానో
ముద్రింపబడియుండును. ఇది చూడు
ట కందమై తలచినను, డబ్బు
ప్రూఫ్ అను గ్లాసు పోమునుగలిగి
మొరటుపనులకు దగియుండును. పెరి
ప్రెయూర లోభాగమున గ్యారంటీచీటి
అతికించుండును. నీయగుండి మా
కై తయారుచేయబడినది. కాన వెనక
యొద్దను జిక్కను. ఒకకోక్కను తియ్యచులను తలంపుతో
తక్కువ వెలనుంచితిమి. చాలకాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప
ధరగల గడియార మిది యొకటియే యని యనుభవంబున జెలి
యును. ఇదిగత కనేక గడియారులు ఖర్చయి యోగ్యతా
పర్యాయల నందియున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడును. కా
వట్టణమున ననేకులు కొని సంకసించినన, జేదమాటలెండుట!
సుపీరియర్ వాచ్ కం పెని, పొట్టువాప్ప నెం. 167, చంద్రావ.

304 కాటోల్ పొడరు
సల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిమీలు
బుట్టించు పుసగులను నరింపజేయును. టి. 1-3 అ. 0-1-1

కాటోలు వత్తులు
కోమలను, ఈగలను నరింపజేయును, పారదోలును.
240 కత్తులుగల పెట్టె 1-3 అ. 1-3
మిఠాయిరవవార్తములకు చీమలను తవకటిండ్లయందు నుండు
కోమలను, పుస్తక పేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.
సొలుపింజెట్టు: - టి. నార అండుకో, 1-11, స్ట్రోంగర్స్ట్రీటు, వాట్సా, మదరాసు.

సీమ్ మోటారుబండ్లు
విశాఖపట్టణమున అనకాపల్లిలోనుండు రాధాకృష్ణస్వస్థిక
ట్రాక్టోరిట్ కంపెనీ లోను 1916 నం. ఏకగ్రీవముగా
యతు ప్రయాణితల సాగర్వ్యాము చక్కని యెర్వాయలతో
మిక్కిలి వడిగర్వము నుండునది తయారుచేయబడిన స్వీట్
మోటారుబండ్లు అనకాపల్లికించి వోడవరము మార్గముగా
నూడును. వంద రూపాయల స్థాపించును. ఈ మోటారు
రెండు మైళ్ల ప్రయాణము నుమాడు రెండుగురులు కాలముగా
ప్రాక్తిచేయును. కనీ 1 ఇర కొద్ది రూపాయల ప్రయాణము
చేయవలెను. రూపాయల స్థాపించెడితే, బండ్రాకపోకల
కాలములు చార్జీలు మొదలగునవి తలసీలను చూడవలెను
నిరీక్షించి గతించుటకు కోరబడుచున్నాడు.

The Radakrishna Steam Transit Co.,
391 Anakapally
Proprietor:-Nagulakonda Radakrishniah,
GLASS MERCHANT, MADRAS. B.

ఆంధ్రమహాసభ

నెల్లూరు ప్రజల యుత్సాహము.

(ఒక విశేషమున కద్దరుండి)

ఈనెల 1 తేదికి నెల్లూరు రెడ్డిగారి పురమండలమున, ఆంధ్రమహాసభకు ప్రతినిధుల సభ్యులొనటకును, రాబోవు సంవత్సరము జరుగవలసిన ఆంధ్రమహాసభను చూడకపోవుట చేయుటకును మై చచ్చియెట్టకును, పాఠశాలమునకును కలిగిరి. పిన్నయునుగల వారినేమియు, పురమండలమును ఉత్సాహపూరితముగా సభ సలంకరించుచుండిరి. సభసారంభించుటకు ముందు కొందఱు ప్రమాణ లాగవోట చేరి మహాసభను నెల్లూరున కావ్యముచేయుటయమై తీర్మానము చేయించిరి. సభసారంభించుటకు కొంతసమయమునకు సభ్యులెల్లరు ఆకురతితో తీర్మానముల వినుటకై వేచియుండిరి. ముందునోట చెంగయ్యసంతులు, బి.వి.ఎల్. గారు సభాధిపత్యమును వహించిరి. చివరకు మొత్తమున, బి.వి.ఎల్. గారు, నెల్లూరుమండలములోని 80 మందిమహాజనులపేర్ల నెల్లూరున రాబోవు ఆంధ్రమహాసభకు ఈమండల ప్రతినిధులుగా పేర్లపంపింప తీర్మానము సుపాదించిరి. మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారి తీర్మానము నామోదించిరి. సభ్యులెల్లరు దానినంగీకరించిరి. అంతట ఒంగోలవేంకటరంగయ్యసంతులు, బి.వి.ఎల్. గారు రాబోవు సంవత్సరమున జరుగు ఆంధ్రమహాసభ నిచ్చటి కావ్యము చేయవలయునను తీర్మానము సుపాదించిరి. తుమలూరు శివరామయ్యసంతులు, బి.వి.ఎల్. గారు దానినామోదించిరి. సభ్యులెల్లరు తమ తమ తాత్పర్యముతో నా తీర్మానము నంగీకరించిరి. ఈకార్యమున జరుపుటకు యిచ్చటికి దయచేసిన కొందఱు వేంకటకృష్ణయ్యసంతులు, కవుల శ్రీరామ శాస్త్రిగారు ఆత్యంత సంతోషపడెదమనిరి. వేంకటకృష్ణయ్యగారు సభవారు చేసిన తీర్మానములకు తమ సంతోషమును తెలియజేయుచు మనోహరముగా కావ్యములతో సుకన్య సింది, నెల్లూరు మండలమున లనేకులు కాకినాడలో మే 8, 9, 10 తేదీలలో జరిగెను ఆంధ్రమహాసభ సభకు విచ్చేయవలయునని వారి కావ్యము చేసిరి. మా పురమున న్యాయవాదిగా నున్న ఎం. జి. కృష్ణస్వామి ఆయ్యర్, బి.వి.ఎల్. గారు ఆంధ్ర మహాసభ నిచ్చటి కావ్యము చేసినయెడల తాముగారి తమవలన గాని యా. 50000 ఇచ్చెదమని శ్రయంత ఆయనచేర్చి కృష్ణరావు సంతోషము, కొందఱు వేంకటకృష్ణయ్యగార్లతో వాదనము చేసిరి. దగ్గరులగువారే ఈ మహాసభ సభయొక్క సదుద్దేశములను అంతమాకుగ గమనించి అంత ఉత్సాహముతో పనిచేయుటకు పూనుచుండగా, ఇక ఆంధ్ర రక్తము నాశములయందు కురిసిపోయెను, ఆంధ్ర నాయకులను పేరుపెట్టుకొనిన మామూలగు లుంకింపబడి యెట్టదల తోను ఉత్సాహముతోను కృషిపలిపి, సభను జయప్రదముగా నెరవేర్చుదలనుటకు సందేహ మేమి?

వారపత్రిక.

నిచ్చటి ఆంధ్ర పత్రికలో మీ విశేషమును మన్నేపల్లి రామకృష్ణరావుగారు సంవత్సరాది పండుగవాడు నెల్లూరున వారపత్రికను ప్రారంభించెదమని వాసి యున్నాడు. వారి యత్నములు చేసినదియు, కొన్ని గ్రామములు తిరిగి ఈ 70000 చందాను వేయించినదియు, సాధ్యమైనంతవరకు సంవత్సరాది గాదు పత్రిక ప్రారంభించెదమని చెప్పినదియు సత్యమే కాని యుద్ధమువలన కాగితములు వెలయు, ముద్రాలయ పరికరములు వెలయు, మిక్కిలి హెచ్చైనందున, కొందరు మిత్రులు ప్రకృత మీ యుద్ధమును మాని, యుద్ధము మాగిన ధర్మ కర్మవరకు వేచియుండుమని నలమోయిచ్చినందున, వారి సలహాల సమసింపక సాహసించుట శ్రేయముకాదని రామకృష్ణ రావుగారు తమ ముద్దయమును ప్రకృతము మానుకొనిరి.

విరూపాక్ష పీఠము.

శృంగిరి విరూపాక్ష పీఠాధిపతులను శ్రీమత్సరమహంస వేదాచార్యులు వార్యులై కలలబిరుదాభి విరాజమానులు, వైభవ సారవంత సాంఖ్యచార్యులగు జగద్గురు శ్రీబోధానందభారతి మహాస్వామిలవారు శ్రీచక్రరాజ సేవాశిష్యులై సికిందరాబాదు నగరమున జనవరి 21 వ తేదీని వేంచేసి ఇచ్చటి కష్టబృందముచే భిక్షావందన పాద పూజా సత్కారముల నందికొందురు బ్రజలకు స్వయంతమునం దభిమానము గలిగించుటకై మహాపూజనముల నిచ్చు

చున్నారు. ఇట్లుండ నీతేదీనకు 120 సంవత్సరములనుండి మేమి విరూపాక్షపీఠస్థులనుండి అందఱి మోసపుచ్చి సంచార మొనర్చుచున్న కల్పిత పీఠస్థులకు హంపిస్వామిలవారి యాస్థానమునందు బండితులుగానున్న దుర్మయశాస్త్రిలవారు రాకకు దమయజమానుల పేరణముచే నిచ్చటకుండు సంతకమునకు "శ్రీబోధానంద భారతీస్వామిలవారు పీఠస్థులై కారవిము, వారికి భిక్షావందనాదు లొనర్పఁగూడ"ద"యను బోధించుచు నందఱి నెట్లుండఁదలయును గానుండునటులఁజేయుటకై సర్వవిధముల బాటుపడుచున్నారు. పి: యాద్యేతమును గ్రహించిన తరువాత గొందరు పెద్దయశాస్త్రి లొకసభ గావించి యచ్చటికి దుర్మయశాస్త్రిలవారి నావాసించి "మీరు శ్రీబోధానంద భారతీస్వామిలవారు శ్రీవిరూపాక్ష పీఠస్థులుగావలసఁదలఁగల యాధారములను గలఁబఱపు"ద"గా నెద్దియో సిద్ధిపరచగ మొనర్చి ధుమధులులాడుచు సభనుండి వెడలిపోయిరి.

ఈపురమునం దిట్టికల్లోలము గలుగుటకు, మూలపురుషులు హంపిస్వామిలవారుకుటచే వారు శ్రీబోధానందభారతీస్వామిలవారుధిష్ఠించి కిరీటరూపాక్ష పీఠము తమకు రావలసిందని రాజమండ్రిజిల్లా సబ్బుకోర్టులలో దమపురినిధుల ద్వారా ఆమె 6, ఆమె 127 5 నెంబరులుగా జేయించి దాని అప్పీల్లవై శ్రీ హంపిస్వామిలవారి పీఠమునుగూర్చి యధికారు లొనర్చిన తీర్పుల సారాంశమును మార్చియు ప్రకృతమున కుపయోగించునని ప్రాయశాస్త్రము.

"శ్రీ హంపిస్వామిలవారి పీఠస్థులను చెప్పవారు 120 సంవత్సరములక్రిందట కుత్సితభుంధు సహ్యానీశవధానుని వలన గల్గితముయిన పీఠపరంపరలోని వారములట్లు వారి ప్రతివాదు తిద్దలుకు దాఖలుచేసిన దస్తావేజులవలన దృఢపడుచున్నది. శ్రీ విరూపాక్షపీఠము స్థాపించిన శ్రీ విద్యాశంకర (విద్యారణ్య) స్వామిలవారిచే నిర్మింపఁబడి పీఠస్థులగు యతిగులకు మాత్రము పూజార్చనము శ్రీ చక్రము పృథి వాకల తాలూకు పీఠస్థుల స్వాధీనులొనై యున్నది. వారి (హంపిస్వామిలవారు) దాఖలుచేసిన దస్తావేజులన్నియు శ్రీ విరూపాక్షపీఠస్థులగా ప్రతివాదులకు చేరినవేగాని కల్పిత పీఠస్థులకు హంపిస్వామిలవారివిగావు. కాబట్టి యీ దాని అప్పీల్లకు ఖర్చులతో కొట్టివేయుచున్నారము."

న్యాయాధిపతులు సభినిబిలువగా విమర్శించిచెప్పిన తీర్పులకంటె నితరుల కల్పితాల్లవలనను లామోదదాయకములు కావచ్చు.

హంపిస్వామిలవారు విరూపాక్షపీఠ పరంపరలోని వారుగారనుటకువారి శ్రీమతిమేదవర్తనము, అందుదావారింక బడి: బిరుదాభి శ్రీ విద్యారణ్యులది గాని స్వామిలవారి దెంతమాత్రమును గాదు. స్వామిలవారికి సంబంధించినదంతయు "శ్రీ విద్యాశంకర పాదపద్మారాధన" యనునది మాత్రమే దీనినందఱును ప్రాసికొనవచ్చును. ఇట్లుగాక శ్రీ బోధానంద భారతీస్వామిలవారి బిరుదాభి శ్రీ విద్యాశంకరులకు సంబంధించినది పోగా, "శ్రీ విద్యాశంకర పదమాశక్తప్రకాశిత, (పదసామాఖ్యాభిషిక్త) జగద్గురు శ్రీ విరూపాక్ష పీఠాధిపత్య"నును మొదలుగాక గల వాక్యములుగాన వచ్చుచున్న

విషయమునకు కల్పించివికావు. శ్రీశృంగేరి పీఠాధిపతులు గూడ "శ్రీ విద్యాశంకర పాదపద్మారాధన"లనియే ప్రాసికొనుచున్నార గాని శ్రీ విద్యాశంకర పదసామాఖ్యాభిషిక్తులనుటలేదు. దీనివలన నేపీఠమున కెక్కువ యధికారము గలదో కష్టాలగుదురు గాక—నాగం కృష్ణరాయశర్మ

పరమపదముగాంచిన ప్రతిభాశాలి

కన్నేపల్లి సాంబశివరఘు రాయస్వామిగారు.

మ. అణుపండుక బరమాణునై యధికమంబాధిగమై సర్వకారణములంబును గార్యసాధనమునై ప్రాణంబుకప్రాణమై ప్రణుతిక గాంచెతి బ్రహ్మమెల్ల ప్రభుకుర్వాడప్రయ్యాభ్యధి మణికుర్వాడప్రకాశినియ్యకర్మసామాన్యత్వమేరంగక

కా. నానావిద్యలెఱిగి చున్న ప్రభువాండవీతికుండు సన్మారించెక భవవీరుశక్తిగల యాతంద్రమింక బహి: ప్రాణంబును గారవిచె వినుకస్మల్పాండమాతేని నుజ్జానల్ వారటంచు వారింక ఆగోస్థర్గంబుగై నేనీతే!

నీ ఆభిలషనాదర్శన స్వభావిక మోః
తనుయప్పికను వసుంధరను గలిపి
భాషాప్రపంచ సంతోష కారణమోః
నియతనామంబును నీటగలిపి
కుర్దకార్యచరణాధ్యక్ష పరమోః
యాత్మకు దేవంబునందఁగలిపి
రాజసంస్థాన తంత్రిజ్ఞానములమైన
ఘనతర సమృద్ధి గలిగి గలిపి
యన్నియునుగూడి తెలిసిగావించి గగన
చంచలగావించి శంచభూతైక్యసిద్ధు
గాగ నినుండేని మృత్యువుగట్టుకొన్న
యట్టిఫలమేమి కలవయ్య అప్పురాయ.

నీ. నీప్రపంచజ్ఞాన నియంతిడెల్పంగగ
న్యాయుల్లరచనయే యమితసాక్షి
నీఘనవిద్యావినిర్మలతను డెల్ప
యెప్పెయ్యబిడమే యెనఁగుసాక్షి
నీబుద్ధినుజ్ఞాన నిపుణునందఁడెల్ప
బ్రభువులమోగి గౌరవముసాక్షి
నీన్నేహపాత్రిత నిష్కలటత్వంబు
దర్శింప చున రాజధానిసాక్షి
అన్ని విధములచేత నియంతకాని
బడనుకొన్న విజయాభ్యుపత్రసంబు
ఇంతకును దై కృపకును వింతకాదె
యభిలషత్పుంసవిధేయ యప్పురాయ.

క. ఎన్నట్లు బ్రదికి చున్న జగన్నాటకమెల్లనున్న ఘనతరయశోమతగన్నచునాయుండవు నీకన్న ఘనము తేరయొకఁడగలరేమెన్నక.

బహుమతి బహిని. దీని ప్రాధాన్య విశేషముల బాగుట కిదియేచాలు. పోత గ్యారంటీలు పూచీలు, ఇయ్యనీలు, దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నవో వెంటనే వాడుడు. నిశ్చయముగా సంతోషమును గలిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినవో ఎల్లప్పుడును మీరే విడనాడవలయు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె మాపి "ఇది కామినియా" మిక్కిలి చాకగ యనికెప్పుడును కొనుక్కు తెచ్చుచున్నారట ఆమాటలచే మోసపోతును. ఆ నూనె లతో వారికి మిక్కిలి లాభము కలుపుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నార గామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాన్యుచూడి కొనుక్కు.

ఒక సీసా 1-2 రు 1-0-0. ఐ. పి. రు 0-4-0
8 సీసాలు రు 2-10-0. ఐ. పి. రు 0-7-0

సోలంజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెని,
55. నామ్యునీడ్ మార్కెటు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:— సుమాతాపురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

126 స్త్రీ జనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కని తలకట్టు.

కట్టువలె, మెత్తనై, దట్టముగానుండు నల్లనిశిరోజముల కోరని స్త్రీయందురా?

కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టర్డ్)

స్త్రీలకు తప్పనిసరి. మొదటకు మెత్తలువారలకును స్త్రీలకును, చివ్వుబిరుదేడు. ఉష్ణాధిక్యమున తలవల్లబడను, నొప్పిపోవు, బట్టల బాగుబడను, అన్నిటికన్న మిన్న నునానన లలిరించును.

మెనుూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుమతి బహిని. దీని ప్రాధాన్య విశేషముల బాగుట కిదియేచాలు. పోత గ్యారంటీలు పూచీలు, ఇయ్యనీలు, దేశమందంతటను వాడబడుచున్నది యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నవో వెంటనే వాడుడు. నిశ్చయముగా సంతోషమును గలిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినవో ఎల్లప్పుడును మీరే విడనాడవలయు.

హెచ్చరిక:— కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొందఱు మోసగాండ్లు ఏదో యొక సామాన్యపు నూనె మాపి "ఇది కామినియా" మిక్కిలి చాకగ యనికెప్పుడును కొనుక్కు తెచ్చుచున్నారట ఆమాటలచే మోసపోతును. ఆ నూనె లతో వారికి మిక్కిలి లాభము కలుపుచుండుటచే అట్లు చేయుచున్నార గామినియా ఆయిల్ రిజిస్టర్డ్ మాన్యుచూడి కొనుక్కు.

ఒక సీసా 1-2 రు 1-0-0. ఐ. పి. రు 0-4-0
8 సీసాలు రు 2-10-0. ఐ. పి. రు 0-7-0

సోలంజెంట్లు, ఆంగ్లో. ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెని,
55. నామ్యునీడ్ మార్కెటు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏజెంట్లు:— సుమాతాపురుషోత్తం మూర్తి, 29, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

ప్రతిభా మా. 1-0-0, 0-8-0.

చెన్న పురి శాసనసభ

ప్రశ్నోత్తరములు.

గౌ. శ్రీ. ఆర్. పి. కృష్ణారావుగారు.

80 ప్రశ్న:- (1) 1886-వ సం. ఇంకంటాకు ఆస్తు యొక్క 80-వ శాతము ప్రకారము ఏయేజిల్లాలలో ఎట్టిస్థితి గతులలో పెన్షన్లు కనూయ చేయబడుచున్నవి?

(2) (క) ఆ పెన్షన్లు ప్రకారము పెన్షన్ల నిధియ నంద ర్భూమన గమనించుట కమైన నిబంధనలు చేయబడినవా?

(చ) ఇకతరువాత శాసనసభ అట్టి నిబంధనలను ప్రభుత్వమునా రిక్తు చేస్తుందా?

(3) బుద్ధివంతముగా కావడమే త్రవమాటును గావించును ఆలస్యమైన దృష్టులలోకూడ పన్ను చెల్లింప వలసినవానియొద్ద శాసనమైన సంఖ్యాపరమైన తీసికొన కుండనే పెన్షన్లు కనూయచేయబడుచున్న మాట వాస్తవ మా? ప్రభుత్వమునా రట్టివర్తనను ఆమోదించెదరా?

80. జవాబు:- (1) పెన్షన్ల అన్ని జిల్లాలలోని నిధింబంధించుచున్నది.

(2) నిబంధన లేమియు చేయబడలేదు. కలెక్టరులకు ముందర్భూమి నిధిని ప్రకటించుట కొన్నియే రాష్ట్రము చేసియున్నాడు. దొరతనమువారికి నిబంధనలేమియు లేదు వాస్తవముగా తోచుచున్నది.

3. పెన్షన్ల ప్రకారము పన్ను చెల్లింపవలసిన వారియొద్ద నుండి కలెక్టరు సంఖ్యాపరమైన తీసికొనబడుచున్న పన్ను త్రవమాటును సకాలమున వసూలుచేయబడును గతకముందు గానోటిసిచ్చుట యవశ్యకము.

గౌ. రా. జి. పి. కేశవరెడ్డిగారు.

42 ప్రశ్న:- (క) బల్లారి అంత ప్రభుత్వ కర్మాలు జిల్లాలో ఎంతభూమి రిజర్వ ఫారెస్టునుండి తొలగించబడి నది. అట్లు తొలగించబడిన భూమిలో ఎంతభూమి సాయమునకు యోగ్యమైనది?

(చ) అట్టి భూమి సంఖ్యను కర్వసాయము నిమిత్త ముచేదరా? ఇచ్చెడి పక్షమున నెట్లు?

(3) ఆభూమి సంఖ్యని గాని కొంత భాగమును గాని ముఖ్యముగా నిమిత్తము ప్రత్యేకముగా వినియోగించెదరా?

(4) అట్లు వినియోగించునెడల ఏమి వరకులమీద ఆ భూముల నిచ్చెదరా?

(5) నిచ్చుటకుల దాదర్శ్యమును అనుసరించి నిధిని యోగించి, భూములను కర్వసాయయోగ్యముగా చేసికొను నిమిత్తము ప్రభుత్వమువారు వారికి అప్పులిచ్చెదరా?

42 జవాబు:- (క) & (చ) 1914-వ సం. కుమిలూను ఈక్విండ వివరంబుల బడిన భూములు రిజర్వ ఫారెస్టునుండి తొలగించబడినవి :-

జిల్లా.	ఎకరములు.
బల్లారి	4,940
అనంతపురము	2,558
కర్నూలు	48

బల్లారి జిల్లాలో మొత్తము రిజర్వ ఫారెస్టు, 1,484 ఎకరములభూమి కర్వసాయయోగ్యముగా పరిగణించబడినది. అట్లైన భూమిలో ఎంతభూమి సాయము యోగ్యమో ప్రభుత్వము వారికి తెలియదు. సాధారణముగా రిజర్వలోనుండి తొలగించబడిన భూములను ఫారెస్టులోనుండి పరిష్కరించెదరు.

(బి) (3) (4) మొత్తము 1,484 ఎకరముల భూమి మొత్తము 115,000 అకరముల (రిజర్వ) సం. 2769కు ప్రభుత్వ బల్లారి ఆభూముల నిచ్చెడి వరకులు వివరింపబడి యున్నది. ఆయాభూమిలోని మొత్తము భూములను వాగులేని భూమి నిమిత్తము అప్పులిచ్చుచున్నది నిర్దేశించబడి యున్నది.

ప్రశ్న:- (క) జిల్లా మొత్తము బాకీదారులను ఆరెన్యుచేసి కెయిలులో పెట్టుటకు సంబంధించిన వ్యాయశాస్త్ర భాగముల మార్పుచేయవలసిన యవశ్యకత మున్నదియు లేనిదియు విచారించు నిమిత్తము ఏ. శ్రీ. కర్ణగౌడ్గారు ప్రత్యేకముగా వినియోగించబడిన మాట వాస్తవమా?

(చ) వాస్తవమేమో, ప్రభుత్వమునా కామన రిజర్వకు ప్రకటించెదరా?

(3) వ్యాయశాస్త్రము చేసిన మార్పులు చేయటము ద్వారాబడినదా? ఉద్దేశించబడినదా? ఏమిమార్పులను చేయుట సుద్దేశించబడినది?

45 జవాబు:- (క) ఆవును. (చ) (బి) రిజర్వ ఆ లోనిపంటలనున్నది. దానిని ప్రకటించు విషయము సమయము వచ్చినప్పుడు ఆలోచించబడును.

46. ప్రశ్న:- ఆ నిజప్రతిమొట్టకు ప్రత్యక్షమైనదా, జిల్లా మొత్తము బాకీదారులను ఆరెన్యుచేయు విషయములో ఈ రాజధానియందలి సివిల్ కోర్టుల తమతంత్రము తోచినప్రకారము చేయటము వీలుపడుటకు సివిల్ ప్రొసీజరు కోర్టుయొక్క 122-వ సెక్షనునుసరించి నిబంధనలేమైన చేయబడుచున్నా ప్రభుత్వమువారు ప్రాక్టోరులను నడిగెదరా?

46. జవాబు:- జిల్లా మొత్తము బాకీదారులను ఆరెన్యుచేసి కెయిలులో పెట్టుటకు సంబంధించిన వ్యాయశాస్త్రమును ప్రభుత్వమునా రిక్తు చేయబడుచున్నది. ఆ సందర్భమున ప్రాక్టోరుల మాటానింపబడును.

అనంతపురము రాజా శ్రీ మదనమోహనశాస్త్రిగారు.

47. ప్రశ్న. (ఎ) 1913 సంవత్సరమున కచ్చివ వరకుల అసామ్యమును మహానగరము తెగినంతయు, అట్లు నింతవరకు వాగుచేయించి సంగతిగనె, ప్రతియేటకును వర కలవలను మహానగరము మొత్తమునుండి కోర్టు జుర్రువానా ములెయించుచున్నది, అసామ్యమునుగూడ ఉపద్రవము గలుగుననియు ప్రభుత్వమునా రిక్తు చేయిరా?

(బి) ఇతరుల వద్ద కాలము వచ్చులోకల ప్రభుత్వము వారు మహానగరమును వాగుచేయిరా?

జవాబు. అనంతపురము సభ్యులు మహానగరమును గూర్చి చెప్పినదంతయు దొరతనమువారికి తెలియదు. కాని వారింకను రిజర్వ కోర్టుల సరిగ్గానుచున్నది.

48. ప్రశ్న. ప్రభుత్వము ద్రవ్యమును కిబ్బాదిగానున్నందున, రాజధానిలో ఏజిడిమను దీప్తిప్రమునముగూర్చి నైసు ఏమెంతవరకే కలుగజేయుననను దొరత. ముఖ్యముగా మానీకేరక దలంచుచున్నా?

జ. లేదు.

49. ప్ర. గంజాముద్ల, దీప్తిప్రమునముగూర్చి అంకను పరిష్కరించబడవలసిన కేసులను ప్రభుత్వము వరకును అడిగినది దీప్తిప్రమునముగూర్చి ఇంకను బనిచేయవలసి సంగతి యెక్కడగా నున్నదా?

జ. ఉన్నది.

50. ప్ర. గంజాముద్ల భాగములో ముఖ్యములందు ఉరియాలి కాపాటలను తీసికొని ప్రభుత్వము వారికి తెలియదా?

రెవెన్యూలో, అసామ్య దీప్తిప్రమునము లందు ఎంతవరకే వారి కాపాటలను స్థాపించురా?

జ. కచ్చివ ప్రభుత్వము ద్రవ్యమును కిబ్బాదిగానున్నందున ప్రభుత్వము వారికి తెలియదు.

51. ప్ర. ఉరియాలి ప్రజలకు ఇంజనీరింగు, వైద్యము మున్నగు లెక్కికల విద్యలు చేయకొనుట కచ్చివ ప్రభుత్వములను లేనిది దొరత. ముఖ్యముగా తెలియదా?

మహామృత్యుము మొదలగు వారికివలె ఉరియాలి విద్యలు లభించు విద్యార్థి తీరనముల ద్వారా విద్యలు ప్రాప్తించురా?

51. జ. దొరతనమువారి కళాశాలలో వీలైనంతవరకు అన్ని భాతుల వారికిని సౌకర్యము లేవనపడి యున్నది. నలు అన్నింటిని సర్వము విద్యార్థుల కిచ్చు ప్రయత్నములలో ముఖ్యముగా పనులకంతు జిల్లాలనుండియు విద్యార్థుల కొరకు ప్రత్యేకముగా నుంచబడినది. ఈజిల్లాలలో గంజాము విద్యార్థులను జిల్లాను గలవు.

ఉరియాలి విద్యార్థులందు లెక్కికల విద్య ప్రాప్తి పొందుటకు ప్రత్యేకముగా విద్యార్థి తీరనములను ఇచ్చు విషయము యోచించబడును.

52 ప్ర. ఉరియాలి విద్యార్థులకు సాగినట్టి, వాక్కి నేమను శిక్షణమును గూర్చి 1915 సంవత్సరము ఫిబ్రవరి 2 వ తేది శాసనసభ 45 ప్రశ్న విషయమై దొరతనము వారు చేయినదా?

జ. మార్చి 24, 1916 తేది గల సం. 465 ఎం. క. దొరతనమువారు ఉత్తరపు ప్రకటించబడబోవుచున్నది.

అనంతపురము రావులవాడగు మోచర్ల రామచంద్రారావుగారు.

53 ప్ర. ప్రభుత్వము ధర్మదాయముల రిజిస్ట్రేషన్లను పాలనముగూర్చి విచారించవలెనని 1914 సంవత్సరము నవంబరు 24వ తేది శాసనసభలోని తీర్మానమును దొరతనము వారు రంగీకరించి. దీని విషయమై యేమి జరిగినది?

జ. బోర్డువారి రిపోర్టు వంపుడని వ్రాసితిమి. రిపోర్టు కూడ కొద్దిదినముల క్రిందకునే వచ్చినది. దొరతనమువారు దాని విషయమై యోచించుచున్నాడు.

ప్ర. 53. రిజిస్ట్రేషన్ల మొత్తమును సాగించుటకు అసంపూర్ణ గతంలో పాతకాలను స్థాపించుటకు కనెజు చేసినదామయిన, గతముగాగో గూడ అట్లే విన్నవించుకొనిన మాటయను నిజమా?

సంద్యాలయందలి ప్రత్యేక పరిశీలనబట్టి దొరతనము వారు పాతకాలను వెలుగుచురా?

జ. కాన్సిలువారి దరఖాస్తు దొరతనమువారి యోచన యందనున్నది.

55 ప్ర. గడచిన నవంబరు నెల కిరిక తేదీనాటి కచ్చి యందకుగల బడిన 175, 191 ప్రశ్నల (రిజిస్ట్రేషన్ల ఫూటీ గేటు కట్టాకొనకను) విషయమైన రిపోర్టును దొరతనము వారి యుత్తరపును ప్రయోగించురా?

అఫీసరుల విషయమై యేమి జరిగింది? తెలుపుదరా?

జ. అనంతపురము 12వ ప్రశ్నకు జవాబును జూచుకొనవలెను.

56 ప్ర. గ్రామాదులలో రక్షించబడిన వావులను నిర్మించు విషయమై పరిశీలించబడుచున్న రిపోర్టులైన దొరతనమువారు ప్రయోగించురా? ఇప్పుడట్టి వావులన్ని నిర్మించబడినవి వానిలో పెన్ని యవయోగపనులున్నవి?

జ. దొరతనమువారు వివిధవిషయమైన రిపోర్టుల ప్రకారము ప్రయోగించుచున్నాడు. ప్రస్తుతము భించిన సుఖ్యుల వారు తనమైనది. కనుక రిజిస్ట్రేషన్లను. క్రొత్తలెక్కిలను వంపుడని దొరతనమువారు వ్రాసికాడు.

57. ప్ర. గడచిన నవంబరు 28 వ తేదీ నింజాళమున కుం బోవు కూలీలను గూర్చియు ప్రయాణికులను గూర్చియు శాసనసభలోని తీర్మానమును దొరతనము వారు రంగీకరించిరి. దీని విషయమై దొరతనమువారు విదేశాధికారులకు తెలిపిన విషయములను ప్రయోగించురా?

జ. 6 వ ప్రశ్నకు జవాబు దీనిని జవాబును.

58. ప్ర. ఈ రాజధానిలో అంతెంటు సభ్యుల కీతములను కచ్చిచేయు సందర్భమునందు కచ్చిచేయు మొదలగు ఎన్నెన్నింటిని అను నామముల ప్రావిన్సియలు మొదలగు ఎన్నెన్నింటిని అని మార్పుదరా?

జ. దీని విషయమై దొరతనమువారు యోచించును.

59 ప్ర. రాజధాని ముఖ్యగతమునకు బయట మార్గ సాధనమును, వైద్యోపచారములను పనులను బోధించుట కచ్చి సౌకర్యము లేవనపడి యున్నది. అట్టివట్ల గడచిన 6 సంవత్సరములలో ఎందరు మంత్రిసానులు, ఎందరు వైద్యోక చారిలులు తమపనులను చేయకొనిరి?

జ. రాజధాని ముఖ్యగతమునకు బయట 14 గతము మొత్తము, ముఖ్యసేవలు వైద్యసంస్థాపనలందు మంత్రిసాని పనులను చేయటకు సౌకర్యము లేవనపడినది. వైద్యముకు బయట వైద్యోపచారములను పనులను సేవలకచ్చి యేర్పాటులలేవు. గడచిన 6 సంవత్సరములలో గతము మొత్తము, ముఖ్య సేవలు వైద్యసంస్థాపనలందు ఎందరు మంత్రిసానులు తన చేయకొనిరి తెలియదు.

అనంతపురము ఏ. ఎస్. కృష్ణారావుగారు.

ప్రశ్న 83:- ఆయా కాలముల సంబంధించి నియమించినవి కట్టుటకై గత పరిసంవత్సరములలో సెంక సామ్య కచ్చిచేసి దొరతనమువారు తెలియజేతురా?

(1) విద్యార్థులు. (2) వైద్యులు. (3) బోలీసు (4) వ్యాయశాఖ (5) కెయిలు. (6) అడవులు. (7) సాల్లు (8) పరిపాలనకాఖ. (9) చిల్లర విషయములు.

జవాబు:- రాష్ట్రములోని నియమ పనులకు ఎంతెంత భిన్నమైనవి బట్టియు నిర్ధారణచేయబడును. దానినిచూచిన మొదల జేసి కచ్చిచేసి తెలియజేయవలెను.

ప్ర. 84 ప్రశ్న జిల్లాలోని దొరతనమువారు కచ్చిచేసిన అనుగాను ప్రజలవద్దనుండి భూమి ప్రభుత్వం కంపెను నేమను ఇచ్చుచున్నదా? ఇందు విషయమై తిగాదాను రచ్చివచ్చు దు కోర్టులకు వెళ్లుచున్నదా. అట్టి విషయములు ముఖ్య కోర్టులలో పరిష్కరించబడినవి?

(బి) (1) 2500, అను మించకుండగను (2) రూ. 2500 అను మించి 5000 అను మించకుండగను, (3) 5000 అను మించి పోయినట్లయిన ఎన్ని కేసులు వచ్చినవి?

ప్ర. లాండు ఎక్స్‌జిజను ఆర్డు ననుసరించి, కర్వసాయములను కరిష్కరించుటకు సాగిన కేసులు జిల్లాలోను, దీప్తిప్రమునములను వ్యాయాధికారులు వినియోగించుచున్నామని చేయబడురా?

జ. - (ఎ) (బి) దొరతనమువారికి అసంగతి సందర్భములు తెలియరాతేను.

(సి) ప్రస్తుతమున్న పద్ధతిని మార్పుచేసిన యవసరము కనపించును.

ప్ర. 85:- వివిధజిల్లాలలో శాసనసభలోని సంకల్పములు యోచించబడుచున్నవి. వీనినిగురించియోచించుట కచ్చిచేసి మొదలెడి; వీనినియోచించుటకుల సంతకముల ఏమి జరిగినది, దొరతనమువారు తెలియజేయుచురా?

జ. - సభ్యులడిగినసంగతులు ప్రకటించబడినవి వానిని మార్చుకొనవలసినది.

ప్ర. 86:- ఏయేజిల్లాలలో సంకల్పములు నిర్మాణములోనున్నవి. వీనిని గురించి ఎప్పుడు యోచించుట కంబించింది. ఆ సంకల్పములెప్పుడు వాస్తవము చేయబడినవి. వీని కొంత భిన్న, వీని కచ్చిచేసి ప్రారంభించి? ఎన్నిటికి ప్రాధికారములు తెలుపుచురా?

జ:—సభ్యులు కోరిన సంగతులు ప్రకటించబడినవి.

ప్ర. 87 (1)— తంజావూరులో నూపరింపబడిన ఇంజనీరును ఆఫీసుకు కట్టుటకు స్థలముకోరకు దొరతనమువారు ప్రయత్నించుచు చున్నారా?

(2) నూపరింపబడిన ఇంజనీరు ఆఫీసును తంజావూరులో పెట్టుటకే నిశ్చయించినారా?

(3) ఇందుకు వ్యతిరేకమైన స్థలమును అంతకు పూర్వమే కొందరు పెద్దమనుష్యులు కొనికొని, తాము ఇండ్లను కట్టు కొనెదము అనుష్ఠించి ఇయ్యవలసినదని మునిసిపలు కమిషనరుకు దరఖాస్తుచేసికొనిరా?

(4) ఆ స్థలమును దొరతనమువారు పుచ్చుకొనబడినది, ప్రజలు మాజర్లను పంపించిరా?

(5) ఆ నిశ్చయము భావించు ఫిబ్రవరి 29వ తేదీని తంజావూరు కలెక్టరుగారి ద్వారించినమాట వాస్తవమేనా? ఏవో కొన్ని వరకులమీద వారు బిల్డింగులు కట్టుకొనుటకు ఒప్పు కొనిరా?

(6) ఆ భూమి భావించు కలెక్టరుగారి ద్వారించినప్పుడు జరిగిన వరకులకు తాము ఒప్పుకొనుచున్న అతడు కలెక్టరుకు ప్రాసినమాట నిజమేనా?

(7) ఇండ్లుకట్టుకొనుటకున ననుష్ఠించి ఇయ్యవలసినదని మునిసి పలు కొన్నింటిని దరఖాస్తుచేసిన తరువాత కలెక్టరుకును, ఆ యజమానికి ఉత్తరప్రతిని తరచు జరుగుచుండగను ఆ స్థలమును వాపొందింపటకు దొరతనమువారు యత్నించినది నిజమేనా?

(8) ఇందువలన ముందు తామేమి చేయవలసినది దొరతనమువారు తెలియజేయుచురా?

జ. (1) (2) అవును.

(3) ఆ భూమిని ఒకరు కొని 9 నెలలపాటు క్రింద చేసే లింగి అన్యాయములను దొరతనమువారు తెలిసినది.

(4) తంజావూరులో నొక సభ జరిగియున్నది ఆ నిశ్చయమును గవర్నరుమెంటువారు పుచ్చుకొనబడినది తీర్మానించినట్లును, జిల్లా కార్యదర్శి కార్యదర్శి తెలిపివారు (5)

(6) అందే (7) ఈ విషయములన్నియును, మహాజనలో నుడ వారింపబడినది.

(8) ఇందువలన మై దొరతనమువారు మరేమియు చేయవలసినదేను. నూపరింపబడిన ఇంజనీరు ఆఫీసు కట్టుట కాని నేతకర్మము దివ్యమైనది.

88:— (ఎ) వారసత్వపు సర్టిఫికేట్లుకోరకు దరఖాస్తుచేసికొనిన వా రెంతమందిగత అయిదు సంవత్సరములో కోర్టుకుపోయి?

(2) రూ 8000 కు మించునట్టిదా, 2500 వైపున 5000 మించునట్టిదా, 5000 మించునట్టిదా, వారసత్వపు కేసులన్ని కలవో చెప్పరురా?

(3) సర్వేయకు సర్టిఫికేట్లు ఆప్రకారము ఎన్ని డిస్ట్రిక్టు మునసిఫులకోర్టులకు జిల్లాకోర్టుల ఆధికారము లియ్యబడినది. ఆకోర్టులే?

(4) తదితర డిస్ట్రిక్టుమున్సిఫుల కోర్టులూడ ఈ ఆప్రకారము నరించి జిల్లాకోర్టు ఆధికారముల నిచ్చెదరా?

జవా. — సభ్యులడిగిన సమాధానములు దొరతనము వారికి తెలియవుగాని మరెవరినీ కోర్టుల కేసుధికారము లిచ్చుటకు ప్రాకోర్టువారి నియోజించెదరు.

89. ప్ర. (1) ప్రతి గ్రామమునందును చేకవడిగడేకారీల బాధితాలను బాగ్రితచేసికొని పోలీసు అధికారుల అంచుకొను చున్నారా?

(2) అట్టి బాధితాలు గ్రామముననుబట్టినదేనా? కానిని మూడుమాసములకోకవర్తాయము చెల్లించుకొన్నాడు అని తనిఖీ చేయుటకు నిజమేనా?

3. ఫలాఫలానివారు చేయబడిన గడేకారులని ఎవరి యుత్తరవుననుసరించి పోలీసుచేతను నమోదుచేయబడినది?

(4) ఫలావారు గడేకారులని నమోదు చేయుటకు ముందు దాని విషయమై కలెక్టరుల యధికారమును పొంది వారా?

ఆ కలెక్టరులలో నమోదు చేయబడిన “చెక్కు” చేసి అం దలి కప్పుడివ్వలను నిర్ణయించుటకు దొరతనము వా రేయేర్పాటు చేసిరి.

(6) ప్రస్తుతపు కర్ణాటకలోని లోపాలనుగూడ సర ణించుటకు ఏ అందుకట్టు విచారణ చేయించెదరా?

జ. (1) అవును. కలెక్టరులు ఉంచవలయున్నది. ఒక గ్రామము దాని నివాసులకుగాని కొన్ని గ్రామములకు కలిపి

గాని ఒక రిజిస్టరును ఉంచెదరు.

(2) గ్రామము మునసిఫుల మున్సిఫుల III అధ్యాయము 90 చేరాను చూడవలయును

(3) ఏవో కొన్ని నేరములు చేసినందుకు శిక్షించబడిన వారిని గడేకారీల క్రింద నమోదు చేయవలయు. డిస్ట్రిక్టు నూపరింపబడిన గాని, సబు డివిజనుల పోలీసు ఆఫీసుల గాని ఎవరోఒకరి యనుమతిలేకుండ ఎవరిని అనుమనించి చేరు ఎక్కించరు గ్రామమునకులు వ్రాము రిజిస్టరులో ప్రేమను చూచు ఆఫీసుకు ఉత్తరవు ననుసరించి నమోదు చేయవలయు. లేదా వారి తాచేదాకుల ఉత్తరవుచెప్పెదరు. కాని గడేకారీల చర్యలను మునసిఫే ప్రాయముంచును.

(4) ఆ కలెక్టరులను డిస్ట్రిక్టు మేజిస్ట్రేటు తనిఖీచేయు చుండును.

(5) ప్రేమను చూచు ఆఫీసును, వారికి వై ఉన్నాడు అను రిజిస్టరును “చెక్కు” చేయవలయు.

ప్రత్యేకపు విచారణ చేయవలసిన యవసరములేదు.

90 ప్ర:— 1910 మొదలు 15 వరకు ఎన్ని కేసులు పోలీసునూపరింపబడియున్నవో విచారణ చేయ వలసియుండెను, వానిలో పెన్నిటిని పోలీసు నూపరింపబడి టులును ఎన్నిటిని వారిపెరవనలు అన్వేషించుట విచారించి.

జ.— పోలీసు పరిపాలనా రిపోర్టులను చూచినసంగతి నందర్భయులు తెలియును. ప్రతిజిల్లా గురించి ప్రత్యేకపు సంగతులు దొరతనమువారికి తెలియును. 1915 రిపోర్టు ఇంకను తయారుకాలేదు. 1914 లో గాక పెరవనలు అన్వేషించుట చేసినవని నూపరింపబడి టులు అ చేసినవనికో కలిపి యేకముగ పరిగణించవలయుండెను.

91 ప్ర:— 1910, మొదలు 1915 వరకు ఎన్ని పోలీసు ప్రేమనులను పోలీసు నూపరింపబడియున్నవో తనిఖీచేసియుండి?

జ.— సంకలి సంక్షయములన్నియు పోలీసుపరిపాలన మును సంబంధించిన రిపోర్టులలో దొరకును. 1915 సం. ప్ర రిపోర్టు ఇంకను తయారుకాలేదు.

కొన్నియందుగలను నేడు ఉదయము 11 గంటలకు చెన్నపురికానసభ సమావేశమైంది గవర్నరుగారు సభాధి పత్యము వహించి. చాలమంది సభ్యులు సభ నలంకరించిరి. ఫి బ్రవరి 1 వ తేదీ సభ్యుల అగీకారమునకు వచ్చిన 1916 వ సంవత్సరపు జిల్లామున్సిఫుల ఆప్రకారము 20 వ తేదీ గవర్నరు జనరలుగారి యనుమతిని పొందిన దిని సభాకార్యదర్శిగారు వేదించిరి.

తదనంతరము ఆనరబిల్ సర్ మోర్ట్యుయూ ఆప్రకారము 1916-17 సంవత్సరపు ఆయోగ్యయత్రమును ప్రవేశపెట్టి; 1898 వ సంవత్సరపు జిల్లామున్సిఫుల ఆప్రకారము సరవించుటకు అనుమతిని గోకుమ ప్రభాస్థానము శిట్టివని చెన్నపురి ఆప్రకారము లిల్లును ప్రో తే తే పెట్టుటకు తమరు తెలవొ సంక లపిన దిని ఆ న ర లి లు న ర సి ం వా అయ్యగారు నిర్వహించబడి యుండలేదు. వినోదార్థము ప్రజల గృహములు మొదలగువానియందు సభలు యున్నగునవి జరుగుచు వా నిని ప్రభాస్థానములకు పరిగణించబడదని వారు తెలపిచ్చి. సర్. శివస్వామిఅయ్యగారు దొరతనము కక్షయను సమా ధానము చెప్పిన విషయము అయ్యరు తమరకు మామము కర్తు చేసికొని.

చెన్నపురి సివిలకోర్టు ఆప్రకారము సరవించుటకొక లిల్లు తీ స కొ ని రా బ డి న ది. ఆ లిల్లును స న రిం చు ట కు ఆనరబిల్ ఆయచ్చ కృష్ణారావుగారు ఒక తీర్మానమును ప్రతి పాదించి డిస్ట్రిక్టుమున్సిఫుల కార్యోనుడికను కృత్తిచేయుట కాలోచించుచున్నార. దానిని తొందరపడకుండగను, చాల బాగ్రితగను నిర్వహించవలసి యుండును. బంగారాశాసనము ననుసరించి యానవరణము ప్రతిపాదించబడినదికావున దొర తనమువారు దీని సంగీకరింకగోర. దీనిని ఆనరబిలు రామను మీననుగారు బలపరుచుచు జిల్లామున్సిఫులు దావాలించారందు టకంటె ఉన్నతస్థాయిధికారులే విచారణము చేయుటయందీ దని తెలపిచ్చిరి.

ఈ సవరణమును తా మంగీకరింపనేరమని స్టా ఆప్ర గారు తెలపిచ్చి నలవడియెండ కృమయండి మున్సిఫులను ప్రస్తుతమున్న మున్సిఫులను పోల్చి ప్రస్తుతపు మున్సిఫుల యందు స్థిరపలయించును ఎక్కువ సామర్థ్యము కలదని నుడిచి. కావున మున్సిఫులయొక్క కార్యోనుడిక నకు కృత్తి తేయుట సంభావ్యముగ నుండును.

ఈ లిల్లుకే ముయొక సవరణమును తెచ్చిన ఆనరబిల్

రామచంద్రారావు కంఠముగాను పూర్వ మున్సిఫుల కంటె ప్రస్తుతపు మున్సిఫులకును వ్యాపకమునకు గల సామర్థ్య మును తా మెప్పుడును కేంద్రించియుండలేదనియు, ఆనలు సంక లియేయనగా క్యురేషం అనుభవములేని మున్సిఫులవలన దావా కక్షదారులకు బోలెడు ఇబ్బందులు గలుగుచున్నవనియు నుడిచిరి.

ఆనరబిల్ రామానుజాచార్యులవారు దీనికి కృతిలేక మగను బి. ఎన్. కృష్ణా రమణులముగను ముట్లాడిరి.

మున్సిఫుల బ్యారికుడిక్కును కృత్తిచేయుటకు ప్రతికూల మైన పోతువాద మేమియాలేదు. గాని అయభావము మా ప్రము అగీకముగానున్నదని ఆనరబిల్ శ్రీనివాసం అయ్యరు గారు అభిప్రాయపడిరి.

ఆనరబిల్ కే.కె.విల్లె గారు తీసుకొనవలసిన కృతి లేకము గను రామఅయ్యంగారు అనుకూలముగను ముట్లాడిరి.

కృష్ణారావుగారు సభ్యుల యాక్షేపము సమాధానము చెప్పుచు మున్సిఫుల బ్యారికుడిక్కును కృత్తిచేయవలసిన స్థిర పంఘమువారిద్విన యభిప్రాయములు తెలిపి. సవరణ సభ్యులయనుమతికి వచ్చి ఓడిపోయింది లిల్లు శాసనముగా సంగీకృతమైనది.

జిల్లామున్సిఫుల డిస్ట్రిక్టు సెషన్సుజడ్జి కోర్టుకటి స్థాపించ వలయుననియు, లేకపోయినయెడల అడివనలు సెషన్సు జడ్జి అధికారముగల సబార్డినేటు జడ్జికోర్టు నైనను స్థాపించవలయు నని ఆనరబిలు మున్సిఫులవారు రెడ్డియారగారు తీర్మానము నుపపాదించిరి. జిల్లా విభజనమును గూర్చి గౌ. రెడ్డియార గారు చెప్పి ఉత్తరార్ధాను జిల్లాముచే డిస్ట్రిక్టుకోర్టు తేదీని నూపించిరి. ఉత్తరార్ధాను జనసంఖ్య మును 20 లక్షలై యుండగా రి జిల్లాముందు ఒక 10 లక్షల జనసంఖ్యయే కలదు. రి జిల్లాలోకలసి మును 20 లక్షల జనసంఖ్య యున్నది! ఈ జిల్లా లన్నిటియందును జిల్లాకోర్టులు గలవు. ఉత్తర జిల్లా కోర్టు 80 లక్షల ప్రజల క్యరపాదుములకు పరిష్కరింప వలసియున్నదని చెప్పి రెడ్డియార గారు జిల్లాములో ఒక జిల్లా కోర్టునుట ముఖ్యమని నూపించి. ఉత్తర జిల్లాను ఆకో గ్యవరతమైంది కాదు గనుక వ్యాజ్యయత్రముల అచ్చట ఉండుట కవచముగా నుండును.

గౌ. కే.కె.విల్లె గారు రియూచపాదనమును బలపరచిరి:

జిల్లాపు ఆకో గ్యుడిక్కును సబ్ జిల్లాకోర్టుస్థానమును నియమించలేదని సర్ మోర్ట్యుయూ ఆప్రకారము సర్ విలియం మేయరు, గౌ. కావ్యమున్ను గువారి అభిప్రాయములను నూ పించిరి. గౌ. కావ్య, సర్ విలియం మేయరు మాన్యు గు వారం దరు ఉత్తరార్ధాను జిల్లాలో అడివనలు డిస్ట్రిక్టుకోర్టు ఆన సరములేదని చెప్పియున్నాడు.

సర్ మోర్ట్యుయూ వ్రావర్తు గా తీర్మానము సంగీకరించుట కార్ధా రము లేదనిచెప్పిరి.

రెడ్డియారగారు ప్రస్తుతపు మిచ్చినవెనక దీనివిషయ మైవోట్టుతీసికొనిరి. వొల్లెప్పన గాకుండుటచే తీర్మానము ప్రోసివేయబడినది.

ఈ రాజధానియందే విశేషములకు వలసపోవారిని కొం దరు అధికారసభ్యులుగల కమిటీని డిపోలనుండి వారు పోక ముందే పరిక్షించలేదని కేకపెట్టిగా రుపపాదించిరి.

సిక్సంధపు మూలపదవినున్న పూర్వజిల్లాపురపు గారు చేసి న పనులను కేకపెట్టిగా రు నూపించి ఈ మూలలో ననేకులు కొంగతనముగా తీసికొని పోయెడు చున్నారనియు వారు వెళ్ళుట కవచములకు బదుచున్నారనియుచెప్పిరి.

డాక్టరు వామనుగారి దీనినిబలపరచిరి. పిమ్మలకు ఆన వారును మగవారు నెట్టు తీసుకొను మాటలతో పోయెడు, కింగ పురము మొదలగు స్థలములకు ఈవచలకు చున్నాకో నూ పించి వాయరు గారు పిట్టగారి యుపపాదనము దీనికి ఒక జో వధమని చెప్పిరి.

ఆనరబిలు వ్యాపకముగాను ఈ తీర్మానమును బలపరచి మూలమును పంపువారిని సాధ్యమయి నంతరకు కట్టుబాట్లలో లాండింగు కమిటీవారు బ్యాగ్రితపెట్టుచురని చెప్పిదొరతనము వారు తీర్మానమునంగీకరించెదరు గాక యని కోరిరి.

వలసకు మూలమును పంపుఅధికారులు తమచేతులలోని అధికారమును అగ్రియముగా చెల్లాయించవలసిన ఎంతోరాగు గానుండును కాని పిశాంకువంటి ప్రోతేజములకు ఏ అధ్యంతరము లేదండవలసమిదంపునపునుఎక్కి ఆ క్రమమును జరుగుచుండును. వలసపోవువారిని రక్షించుటకై శాసనము తేర్చిడియున్నప్పుడు వారివారి సాధకవాధకములను మంచిచెడ్డలను విచారించుటకు

విషయానుక్రమణిక.

ఆంధ్రమున నభి, విమానము పీఠము,	2
తమవదనము గాంచిన పులిభాగారి	3
తెలుగుదాతల పులిభాగారి	4.5
చెన్నైలో కానవ నభి	6
ప్రభావనానము	7
కానవ నిర్మాణ నభి-ప్రశ్నలు	8
యధ్యక్షులు	9
విమానమున నభి-ప్రశ్నలు	10
విమానమున నభి-ప్రశ్నలు	11-12-13
విమానమున నభి-ప్రశ్నలు	14

ఆంధ్రపత్రిక

1916 వ సం. ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేది

బుధవారము.

కానవ నిర్మాణనభి-ప్రశ్నలు.

నేటిదినము మన స్థానిక కానవ నిర్మాణనభి తత్పరభావనమున సమావేశ మయ్యెను. మన సభ్యులు 105 ప్రశ్న లడిగిరి. అన్నిటికిని ప్రభుత్వమువారు ఎప్పటివలెనే ప్రత్యుత్తరముల నొసంగిరి. కొన్నిటికి ప్రత్యుత్తరముగా కొన్నికొన్ని లెక్కలను ప్రకటించిరి. వాని విమర్శ మొనెత్తుక తరుణమున జేయవచ్చును. కొన్ని ప్రత్యుత్తరములను మాత్రము నేను విమర్శింపగలము. గా. శర్మ నరసింహాచార్య కర్మగారు ఈ రాజధానిలోని అధికారుల నివాసములకును జేయబడిన మూల భవనములకును మొత్తమున ప్రశ్నించిరి. రూ. 35,47,846 లు వితదర్భము వ్యయమిడి యున్నట్లు! దీనిపై వచ్చు నాదాయము రూ. 1,38,316 లు ఆదాయ ముగా నికరాదాయమని యార్జము చేసికొనుటకు రాదు. ఇంకొకటి వచ్చు నట్టి మూల భవనము గ్రహింపవలసి యున్నాము. ఆదాయము మూల యుటాడ నీయిండ్లపై స్థానిక ప్రభుత్వమునకు రూ. 50,718 లు నికరముగా నట్ల మరుట ప్రత్యుత్తరమువలననే కానవచ్చు చున్నది కింక లక్షల మీద వడ్డీయు నీ నికరనష్టమును లెక్కపెట్టయెడల అధికారులకునై కట్టకు నిండ్లవలన నెంత దండుగ యగుచుండునదియు నర్థము కాకపోదు. ఈ మూలభవనమే నీటి కాలువలపై వ్యయము చేసిన ప్రతి కేటోలాభ మగుటయేగాక నూటికి వైదుమంతున వడ్డీగట్టుకొంటున్నందుననే ఇది ప్రభుత్వము వారుకయోగించు కొందురేని అదై లిచ్చుచు రావచ్చును. అయిన ప్రభుత్వాధికారులకు సామాన్య స్థానములలో మహా భోగయోగ్య మగు కట్టడములు దొరకవు కదా! స్థానికులకు భుజానా మనములకు జాతిన భవనములు అధికారులకు చాలవా? కాలు నని ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన తొడల ప్రజలకును తమ యధికారులకును సన్నిహితసంబంధము లేర్పరచి నానుభూతిని చక్కగా పెంచినవారుకారా? ఈ క్షమా నాతయును మరది మన ప్రభుత్వమువారు కడదిన కానవ నిర్మాణనభిలో ఈ విషయమునకు సంబంధించిన యుక్తమునును ప్రశ్నించేయుట విమానకరము. గా. శర్మ

గారి ప్రశ్నలలో గమనింపదగిన రెండవప్రశ్న పరిశ్రమలకు సంబంధించినది. ఈ రాజధానిలో ప్రభుత్వమువారు ఏ ఏ పరిశ్రామికశాఖలో పని చేయ నిశ్చయించినారో తెలుపవలసినదని కోరిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరముగా (1) నూనెతీయట (2) పెన్సిల్లు (3) గాజు (4) కాగితపుగుడ్డ (5) సబ్బు (6) గార ఇటుక (7) చెరకు గానుగాదుట ఇయ్యవి యంగీకరింపబడియున్నవని తెలుపబడియెను. ఇందులో పెన్సిల్లుతప్ప తక్కినవి ఇంకను ప్రభుత్వాధికారుల యందే యున్నవని యందరు నెరుంగుదురు. ఈ ప్రత్యుత్తరము కారణముగా కొంత చురుకుగా పని జరిగినచో సంతసింపవలసి యుండును. చెరకు గానుగాదుట సంగీకరించిన ప్రభుత్వమువారు నేటిదినము ఆత్మావశ్యకముగా నాలోచించదగి యుండు చక్కెర పరిశ్రమను గురించి ఏల శ్రద్ధ వహింపలేదో మా కర్థముకాలేదు. ఈ రాజధాని యందు చక్కెరపరిశ్రమ లేకపోలేదు. కొద్దిగనో గొప్పగనో ఒకవైపున అస్సాలోను మరియొక వైపున దక్షిణాగ్రామంలోను పని సాగుచునే యున్నది. ఈపనిని బలవత్తర మొనర్చి ప్రజలకు నూతన కళములను బట్టించుటకు మన స్థానిక పునరుద్ధరణ లాలోచించకుండుట తృప్తికరము కాదు. తగిన విమర్శచేయుతురు గాక యని కోరుచున్నాము. శర్మగారి పరిశ్రామిక ప్రశ్నలకు సంబంధించియే పరిశ్రామిక విద్యానిబంధనావలె ఇర్బటి ఎక్కువేదను కోడుమంటిది పరిశ్రామిక శాఖాధ్యక్షునిచే సిద్ధముచేయబడుచున్న దని ప్రభుత్వపక్షము నెరుకచేయ బడియెను. నిబంధనావలె ఏర్పడుట సుభావకమే కాని అదియు ఎక్కువేదను కోడువలెనే యుండునది యగునని ఎంతోయైన యోగ ముండబోదు. మిక్కిలి యుదారముగా నుడివంగాని పరిశ్రామికవిద్యకు సహాయకారికా జాలను. అందుచేత ఈవిషయనా ప్రభుత్వము వారి యంగీకారము సంబంధము ముందు ప్రత్యేక ప్రాధికారమును మొదలవద్దయి పథము నుండి ఈవిషయ వాదనపై నెరిగికొనుట ప్రభుత్వమువారికి కర్తవ్యమని మాత్రము తెలియజేసి కొనుచున్నారము. గా. శర్మగారి ప్రశ్నలలో ప్రభుత్వము వారు ప్రతి గ్రామమునకును ప్రథమ విద్యాలయ మేర్పరచుటకు నికను సంతకాలము కట్టు పని యడిగిరి. ప్రభుత్వమువారు తాము మదింపులు సిద్ధముచేతు లేదని చెప్పిరి. హాండ్ల ప్రభుత్వము వారు మొదలవద్దయి సెలవుపుచ్చుకొనుచు నిన్నటిదినము చెప్పినట్టిది ఈభూమిలో విద్యా వ్యాపనము బహుశ్యరగా జరుగుచుండుట నిజమే కావచ్చును. కడచిన అయిదేళ్లలో మొదలవద్దయి యంతటను విద్యావిషయక వ్యయము 45 లక్షల సవరనులనుండి 75 లక్షల సవరనులకు పెచ్చి యుండుటయు సత్యమే. విద్యార్థులును 15 లక్షలు సంఖ్యతో పెరిగి యుండుట యువాస్తవమే. కాని హాండ్ల ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు ఇది చాలదు ఇంకను సంతోకావలసి యున్నది. వారి ననుసరించి ఇంకను నెన్నియో షిశ్వ విద్యాలయము లవసరములు. వాటికి దిగిన క్రొత్త దర్జావిద్యయు సత్యసవరము. క్రమముగా కానిండు. ఆరుడనుటకు వీలులేదు. పదేళ్లనాటి వికాసమునకును నేటి వికాసమునకును సంతోకారతమ్య మున్నదనియు మొదలవు తారక మాగువారు కారనియు హాండ్ల ప్రభుత్వ

వచించినారు. కావున విద్యావ్యాపన మిదివరకు జరిగిన రీతిని వ్యాపనపక్షముననే యైనను గ్రుడ్డిగా జరిగిన సంతృప్తికరము కానేరదు. అందుచేత ప్రభుత్వములవారు చక్కని మార్గములను వైచుకొని మదింపులను చేసికొని ఇంతకాలముతో నీపని చేయవలయునని పట్టు పట్టి సాధించుటకు పాటుపడి దేశమును దనుపవలసి యుండును. అందుచేత శర్మగారు సూచించిన వైపున ప్రభుత్వమువారు ఆలోచనలను బరపి పనిచేయ జాతురు గాక యని కోరుచున్నాము. గా. శర్మగారి ప్రశ్నలలో మొక్కటి మిక్కిలి ముఖ్యమయినది కలను. బల్లారి, కర్నూలు, అనంతపురము జిల్లాలలో నెంత యడవి యుటచేత ర్వచనమునుండి తప్పించబడినది యనియు సందుతో నెంతవరకు వ్యవసాయసార్వభౌమము ఆ వ్యవసాయా ర్హభాగమున నేదో కొంత నిష్పన్నజాతుల సాకార్యా ర్థము ప్రత్యేకింప దలపెట్టబడినదా యనియు నడిగిరి. బల్లారిలో 494 ఎకరములును అనంతపురమున 2558 ఎకరములును కర్నూలులో 48 ఎకరములును అటవీ నిర్వచనమునుండి తప్పించిట్లును ఇందులో తమ కిప్పుటికి 1,434 ఎకరములు వ్యవసాయార్హములుగా నుండునట్లును అది మూలము మాదిగలకు నియ్యక శిశ్చయించిట్లును ప్రభుత్వాధికారులు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిరి. ఈ ప్రత్యుత్తరము సంతృప్తికరమని ప్రత్యేకించి వ్రాయు బనిలేదు నిష్పన్నజాతుల కీపాటి న్యాకు మొగ్గుకు కడరును సంగీకరి తు రనుటకు సందియములేదు.

యుద్ధము.

యుద్ధము మరల నెప్పుటి మార్గమునకు దిగినది. జర్మనులు వర్ధనుడ మహావయత్నము లొనర్చు చున్నారు. కాని అనుగుణఫలము మాత్రము కలుగుట లేదు. ఇటీవల మిక్కిలి సాహసముతో పోరి వాగ్రామమును స్వాధీనము చేసికొని గలిగినను జర్మనులకు వాగోల స్వాధీనము కానందున మరల వాగ్రామములో కొంతభాగమును ప్రైవివాటికి అప్పగింపవలసి వచ్చినారు. ఆ ప్రాంతములయందే యిటీవల శత్రువు ఆక్రమించుకొనిన ఇతర భాగములును ప్రైవివారు స్వాధీనము చేసికొను చున్నారు. శత్రువు తీసికొనిన భూభాగము సంతయును మిత్రమండలివారు వెంటనే మరల సంపాదించినను సంపాదించకున్నచు శత్రువునకు చేజిక్కిన స్వల్పభూమిలోను నెక్కువ భాగము మాత్రము నిలువ నిచ్చుట లేదు. అనగా శత్రువు గొప్ప బలంబుల నెట్టి ఎంతయో నష్టమునకు నియ్యకొని స్వాధీనము చేసికొని ఇక నేమి కొంత గడచి వచ్చితి మనుకొనులోపల నాగడచి వచ్చుట యెంతో కాదనుటను మిత్రమండలి వారు స్పష్టము చేయుచున్నారు. పేరు విజయము ఫలము పరాజయముగా జర్మనీ వాడివ్యక్తము సేయుచుండుట జాడగా నింక నిట్లులే యెంతో కాలము వీరు అవస్థాంధనంబును నడువవారని తోచుచున్నది. ఒక్కవర్ధనువర్ధనే కాక పడమటి రంగమున నితర భాగములలోను జర్మనులు అకస్మాదనోపాయము నవలంబించి పరాభూతులగుచున్నారు. మరల సెయింట్లు ఇలాంటి సుప్రసిద్ధమయినది. ఇటీవల మహాయుద్ధ మొనర్చి జర్మనుల భాగమును తమ స్వాధీనమున నుంచుకొని యుండిరి. ఇప్పుడు మిత్రమండలి వారు ముక్త్యరముగా శత్రువుపై కెగసి దీనిని నాదికొనినారు. ముక్త్యముమీద పడమటి రంగమున పోరు నకు పోవము లేకున్నను ఫలము మాత్ర మెక్కువ

తలుగుచుండలేదనియే చెప్పవలయును. తక్కిన రంగములనుండి ఈమాత్రము వార్తలను లేపు. ఇప్పుడు యుద్ధనా ర్తలలో కట్టువగా కానవచ్చు వార్తలు వ్యాపారనౌకలను ముంచుటకును విమానములు దేశములపై వైచు బొంబులకును సంబంధించినవిగా నున్నవి. ఇవి యన్నియు యుద్ధమున సంగములుగానే యంగీకరింపవచ్చునుగానిముఖ్యంగాములు మాత్రము కాజాలవు. వీనివలన కలుగు నష్టము కొంత యన్నను సమరొత్సాహజాతు లీ నష్టమును నవలీలగా భరించునవియై యున్నవి. అందుచేత ప్రస్తుతము యుద్ధము ఏకారణముచేత వైన నేమి చల్లగా నిదురింప దొరికొనిన దనిన దప్పుగా నేరదు. ఇట్లే నిద్రానశయం దెంతయో కాలముండునని తలచుటకు వీలులేదు. ఏనిమేషమున నేవైపున నేమి జరుగునో యుద్ధకాలమున నూహించుట కష్టము. శత్రువును ఒకరి నొకరు తలకడునప్పుడు పూర్ణముగా మిన్నకుంటు సంభవింపజాలదుకదా! అందులోను తనప్రజకు సమేష నిమేషమును నాశకలిగించుచు నిమేషనిమేషమును నాశభంగ మొనర్చుచు యుద్ధాడనియందు గూడ క్రొత్తయే వింత యని వారిని భ్రమింపజేయుచు తన కార్యక్రమమును నెట్టులో సాగించుకొనుచు వచ్చుచుండు కెయిజరుగారు మిన్నకుండ నోర్వ గలరా! ఆతని మానసమున నేమియున్నదో యింత దూరమున నుండు మన మేమెరుగుదుము. ఏమి జరుగునో వేచిచూచుము గాక!

షల్కుసుఫ్దు ప్రభువు.

“నేను హైందవభూమిని నమ్మినాను. హైందవ ప్రజలను విశ్వసించినాను. హైందవభూమిలో సమానముగా కాశ అంచుకొని భయముల నందికాడను. హైందవ భూమిలోడన సంతోషంబులను వ్యసనములను ననుభవించినాను. ఏకవాక్యమున జెప్పవలసినవో హైందవభూమిలో నైక్యమందినాను.”

ఇవి వెదలిపోయిన వార్డింజి ప్రభువుగారి వాక్యములు.

“హార్డింజి ప్రభువు ఆ సమావేశానికి హైందవప్రజల విశ్వాసమును, గౌరవమును అనురాగమును సంపాదించినాను. అందు చేత తనవారతచ్చు వారనికి (అనగా తన కనుట) కష్టకార్యమునే నెట్టివాడు ఒకరిపేదప యెయ్యక కార్యభారము తహించుకొన్నాడు కార్యకర్తల అనుక్రమముగా నడువలసిన దనుటయే నాయభిప్రాయము. అందువలన వార్డింజి ప్రభువు కదలిక తాత్రం ప్రారంభించి సాధ్యమైంతవరకు ఆతని సహకరించయే పని జరుపుట నా ధర్మముగాను నా భాగ్యముగాను అంగీకరించు చున్నాను.”

ఇవి అధికారమును స్వీకరించిన క్రొత్తప్రతినిధి షల్కుసుఫ్దు ప్రభువుగారి వాక్యములు. ఈ ప్రభువుగారు వార్డింజి ప్రభువుగారి నాదర్శముగా ఉసికొన నంగీకరించి యుండుట మిక్కిలి తృప్తి కరము. శుభసూచకము. షల్కుసుఫ్దు ప్రభువుగారు నునకర్చిత్రామికాదర్శమును గూడ నుదాహరణముగా నిర్వచించు కొనుట సంతోషదాయకము. యుద్ధమువలన గలిగిన కర్తవ్యమిత నష్టములను చక్కబరచు కొనుటే కాక హైందవ భూమి సిద్ధముచేయు నవకర్తనస్తువు లిచ్చుటనే నున్నితవస్తువులగుటను నాదర్శముగా స్వీకరింపవలె నట! మొదటివగాట ముత్రము మాలగనే యున్నది. కార్య నిర్వహణమీ మాటలను ధ్రువపరచగలదని నమ్ముచున్నాము.

ఉమ్మడియు ఉత్తమవస్తు వగుట

యోధులు బ్రదికించు చిత్రిములు పెట్టు లనుట యెల్లంబును జెలియను. అందులో చిత్రిములలోని చిత్రిము ఈ సగరమునకే తెలువడియించుట మనకు సంతోషజనకము. అది కట్టిచిత్రిముగా మాత్రము గణింపరాదు. మహాసంభవముగా నెప్పటికయినది. యోధుసయ మగుటచే పుండ్లు పడిన

వస్తువులై యుండుననియు ఒత్తుడుప్రతి ఒకరుగా తగ్గిపోయెను. ఇప్పుడు కానలసిన కష్టతే యిది. సరఫరా తగ్గుటయు గిగాకి హెచ్చుటయు తటస్థించిండున ఒత్తుడుప్రతి కొరకటే కరతైనది. అందువలన దీనికి భిత్త్యామ్మాయ మేమైనను కనిపెట్టవచ్చుచున్నా వైద్యవిజ్ఞులను పరిశోధనలు మొదలు పెట్టిరి. దాక్టరు జస్టిను గారు ఆలోచించి యాలోచించి వరి పొట్టుమీదికి దృష్టి మరల్చుచున్నారే. మనదేశములోని బియ్యపు మరలలో యంత్రములకు సంభవముగా నుపయోగించబడి కాలీకాలక బయటపడు నుడుక తన పరిమాణమునకు రెండున్నర యంతలు నీటినిపీల్చునని కనిపెట్టిరి. అంతట దానిని శుద్ధము చేసి తన్ను గుడ్డసంచులలోవేసి కట్టి ఒత్తుడుప్రతికి బదులుగా నీ సగరములోని వైద్యాలయములలో నుపయోగించి చూచిరి. ఒత్తుడుప్రతికంటెను నీయుడుక ఎక్కువ యుపయోగకారియని నిర్ణయమైంది. నేలకువేసి చిన్నసంచులు ఉడుకతో నిండించి. యుద్ధరంగములకు నెరుమలి కా వారంబిండ్లించి. ఉడుకకు ఆదృష్టమువల్లలేదని యెక్కువగలక. ఉడుకయు నుత్తమవస్తు వైనదని ఎక్కువ సంపాదక యుండగలక! విశేషత్ర ఒత్తుడుప్రతిస్థానమును మనయుడుక యాక్రమించి మన కొక కొత్తపరిశోధనను కనుబరచినది యని ఏ హైందవకు ఆనందింపక యుండగలదు?

రంగూను వార్తలు:—ఉష్ణాధిక్యముచే పురపు ఆరోగ్యస్థితి బాగుగానుండలేదు. రాత్రికిరి కగటికిని 80 ను 88 డిగ్రీలకంటే భేదముగలదని ఉష్ణపరిమాణయంత్రము చూపుచున్నది.

బర్మాకాసనసభ:—ఈ సనసభలో సభ్యులుగానున్న ఏ. డబ్ల్యూ. బ్లింగ్లంగుగారి వాయిదా ఈనెల 30 వ తేదీలో జరిగియుండు గాన ఏప్రిల్ 2వనకు బర్మానర్తక సంఘము వారు డబ్ల్యూ. మెక్లీ నెట్టు గానని నియోజించిరి.

ఉల్లభిముఖోవాడు — ఈ సంవత్సరము మార్చి నెలలో 181 టన్నుల లోహము ఎరువుచేయబడినది. దానివల 4,84,052 రూపాయలు విలుడు మార్చి నెలలో 189 టన్నులు మాత్రమే ఎరువు చేయబడింది దాని వలకు 209,149 రూపాయలు.

శ్రీగుంటూరు అన్న దానసమాజము.— మార్చి నెలలో ఈసమాజమువారి సంతర్పణలు 9 జరిగింది. 506, మంది వీధిలకు భోజనమొసంగబడినది. మార్చి 7 వ తేదీన శ్రీరాజా వాగరెడ్డి వేంకటలక్ష్మీ నరసమ్మ బహదరు మన్నె నుల్లాక జమీన్ దారిజోగారివలన దత్తపుత్రుని వివాహసందర్భమున 16 వ తేదీన తూనుగుట్ట వేంకటప్పయ్య ఆండ్ సన్న వాగరత్నముగారి తమ్ముని వివాహసందర్భమునను సంతర్పణలు జరిగింది. కార్యదర్శి

వైశ్యాభివర్ధనసంఘము:— నీకింద్రబాదులోని వైసంఘము వారు 2 తేదీ ఆదివారము ఉదయమున 8-30 గంటలకు పొగాకబహుంధరి ధర్యవత్తియునందు కొలూ నుబ్బయ్య గుప్తగారి ఆగ్రాసవాధికర్యముకింద నొకసభను జరిపిరి. సభకు 150 మంది వైశ్యులు విచ్చేసిరి. “నీటిని” గురించి సంతాపపురము వేంకయ్యగారు, “పుస్తక భాండారములను” గురించి సమావృత్త కార్యదర్శియగు మైసూరు రమణయ్యగారు ను “వివాహమును” గురించి రాయకంటి మామయ్యగారు ను ఉపవ్యసించిరి. మైసూరు వేంకన్న గారు వై మూడువిషయములనుగూర్చి వ్యవస్థగా చెప్పిరి. ఆగ్రాసవాధికర్య యంత్రోపన్యాసముతో సభ జరుపుదముగా యిగిలెను.

బండిపోటు దొంగలు:—కడచిని శుభవారమునాటి రాత్రి బాకపూజిల్లా ఆట్టారాగ్రామములో భూస్వామి యైన కృష్ణసేనాభూష అనువాని యింటిలో బండిపోటు దొంగలు పడెను. ఆప్పుడు గ్రామస్తులకును దొంగలకును సంఘటనలు సమరము గలిగెను. తెల్లవారు జామున 1 గంటకు 25 గురు బండిపోటు దొంగలు గడ్డపాలము, మొదలగువానలో వానియంటు బండి. ఇంటివానివా రందఱు దొంగలు దొంగలని కేకలు వేసినంతలో ఊరిలోనివా రందఱును చేరి ఇంటి ద్వారమునంద దొంగలతో నిలబడిరి. గొంతకాలముకాదు రెండువత్తుములవాడు బోరి. వారిలోను వీరిలోను గూడ అనేకులకు గాయములు తగిలిచిరి. తుదకు దొంగలు తొలుత కొద్దిమందియే మాన్పా నునియు, శత్రువులు ఆ నేపథ్య గలరంభముపడి ఏక్కిలలమనుచూపిరి. ఇంక భయములేదని యూరి వారందఱును ఎటయింటికి వారుపోయిరి. రెండుగంటలైన వెనుక దొంగలు తమ సంఖ్య పెంచుకొని కృష్ణసేనాభూష ఇంటివైబడి అనేకవేల విలువగల ఆభరణములు దొరుకొని పోయిరి. ఊరిలోనివా రందఱును అలసియింటుచేతను ఆయుధములు లేకండుటచేతను తలకడ సాహసంపలేదు.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సంధికి, జ్వాలెంతకు, పోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమొనరును దని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమునకన్న ప్రിയ మగుటచేతను, నవనగ సమయములందు వారకుట దుస్తము. మా జీవాయుగలి కస్తూరి యం దిలరవదార్థము లేవియును నేర్పబడవు. ఇంత వరకు మా తావుచుంకి కొనినవారల కి విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన విషయము తెలియగలదు. అట్లుచేయుటవలన కలితికస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0 అమృతాంజనం దిగో, అదరాదు.

వాతావరణ స్థితి

1916 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 5-వ తేదీ.

సమయము.	కడచిని 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్ష పాతము.			
	ఉష్ణోగ్రత	తేలిక	కడచిని 24 గంటలలో	8 వ ఏలెలు మొ.	9 వ ఏలెలు మొ.	కలిగియుండు
సోమవారము	29.858	87.576.10	0.09	0.09	0.05	...
మార్తెడు	29.900	89.077.6	...	...	0.05	...
కాకినాడ	29.910	93.777.1	...	...	0.09	...
బందరు	29.908	90.676.2	...	...	0.05	...
గుంటూరు	...	96.679.2	...	...	0.18	...
నెల్లూరు	29.890	95.876.9	...	...	...	...
మద్రాసు	29.901	92.077.2	...	...	0.05	...
కడపూరు	29.909	92.178.5	...	...	...	...
నాగపట్టణము	29.904	92.080.4	...	...	...	...
కొలంబా	29.888	88.674.8	1.45	2.21	0.87	...
తిరువనంతపురము	29.885	93.078.4	0.17	0.42	0.51	...
కొచ్చిక	29.875	94.880.7	...	...	0.49	...
కల్లికోట	29.885	92.078.5	...	...	0.04	...
నంగూరు	29.888	93.580.2	...	...	0.04	...
కొంబాయి	29.864	89.578.0	0.04	0.04	...	...
హైదరాబాదు	29.885	97.478.7	...	0.95	0.16	...
అనంతపురము	...	108.876.8	...	...	0.01	...
బళ్లారి	29.828	108.879.5	...	...	0.05	...
కర్నూలు	29.861	108.380.8	...	...	0.06	...
కడప	29.865	106.879.4	...	...	...	...
తెంగుళూరు	...	...	...	...	...	...
కొడైకనాట	22.818	72.854.20	0.94	0.94	0.70	...
ఉదకమండలము	28.059	17.750.7	...	...	0.22	...
కొయంబట్టూరు	29.916	100.075.9	...	...	0.11	...
కల్లూరు	29.897	99.178.2	...	...	0.01	...
శేలము	29.901	101.777.0	...	...	0.26	...
తిరుచనాపల్లి	29.911	100.779.1	...	...	0.02	...
పుదుచ్చోట	29.898	98.279.9	...	...	0.10	...
మధుర	29.883	89.678.90	0.02	0.02	0.09	...
తిరువల్లూరి	...	...	...	0.07	0.28	...

సర్వత్ర వాసుభూమి మోచివని. బంగారాభారపు టుత్తభూగముక దీని యాధిక్యము ఎక్కువగానున్నది. కడ్డాటకముతో నుభ్యమోష్ట స్థితి తగ్గున, తక్కినవోట్ల కొంచె మధికము. దక్షిణభాగము చిట్టచివరకు కొన్ని భౌతికములలో పగటిగ్రాట వడివి తగ్గున. మధురలో 10 డిగ్రీలు తగ్గున. సర్వత్ర రాత్రిగ్రాట వడివి సాధారణ కంటె ఎక్కువ దక్షిణభాగపు చిట్టచివర వాయుమాండలమున కొంత ఆద్రౌత గలదు. కొద్దిగనో గొప్పగనో మబ్బుపల్లుచున్నది. కొన్నివోట్ల చాలవన్న ము శుభసినది. కొడైకనాటనందు కడకుండ్రున ము నీనది. అంతయు పిల్చిడినది రిగడ్డచేసిన రీతిగనే మున్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, వాతావరణకా. ప్రభువుడు.

బరోపా మహా సంగ్రామము

ఇటలీవారు మూడు శత్రువిమానములను ధ్వంస మొనరించుట

అరోజానాక-కెప్టాను కథనము—జప్టినులదాడి-వివరములు

జర్మనీ చేతమునకు అమెరికానుండివచ్చు లేఖలు

అమెరికావారికి పరానువారు వ్రాసినవాలు.

అరోజానాక.

అరోజానాక.

లండను, ఏప్రిల్ 3:-డు సేదనుట అరోజానాకలోని ప్రధాన సహాయోద్యోగి ప్రొఫెసరుగానికి స్వాగత మొనరించి. మెట్టను గారు విజయములగుడు రని నాట నమ్మకము కలదు. అచట దిగువారు ఆయన కొరకు ధృఢమునకున కాలల సేర్పరచెదరు. ఆత డాకాలమునటి దారి తెలిసికొనును. బహుశా వీరతనని కలుసుకొనుటయును గూడ జరుగగల దని ఆతడు నడిపెను.

లండను ఏప్రిల్ 4:-అరోజానాకకు కలిగినవిక్రమ సమర్థి ప్రధాన సహాయోద్యోగి ప్రొఫెసరుగారు దునాడి నునుండి పంపిన పెద్దపత్రిక వార్తను డెయిలీ క్రానికలు పత్రిక ప్రకటింపించి. 9-1-1915వ తేదీన నాక కొరతయగు అగ్రిమునకు చేరినది. అటుండి తక్కినవాడు ఇవాన్సు అగ్రిమునకు పోయినది. అచట బొగ్గును కిరసనమును బోనడంతును నిలువజేయబడియుండెను. ఇట్టి నిలువసామానులకొట్టుల నను ఘటకు మూడు జట్టుదేశములను కేగెను. ఒకజట్టు కమారురు మెక్సికోవారి నాయకత్వము క్రింద వెళ్ళినది. ఇట్లుగా ముగ్గురు మనుష్యులుండిరి. 9 కుక్కలున్నవి. ఈ జట్టు మరల నాకకురాతేను. 28-3-15వ తేదీన ప్రకృతికాత్తు పరిశోధనము నిమిత్తము ఇవాన్సు అగ్రిముయొద్ద దిగిన రెండవ జట్టుగూడరాతేను. అజట్టులో 4 గురుండిరి. గాని వారికావర పదార్థములు నమ్మది గానున్నవిగాన భయపడవలసిని పనిలేదు. 2-5-15వ తేదీన ఏరిబునుఖిరచుయొద్ద మూలక పెద్దవోక చుక్కకనబడింది. దానితోక 10 డిగ్రీల పొడుగుగానుండెను. 22-7-15వ తేదీన నాక అపొయసితిలో మంచులో విక్రమించి పోయినది. క్రితమురోజున ఉత్కృష్టచేయబడిన 6 టన్నుల వానము విలువంపుగా పంపిపోయి నిరుపయోగ మైపోయినది. కొల్మనుదీనికి ఆగ్నేయమున 90 మైళ్లదూరమున నాక యుండెను. అప్పుడు మంచునది దారులేర్పడినది. మేము పడను బాసితిమి. నావికులు 30 కోట్లను కేరలముచేపలనేదని తీసిం చిరి. గాన మేమునుదేరిన చేరగనే వారుఇంగ్లాండుదేశమున దురద్రాగించి ముట్టి లహరపదార్థములతో ధోవము పెట్టింప వలెనని కోరిరి. వారికి అప్పురూపముగనండెను.

వెల్లింగ్డను, ఏప్రిల్ 4:-ఈనాక రేవుచేరుట చాల అద్వైతము. దినమునకు 7 అడుగులనిన నాకలోని కెక్కు చున్నదని తెలియవచ్చినది.

ఆర్థిక పత్రికము.

లండను, ఏప్రిల్ 4 — ఆర్థికపత్రికము కొరకు ఉదయ పత్రికలు మామూలువలె భావిసూచనల నొసరింపక మిన్నకు న్నువి. ఆదాముపు పన్నులో 100కి 20 వంతునను హెచ్చు లాభముమీద 100కి 50 నుండి 60 వంతునను హెచ్చించబడును. కోకో ఫాఫీ చికోరీ, నుద్యములమీదనుగూడ పన్ను హెచ్చించబడును. నాటకములు బహుస్కృతులు మున్నగు ప్రదర్శనములకు విక్రయించబడు టికెట్లమీద గూడ పన్ను విధింపబడును. ఇండ్లలో పనిచేయు నాకకులమీదను హెటా గురుండమీదను దిగుమతిచేయబడెను భోగ్యపదార్థముల మీదనుగూడ పన్ను విధింపబడును. కాని ఈ పన్నులను విధించు టలో వెనుకటివిధానమునే అనుసరింతురుగాని కేవలము కొత్తపంథను ప్రోత్సహింపబడదని ప్రెయ్యుపత్రిక వ్రాసినది.

విమానములదాడి యుద్ధకార్యా

లయమువారి రిపోర్టు.

లండను, ఏప్రిల్ 3:-అదివారమునాటి రాత్రి ఆరు జప్టినువిమానములదాడి వచ్చినవి. స్కాట్లాండుదేశ ఆగ్నేయ భాగమును మూడును, ఇంగ్లాండు ఈశాన్యభాగమున ఒకటి యు, కూర్మజిల్లాలను రెండును ముట్టడించినవి. నికరముగ ముట్టడిసాగుముతేక స్కాట్లాండులో విమానములు సాయంకాలము 9 గంటలకు మొదలు రాత్రి 1 గంటవరకు తమయచ్చ వచ్చినట్లు తెలిగినవి. 36 పేజుల బాంబులను, 3 గుల బెల్టుబాంబులను 17 టిని యావిమానములు వేసి కొన్ని నుండిరములనువస్త

వరచినవి. 7 గురు పురుషులును ముగ్గురు పిల్లలును చనిపోయిరి. వస్తునొకండుగురికిరికి గాయములు తగిలినవి. వీరిలో నలుగురు పిల్లలు, ఈశాన్యతీరమున 20 కేజీలను బాంబులను 15 తగులబెట్టు బాంబులను వేయబడినవి. వదిగంటలకు లగా యతు 1 గంటవరకు తూర్పుజిల్లాలయందు జెప్టిను విమానములు సంచరించినవి రెండుప్రత్యేకములందును విమానములపై ఫిరంగులు బాగుచేయబడుటచే ముట్టడిజరుపు స్థానముల నెంచుకొను విమానముల కనకాశము చిక్కదయ్యెను. 36 కేజీలను బాంబులను 66 తగులబెట్టు బాంబులను వేయబడినవి. ఇంగ్లాండున నట్టములు కలిగిట్లు తెలియరాతేదని యుద్ధకార్యాలయము వారు తెలియపరచిరి.

నావికులను విరాళము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:- బంగాళాఖాతమున 10-9-1914వ తేదీన ఎడ్వెన్సెనాక పట్టుకొనిన పోంట్-పోరను అను గ్రీనుదేశపు నాకను మరల పట్టుకొనినందులకు యార్మారు యుద్ధనాకలోనివారికి అంగ్లనాకాదళాధికారులు 7888 పానులను విరాళ మొనరిరి.

నాకలు.

లండను, ఏప్రిల్ 4:- నాకలు కావలసినన్ని దొరక కుండుటకు కారణము జర్మనుల జలాంతర్గాముల విధానము గాదు. నాకలన్నంటిని నాకాదళమువారును సేనలవారు నువ యోగించుకొనుచుండుటయే. మిక్కిలుండలివారి నాకలలో 100కి 4 వంతున మాత్రమే శత్రువులు నాకలను చేరుకలిగిరి గాని ఆలోటు భర్తీచేయబడుచునే యున్నది.

శ్రీ జార్జిచక్రవర్తిగారి విరాళము

లండను ఏప్రిల్ 4:- శ్రీ జార్జిచక్రవర్తిగారు జాతీయ కోశమునకు లక్షపానులను విరాళ మొనరుటనుగూర్చి మెకెన్నాగారు ప్రశంసాపూర్వకముగ నుపన్యసించెద రని తెలియుచున్నది.

ఈటను ప్రధానోపాధ్యాయుడు

రాజీనామానిచ్చుట.

లండను- ఏప్రిల్ 4:- ఈటను ప్రధానోపాధ్యాయుడు డకు రికరెండు ఎడ్వర్డు లిటిల్ల ను గారు రాజీనామానిచ్చిరి

పోర్చుగలు వైద్యకాలానాక.

వెట్రాగ్రిడు, ఏప్రిల్ 4:-పోర్చుగలు వైద్యకాలానాకను టూరెడోతో మంచుట అక్రియమున రష్యువారు తటస్థదేశముల వారికందరిని తెలిపిరి. రష్యురాజ్యాంగసభ లలో దీనినిగూర్చి తీవ్రముగ ప్రసంగములు జరుపబడినవి.

ఫ్రాన్సు

ఆంగ్లసేన లొక గ్రోతిని బట్టుట వై మానికుల సాహసము.

లండను, ఏప్రిల్ 4:- నేటి ఉదయమున నెయింటు ఈ లొయివద్దనుండు గ్రోతిని మేము ముట్టడించితిమి. ఈ గొయ్యి గత నెల 30 వ తేదీనుండి జర్మనీయుల కళహాననుండెను. జర్మనీయులలో పోరాడి మా పంపులను విరివజేసికొని వారిలో 84 రకు కైదీలనుజేసితిమి. ఈ పరిసరముల ఫిరంగిదళ యుద్ధములు జరిగినవి నిన్నటి దినమున తెన్నయొద్ద మా వై మానికుడొకడు జర్మనీవారి విమానము నొకదానిని కేలగూర్చెను. మరి యొకడు ర విమానముల నెదిరించి వాటిలో రెంటితో పోరాడి యన్నిటిని దరిమిలేసెను. అని ప్రకటింపబడెను.

లేఖల నాపుచేయుట.

లండను ఏప్రిల్ 3:- లేఖల నాపుచేయుటను గూర్చి అమెరికావారు ప్రాప్యసంకు వ్రాసిన లేఖకు ప్రాప్యవారు శత్రుత్వతరమిచ్చిరి. జర్మనీకి దొంగతనముగ వస్తువులు పంపబడు

చున్నవి. శత్రుత్వరహితమున లేఖలనువరిశోధించుటచాలముఖ్యము. నిషేధింపబడిన వస్తువులేనియో ఈ త్రరములవ్వారా జర్మనీకి పంపబడినవి. ఇట్లు పంపబడినవాటిలో రబ్బరు చాలాప్రధానమైనదైయుండెను. దొంగబాబులు మున్నగునవి ఉండిన యుబడుచున్నవిగాని హెసములేట్టి యు త్రరములన్నియు పెంటెనె ఆయాసానములకు బంపబడుచున్నవి అని ప్రాచీనవారు శత్రుత్వతర మిచ్చిరి. ప్రాచీనవారు రసంబించిన విధానము మిత్రులకు వార్షి మొనగినదని రూటరునకు తెలియవచ్చినది.

ఫ్రెంచివారి యొకస్మృత ముట్టడి.

లండను ఏప్రిల్ 4:-ఫ్రాన్సుబూగ్గయొక్క ఈ త్రరపు గట్టుపై హాకోన బెలిస్కోపులకునకును జర్మనీయుల తీవ్రముగ ఫిరంగులను గాల్చిరి. పరానుసేవ లీభాగము నదివరకే విడచి దక్షిణపుగట్టున నూతనసానములలో స్థిరపడెను ఈసానముననుండి ప్రాచీన సేవలు ఈ త్రరపుగట్టుననుండి జర్మనీసేవలపై ఫిరంగులను బారుచేయ జర్మనీయులు దిట్టముగ వ్యవహరించి. ప్రత్యేకముగ పోరాటము జరిగిన యంతరమున వాక్సుగ్రామపశ్చిమ భాగమును దిరాసు వారు చురల నాక్రమించుకొనిరి.

వాయువునందు పోరాటము

జప్టినువిమానములు దాన్నిగూర్చును ముట్టడించుటకు శ్రమింపబడుక మిత్రముండలివారి విమానదళము జర్మనీయుల సరిహద్దు కంటోన్మెంటులు గాల్గింటివైని 36 పెద్దబాంబులను వేసెను. ఇంతేగాక కాన్ఫాన్సుపైగూడ నీవిమానములు బాంబులను వేసినవి పెద్దముయ్యద్ద ఆ సేవలగు విమానయుద్ధములు జరిగినవి. నాలుగు జర్మనువిమానములు ధ్వంస మొనరింపబడినవి. మిగిలినవాటిలో గొన్ని పారిపోయెను. మరికొన్ని కేలకు దింపబడెను. (ప్రకటనము)

వెర్నునమరము.

వాక్సుప్రదేశమున పోరాటము.

పేరిను, ఏప్రిల్ 3:-వాక్సుప్రదేశమునందలి పోరాటమున వరాను సేవలు వైచేయుచునున్నవి. రాత్రియంతయు యుద్ధము జరిగినది. యుద్ధమునూతనములముగ పరిణామించినది పోయికెట్టిలో మేము కొంతభాగము నాక్రమించుకొంటిమి మూడుకిలామీటరుగిడిగల రంగమున జర్మనీయులు ముట్టడించుచున్నట్లు ధృవపడినది. కటాలము వెనుక పటాలము మమ్మ నెదిరించిన యంతరమున శత్రువులు పంపులదరిని మమ్మ దలపడుదురు. మాపదాతి ఫిరంగిదళములు జర్మనీయులకుగాధను గు క వ్వముల కలిగించినవి. లోరెయి ను నందలి మా ఫిరంగుల మూలమున శత్రువైస్య పంపులలో నిశ్చంటుకొనినది. బ్రామాంటు ప్రదేశమున మాస్టానూని నొకదానిని దొంగుచేసి జర్మనీయులు పట్టుకొన యెత్తించిరి గాని మేము కారియుద్ధములకు నెరవేరియులేదు. నోస్టయొద్ద జర్మను విమానమును గూర్చి వైమానికులను బండిలకుజేసితిమి దాన్నిగూర్చి నొక విమానము బాంబులను వేతగా ఇరువురు నివిలియనులు చచ్చుటయు నలుగురు గాయమంతుయు సుధ వించెనని ప్రకటింపబడెను.

విషజ్వరమునకు క్రొత్తమందు.

పారిసు ఏప్రిల్ 4:-ట్యూరినులో టక్కు కాటు ఇకి త్వలయమున ప్రధానాధికారిగానున్న డాక్టరు నికోలగారు విషజ్వరమునొక క్రొత్తమందును కనిపెట్టిరి. 18 గురికి ఇకిత్తు చేయబడినది. అందరికిని ఆరోగ్యము కలిగినది.

రుష్యా

కాక సమరంగమున రష్యా సేనలు

వెట్రాగ్రిడు ఏప్రిల్ 4:- కాక సమరంగమున యుద్ధము జరుగుచున్నది. రష్యువారువొరకు పరిప్రదేశమును, దాటి పదివేలయడుగుల యెత్తనన్న బలపరుపబడిన యొక పర్వత స్థానము నాక్రమించుకొనిరి.

జర్మనీయుల ముట్టడులు మరలగొట్టుబడుట.

వెట్రాగ్రిడు ఏప్రిల్ 4:- ఈ త్రర ప్రదేశములలో చిన్న యుద్ధములు జరిగినవి. జర్మనీయుల ముట్టడు లన్నియు తిరుగ గొట్టుబడు చున్నవి. జర్మనీయులు ప్రేటుపట్టి కుపాకి గుండ్ల నువయోగించు చుండిరి రష్యువారు ప్రమరించిరి.

నార్వే

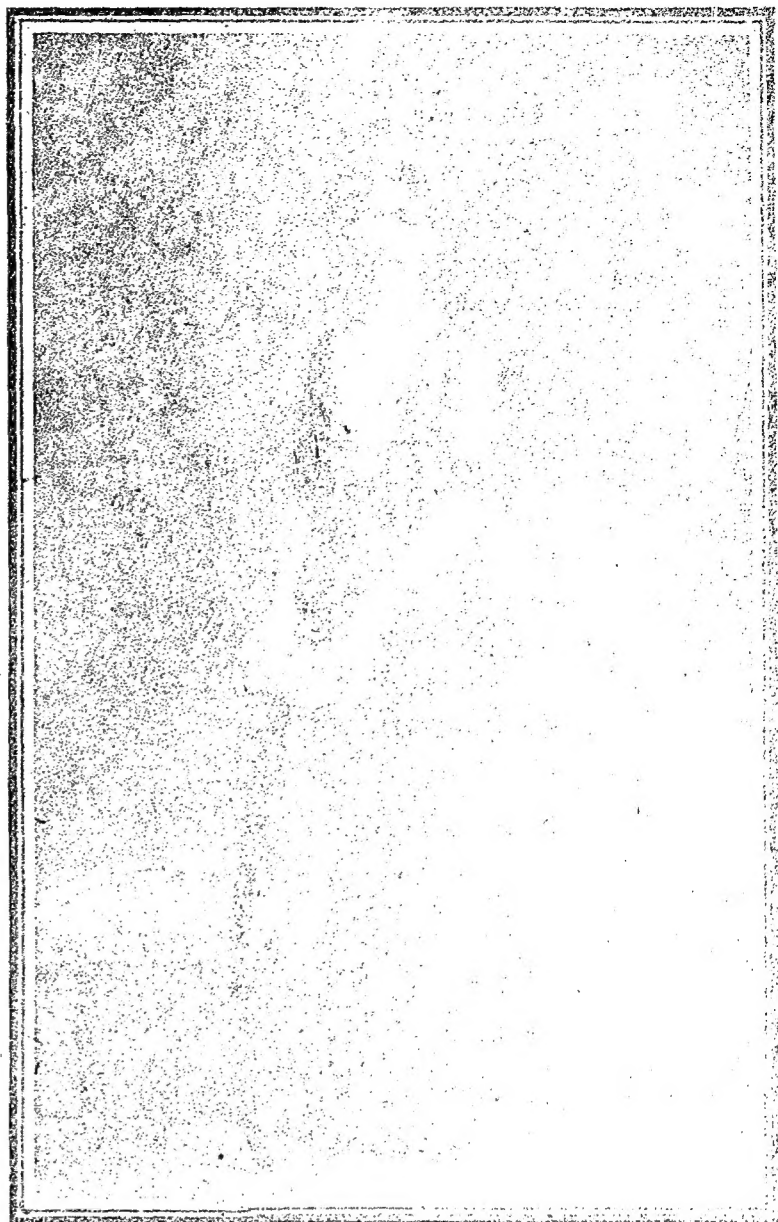
మరియొక నాకను ముంచుట.

లండను, ఏప్రిల్ 4:- ఇన్ ఆను నార్వేదేశపునాక ముంచబడినది. పోజునప్పములేదు.

మన నూతన రాజ్య వర్తకం.

పెద్దపాక గ్రామం

నూతన రాజ్య పతిసిద్ధి.

రాణ, స్వాతంత్ర్యము.

ఈ నెల 4వ తేదీ ఉదయము 6-80 గంటలకు మొదలు
సోంట్ల ప్రభువు కయిజరి హింద్ మొయలు స్త్రీలకు బంపా
యికి విచ్చేసెను. వీరు వచ్చిననాడనే గౌరవార్థము ఫిరంగులు
కాల్పబడినవి. నాకాశ్రీయమునానాకలన్నియు అలంకరింప
బడియుండెను. బొంబాయి గవర్నరుగారి ఫిఫ్త కెక్రిటరీ
మిలిటరీ కెక్రిటరీ, అంగరక్షకులు యున్నగువారు 7 గంటల
15 నిమిషములకు నాకకుబోయి గవర్నరు జనరలుగారిని సంగ
ర్శించి 7 గంటల 45 నిమిషములకు వారితోనూడ తీరమానకు
ప్రయాణమైరి. బొంబాయి గవర్నరుగారును ప్రభ్యిగారును,
ఉద్యోగీయుల సమేతులై 7 గంటల 40 నిమిష
ములకు సముద్ర తీరమునకు వచ్చియుండిరి.
సామ్రాజ్య కాననసభా సభ్యులును, హైకోర్టు జడ్జిలు, బొం
బాయి బిషపు, ఈస్టిండియన్ డ్రేసును నాకాడగ్గరినానోద్యోగి,
బొంబాయి కాననసభా సభ్యులు, స్వదేశ సంస్థావాధీకులు,
విదేశ రాయబారులు, నైనికోద్యోగులు, మున్నగు మహనీయు
లు రాజప్రతినిధిగారికి స్వాగత మొసగి ప్రత్యేకముగ అపా
లా బందరురేవున నెలకొల్పబడిన తెనుపాయందు కొలువుదీరి
యుండిరి. ఉదయము 8 గంటల నూతన రాజప్రతినిధియు పరి
వారముగ అపాలా బందరువద్ద దిగెను. వెంటనే 81 ఫిరంగు
లు తద్గౌరవార్థము కాల్పబడెను. గౌరవార్థ ముంపబడిన పై
నితులును నైనికోద్యోగులును శ్రీవారి కాయుధములు
సమర్పించిరి. బ్యాంకు సాలీసుగీతమును బాడెను.
విల్లింగ్డను ప్రభువుగారును ప్రభ్యిగారును శ్రీవారికి స్వాగత
మొసగి యనంతరమును స్వదేశ సంస్థావాధీకులందరూ గవర్న
రుజనరలుగారికి పరిచితులకొనరించిరి. పిమ్మట రాజప్రతినిధి
మండపమునకు విచ్చేయ బొంబాయి హైకోర్టు జడ్జిలందరను
ప్రధాన న్యాయమూర్తివారికి కనుబగ్గెను. నైనికోద్యోగులు
సభాసభ్యులు యున్నగువారందరను తెలియజేయబడిన యనం
తరమున మొట్టొసోడ్లప్రభ్యి ప్రభువులు మండపముపై రావీ
నలైరి. బొంబాయిగవర్నరుగారును ప్రభ్యిగారును వారివెంట
నిలిచియుండిరి.

పురపాలక సంఘ చానాది సత్కారములు.

సంఘసభ్యులును, అధ్యక్షుడగు సి.వి. మెహతా గారును
నుండవలయు చెంతకు విచ్చేసిరి. సభాసభ్యులును చదివిన

జనగంధముః దానినొక రజతో శేషికః శుభంబి రాజ్యితి. ధి
 యోగిని. చక్రావళియందుగాని గంధీనాన్ని కంఠస్థుతో
 నూతన రాజ్యితి ధి ప్రభుత్వ మిచ్చెను.

కాబట్టి ధి పత్తు త్వర మే,

మొన్ను ప్రభువు ప్రభుత్వమున సంఘము వారికి తమ
కృతజ్ఞతను తెలిపవలసి. వీరు ఇండియాలో 16 మాసములు
టైబెరియలు ప్రైవేట్ వ్యాపారముండి కాలక్షేపముజేసిరి అందు
వలన కలిగిన అవధరములను వీరితోము కృష్ణలై యున్నాము.
ప్రజలను రాజులను బ్రతిభు పార్వభౌమునెవ గలిగియుండి
స్వామి భక్తికి రాజప్రతినిధి ప్రత్యక్షముగ నుంచ గలిగెను.
హర్దింజి ప్రభు కార్యానరణమును గమనించుచు వారి మైత్రి
సంపాదించు భాగ్యము చేకూరినది. హర్దింజి ప్రభువు ప్రజల
అధిక గౌరవ విశ్వాసములకు పాత్రుడై వారల మనముల జూర
గొనెను. కాన వారి యనంతరమున యజ్ఞవ్యోగమునకు వచ్చు
వారికి రాజ్య కార్య నిర్వహణము చాల కష్టముగనుండును.
వెనుకటి పరిపాలనా విధానమున సాగించుట ప్రధానాంశము.
హర్దింజి ప్రభువు నిర్వర్తింపని కార్యములు వారి పరిపాలనా
విధుల ననుసరించి నూతన రాజప్రతినిధి నడుపును.

రాజప్రతినిధికి గల పురపాలనాసభకు నమస్కారములు. మానవతా విలువలను, సమాజ విలువలను, పురపాలనా కార్యములను విస్తరించుచున్న రాజప్రతినిధిగారి కత్తంకపీఠికమును, విద్య విషయమున మూత్రము సంఘసభ్యులు ఆమెను కలుల ఆభిప్రాయములను ఆనకాళి మాయన వ్యక్తపరచియు భేదములు మాలిమె పొడింపబడును విద్యానీరదమువారు పురపాలనా కారకులైన గాచేయబడిన తమను సభలకు కలసి మాత్రమే కోరికనుగాని అంతిమ నిశ్చయమును వారెడియును కోరికను లంఘనమున సంఘమునందలి సభ్యులతో కలసిగల బహుళమును బట్టి వెల్లువోయ్యుచున్నది.

స్థానికాగత్యయిన గూర్చి చర్చింపవలదు గాదని రాజ
ప్రసాదాని ప్రసాదాని సంఘము కారి ననుసరించుచు ప్రేమలను
పంపుటలూను కోరినలగు సైనికుల విమరసముల బ్రదర్శకాల
లూను తీవ్రానవదిన శ్రద్ధన భాషించెను.

సకాంతత్రయము తత్వమును వ్యాఖ్యించుచు గౌర
వించినందులకు మేన్మధోర్వప్రభుయొక్క కృతజ్ఞత నభి
వాదిని నివేదించుచున్నాము. ఈ పుస్తకపుటలలో కాన్యక్యుమామయను
భాగ్యలవలనకును నవాయనను రాజ్యప్రతినిధియొకను
యధాధిపత్యమును దలపెట్టెను. ఈ పుస్తకము మిక్కిలి
విజయమందలయును అంతఃపురమును ముద్రాపకమునను

పిమ్మట పోయి ధర్మశాస్త్రమును వాచి అందుచున్నప్పుడు ప్రభువారికి
 సంఘములలో ఉన్నాడనెడి కృత్యాలు గావించి కష్టభూతముల నొనగడు
 చూచి పట్టములు గాన అంజల్లులుగాన పోషించును నీతింబ
 నేనుమాత్రమే వైదితిని కావనరీతిని ప్రసాదించును మాదిరి
 జగియుంటును దుష్టులు.

[illegible][illegible]

ಪ್ರಾಚೀನ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು

[illegible]

2017-18-2018-19

[illegible]

హాఠ్రింజి ప్రభువుగారి పరిపాలనము

అండ్స్, ఏ. పి. ఆర్. - హాలెండు దేశమునకును మిత్రముం
దలికినెల సంబంధములలో నెట్టి మా స్పృహ కలుగలేదు. ఇట్టి
మల ప్రతినిధులను కదంతులకు కారణ మణుమాత్రమును లే
దు. పేరను గల యొక జర్జిస్ కథయందైనను హాలెండు దేశము
నకు వాద్యపడిన ప్రస్తావన బొత్తిగ లేదు. ఇవి యన్నియు
జర్మనీ యొక కల్పితములే. మిత్రముండలి హాలెండు రాష్ట్రమున
సేనను నింపునుచున్నారేమని అధికార పూర్వక
మును వర మానము గూటనచారాసానమునకు దెలియనవినదు.

5 వ పేజీ తరువాయి

ప్రత్యేకాధికారమును గాన ఇట్టి యిక్కడములు జరుగ నేరవు. కూలీల దిహిలకు అధికారములు పోయి వానిని చూచుట కేర్పాటు చేయవలయును గాని యాదరణమును శ్రమయుగా విచారించి తెలిపిన వచ్చుననియు సెలవిచ్చి తామి తీర్మానము సంగీకరింపజాలమని చెప్పిరి. రానుచంద్ర రావుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరిచిరి.

ఆనరలుల సరసింహయ్యగారును, రామసు మినహ గారును, ఏ ఎస్. కృష్ణరావుగారు కూడ తీర్మానమును బలపరిచినారు.

సంక్షిప్త భావముతో దొరతము వారివిషయమును యోచించువానియు, ధారాళముగా విశాలచూపుతూవుతో విచారించుట ముఖ్యమనియు తీర్మానమిది.

తమ నాకరిగనుండి వానిని, దాని పిల్లవానిని తీయని మాటలతో మోసముచేసి తినికొనిపోయి కష్టములు పెట్టిరి. అందుచేత దాను బోలెడు సొమ్ము పోసి వానిని తిరిగి తెచ్చు కోవలసి వచ్చెనని రామయ్యగారునిరి.

ఇన్ని కష్టములు పడిన పిల్లవాడికను భింసలేదు. గార్డను ఫిరంగుగాను ఈ తీర్మానము. సంభాషణగా నున్నదనిచెప్పిరి. కూలీలు స్త్రీలకును, పిల్లలకును తాము వలసపోవు ప్రత్యేకములందు తమకుండు స్థితిగతులనుగూర్చి అధికారులు వెల్లి తెలుపజేయుటకు నియమించబడుదునని సెలవిచ్చిరి. ఈ తీర్మానము సంగీకరింపవలసినదని దొరతమువారిని కోరిరి.

అంతామి

విమానముల దాడి.

కోమ, ఏప్రిల్ 4:- 3-30 గంటలకే ఆస్కోనా యొద్ద 5 నాకావిమానములును 2 యుద్ధనౌకలును కనబడినవి. రేపు ఫిరంగులును రైలుబండిలోని ఫిరంగులును విమానములును ఆనాకావిమానముల మీద గుండ్లను బరిచెను. ఆనాకావిమానము లంతట పారిపోయినవి. వానిలో మూడు నేల గూలినవి. వానిలో నొకటి సముద్రములో బడినందున దానిని ఇటలీనా రు పట్టుకొనిరి. ఇంకొకటి ముందు సముద్రములో బడినది. మూడవదానిని యుద్ధనౌకలు లాగుకొనిపోవుచుండగ నది ముగ్గి పోయినది. ఆవిమానములవలన నష్టపడినవారి కలంకలేదు. గాని ముగ్గురు మృతులైరి. 11 గురికి గాయములు తగిలినవి.

ఇటలీరంగమున ఆస్కీప్తమౌతి.

కోమ, ఏప్రిల్ 4:- మౌతిగారు ఇటలీరంగమునకు విచ్చేరి. గ్రామములన్నియు నయనానందక సంభాషణముగ నలంకరింపబడినవి. మౌతిగారికి స్వాగతమొసగినది.

ఇటలీయనుల విజయములు.

కోమ, ఏప్రిల్ 4:- లగనినలోయలగాయకు సెల్టాం యరకును ఫిరంగిదళయంతట జరిగినది. వైదికులవైనను సామగ్రిగిండ్లవైనను ఇటలీయనులు ఫిరంగిగుండ్లను గురిపినవి. కత్తురివిమానములు ఇటలీయను వైస్యకంత్తులను పరికోధించిరి. కత్తురివిమానములకు నష్టపడెదలనె తమకు బడినది. క్రైస్తాలో లోయలే గాపాడబడుచుండెడి ఒకా నొక భర్తవమును ఇటలీయవాదిదళములు బట్టుకొనిరి. గొరిజయాను ఆగ్నేయమున ఫిరంగులు విశేషతీవ్రతతో గాలిబడినవి. క్రైస్తా వత్తరమునందు ఒకయిన ఆను ఇనువదారి జంక్ మనువై నొక ఇటలీయవాను 16వందలకు వెలుట్ట ప్రేలుకు సామగ్రివేసి చురు నురక్షితముగ నెలవునుచేరకొనినది. ఆరు విమానములు పడెనుబద్ధను మట్టడించెను. ఆ ప్రదేశమున చుట్టచుట నిప్పులుకొనుట గానవచ్చెనని ప్రచురింపబడినది.

హాలెండుదేశపు పొగయొడలు కంపెనీలు.

అయ్యు, ఏప్రిల్ 3:- సర్వసముల అంత గ్రామి కోవదగ్గరను చాలతీవ్రముగనున్నది. ఏమాన్తమునబోయి నక్షేపముని కంపెనీలవారు ఆలోచించు చుండిరి. వీరియలో యనముగియువరకు వైద్యస్థియగు బయలుతేరవు.

హాలెండుదేశపు ముండలిసభ.

హేగు, ఏప్రిల్ 4:- నేడు మధ్యాహ్నము సురల మౌతి మండలిసభ జరిగినది. టుబాన్ది యానాకమునిగినపు డా చేరవను ఆస్టియా జలాంధ్రగ్రామి యొద్దయు మండలిదని హేగులోని ఆస్టియామౌతి హాలెండు దొరతమువారికి నచ్చుకొన్నది.

The Bengal Council, 30 Lakhs Spent for Famine Relief.

CALCUTTA, April 3.

The Bengal Legislative Council met, again, to-day, when the discussion on the Budget was resumed. Two members of the Executive Council, Messrs. Lyon and Beatson-Bell replied. Mr. Lyon replying to the objection made by some members regarding the expenditure of Rs. 7000 a month for the circulation of war news, said that it was the modest method to counteract the effect caused by the spread of false rumours about the war. Their object was to enlighten the masses by publishing telegrams received by the Viceroy in the Vernaculars and distribute them to Panchayets and villagers who did not read newspapers.

Mr. Beatson-Bell, referring to the distress in Bengal, said that something like 30 lakhs, both from the public funds and private charities, had been spent to allay the sufferings of the people of Bankura and Tipperah. In the Bankura district 1800 persons were on relief work, and 21,000 gratuitously relieved. In Tipperah 3,000 persons were on relief work and 4,000 relieved gratuitously.

Lord Carmichael's Speech.

CALCUTTA, April 4.-The following is H. E. Lord Carmichael's speech:

Farewell and Welcome.

Before I say anything else I feel sure you will like me to refer to the events which are happening to-day in which we and every one else in India are interested. His Excellency Lord Hardinge is to-day finishing and His Excellency Lord Chelmsford is to-day beginning each his term of office as Viceroy. To both our best wishes go forth. We recognise, I feel sure, the courage and high sense of duty which Lord Hardinge has shown in the face of trials and sufferings such as few men are called on to bear, and which would have completely overpowered most men. He has worked hard for India, he has given to her of his best. No one can deny that. He has affected the course of Indian events and has stirred Indian opinion. We, in Bengal, have been as affected as much as any one by his action. We have criticised him as freely as people ever criticise any one, but we recognise his singleness of aim, admire his courage and undoubtedly, I hope, we wish him every happiness in future. I feel sure too, that we are ready to give to Lord Chelmsford a hearty welcome, feeling confident that he too will give to India his best, and trusting that during his term of office he may strengthen the bonds which unite India to the Empire, for which in the past in different parts of the world both Lord Hardinge and Lord Chelmsford have worked so hard.

Political Crime.

There is one matter about which I regret to say it has been my duty to speak to you more than once before and about which I must speak again.

The crime usually spoken of as political crime, that form of crime, which though it is not confined solely to Bengal, is more common here than elsewhere. On the 7th of April last year I reminded you of the Defence of India Act which the Government of India had just passed party with the avowed intention of meeting the situation in Bengal. I reminded you of what had been said on behalf of the Government of India and I told you that my colleagues and I had the honour of Bengal at heart and that for the sake of Bengal we should not shrink from using the Act wherever we thought fit. Gentlemen, what has happened since then? There have been 26 fresh dacoities, four of them accompanied by murder, no fewer than 15 persons having been murdered, 5 of them being Indian officers murdered in the execution of their duty and 3 other Indians who were giving assistance to the Government, and this is not all.

Conspiracy with the Germans.

It has been brought to the knowledge of the Government in a way which, the Government feels, makes it certain that some persons in Bengal have got into touch with and taken pay from or have tried to get into touch with and take pay from the enemies of our Emperor and of our country, I mean with foreign enemies belonging to the countries with whom we are at war, that other persons in Bengal have been ready to tamper with the loyalty of the King Emperor's Indian troops, those troops of whose loyalty and of whose bravery Indians and Englishmen alike have every right to be proud, and that yet other persons in Bengal have been planning or considering how to plan crimes, which would at any time be hurtful to the public weak, but which at a time like this are doubly hurtful. So far we have not been able to produce. I wish we could, the exact evidence to bring home their guilt beyond a shadow of doubt to the individuals who committed these crimes, but we have evidence, which goes a long way towards it. There are different degrees of guilt. Some men are no doubt, mere dupes, sometimes perhaps unconscious dupes in the hands of more astute criminals, who are clever enough to conceal themselves and cowardly enough to use others to commit overt acts, which render their doers, if they are caught, liable to severe punishment. Thus they themselves avoid doing anything which can be seen and merely plot in a way which may be skilfully interpreted as bearing some other meaning. I am sorry for these dupes, but they are a source of danger, though not so great a source of danger as those who exploit them.

Government's Duty.

It is the duty of the Government to use the powers which it possesses against any danger to the State. That, gentlemen, is my duty and the duty of my colleagues, a duty which we are doing our best to fulfill. It is also my duty and the duty of my colleagues to see that the liberty of those for whose governance we are responsible, is not interfered with unjustly and that duty too we have done our best to discharge.

218 Persons Interned.

Two hundred and eighteen persons in all have up to now been dealt with in Bengal under the Defence of India Act. Ten of these are Uraons-Aborigines of a not very advanced type, whose crime seems to me more due to ignorance and the primitive nature of their beliefs than to anything else, and whom I am glad to think, we can, owing to our being able to use this Act deal with in a spirit of pity and as a precaution to prevent the evil, which their action if unchecked, would bring on themselves and their followers. In regard to the other 208 cases, orders for internment under Regulation 3 of 1818 have been passed against 21 persons 4 have

been expelled from Bengal and 132 have been served with orders of compulsory domicile within the Presidency. In this matter of compulsory domicile we have been as considerate towards the men served with orders as we can be consistently with the attainment of our object of making it difficult for them to continue in conduct by which in the past they have laid themselves open to strong suspicion of having taken part in acts hostile to the welfare of the State. That accounts for 157 out of the 208 cases. The other 51 persons are at present under arrest under Rule 124 of the Defence of India Rules. All of these have been arrested within the last four weeks, and their cases are being dealt with as quickly as possible. We realise even more clearly now than we did a year ago how easily harm may be done if the so called political crime is not most carefully, but at the same time most rapidly, handled.

A Grave Situation.

We believe the situation is grave. We hope it will become less grave, for we believe that as well as being grave it is exceptional. We recognise how much we depend on the efficiency of our Indian Police officers. We recognise the bravery which our Indian Police Officers have shown in the face of known danger, and we are determined to do all we can to help them. We are not very successful. There is no use denying it. We are not successful as we should like to be in discovering who commit the crimes. Take for example the 26 (so called political) dacoities, which I have referred to as taking place during the last 12 months. There were 22 cases of dacoity without murder. In two of these cases only were we able to bring any one to trial. We brought 6 accused to trial of whom 5 were convicted. In the 4 cases of dacoity with murder there was only one case in which we were able to bring any accused into Court. We brought 14 accused to trial and 11 of them were convicted. That 16 out of 20 persons accused should be convicted does not, I think, afford any justification for saying that police evidence is bad. But that out of 26 cases of political dacoity our investigating officers should only be able to obtain enough evidence to bring 3 cases into Court, shows that whether it be that our criminals are too clever, or that our police are not clever enough, or that the general public are not able to help us or whatever the reason be, as a matter of fact we are not as successful as we would like to be or as I hope we yet shall be.

The "City of Savansah" belonging to the Standard Oil Co. arrived in port to-day with cargo of 40,000 cases of tinned oil and large number of casks of oil. The cargo originally left America in a German ship before the war, bound for Rangoon, but afraid of capture by the British the vessel put in to a Spanish Port, where she was interned. On it being proved that the cargo was consigned to Burma by the American shippers the steamer was allowed to proceed to Rangoon.

Dr. Tej Bahadur Sapru has withdrawn from his candidature for seat on the Imperial Legislative Council.

Bombay April 4th:- Lady Chelmsford accompanied by H. E. Lady Willingdon visited the Womens War Relief Depot at noon to-day. Lord Chelmsford visited Colaba Station hospital in the evening.

హైదరాబాద్ జాజ్ గెజిట్టు.

బళ్లారిజిల్లా బోర్డు - కే. రామచంద్ర గారు మెంబరుగా నియమించబడినారు.

మదరాసు కార్పొరేషను - గె. కే. ఓ. రావిస్సును గారు కమిషనరుగా నియమించబడినారు.

తిరువళ్ళూరు తాలూకాబోర్డు - తిరువళ్ళూరు వార్డు వ్యూహ కోకా గాజరత్తును వారుగా మెంబరుగా నియమించబడినారు.

గుత్తితాలూకాబోర్డు - కె. వడ్డప్పన్ సామెయబహు దూరు గారు తిరిగి మెంబరుగా నియమించబడినారు.

హోసూరు తాలూకా బోర్డు - రావుమహదూరు జన గూరు నల్లకృపాచంద్రు కృష్ణస్వామిచంద్రు గారు మెంబరుగా నియమించబడినారు.

ఉగాదిపండుగ బహుమతి

గోహరాన్ తీగలచీరలు

16 మూరలు మంచి సాగవైనవి.

రు. 2-8-0, వి. పి. ఛార్జ్ 0-8-0

412 ఈ క్రాంతరముచీరలు బహుమతిగావైస్ తెల్లనుట్లుగా

తిగూజేసి చుట్టు రమణీయమైన నన్ను అందుకట్టి పున్నది ఇదిట్లు గోహరాన్ తీగలచీరలు మా ముటకు నయము గాను యున్నది. చీరలరంగు మారవు. దీనిని మేము ప్రత్యేకముగా పుగడిపండుగకు గాను రిప్పించి తెచ్చాము. ఇది ధరించినయెడల ఆశురతనము యంతయు చెక్కునవి గాదు. దీనిని మాను ప్రతివాడు తెప్పించుకొనుటకును మారు చేసుకొనురు.

1 చీర తెప్పించుకొనుకారికి 1xజులబట్టి ఇవారు పంపెదము.

రత్నంకంపెని, 3, ఇరుళప్పకోవీడ్, మదరాసు.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శనశాలయం
గొప్పగొప్పవారిచేతేనవేలు

దియ్యబడినవతకము.
యోగ్యతాపత్రములుపొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము

అమృతశబ్దమాదినిగల

మయమందుగాదు.

పెరియింట నుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్నిచోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.

నకలుమందులనలన మోసముగలుగును

పంచబాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ

పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బితో సహా

సీసానికి 8 అణాలు.

వాడని వారుండగు

Amrutanjani Depot, No. 6, Thambu Chetty Street, G. T. Madras.

దంతచూరము

దంతచూరములకు మంచిపొదుము. నువాసన

గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-8 వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దంతశూలహరి

నొప్పిగలచోట కూడిని మందులతోడికి

తెట్టిన నొప్పినివెంటనేమాన్పును.

సీసా 18 వెల 0-8-0 మాత్రమే

శీరరసాయనము

అకలితేకపోవుట, అగ్ని మాంద్యము,

మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

28 మాత్రముగల డబ్బీ 18 వెల 1-4-0

గజికితైలము

చిన్నపిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము

నాలుగుపూటలు రోజున తప్పకపనిచేయును.

డబ్బీ 18 వెల 0-8-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అజీకార్యము, అజీరణములు, చర్మము,

కారకమువలనను కీతగాలివలనను పగిలిసిరు

గాదులయ, బలపుట్టుటయు సంభవించును.

ఈతైలమును రాచిన పగుళ్ళమాని జల

బోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ

కొబ్బియు నయమగును. స్వల్పక్రయము.

వెల డబ్బీ 1-8 రు. 0-6-0. వి. పి. వేసు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు, కండ్లకు చలువజేయును. వెం

డుకలు నునుపుదేరును. కురులు పెరుగును.

5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన అసనమువద్ద చర్మము

లావు బారి మొలక రుడి యమిత బాధగలు

గును. డబ్బీ 1-8 వెల 12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట అవ

శ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-8 వెల 0-6-0.

తేలుమందు

ఈమందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ

మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది.

సీసా 1-8 వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి,

శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రముగల డబ్బీ 18 వెల 1-0-0.

రోమమర్రి

ఈధన్యమును సిటితో గట్టిగా కలిపి

కట్టించిన, రోమములు కెండు నిమిషముల

లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన

చర్మము నలుపెక్కదు. మంటయుండదు.

డబ్బీ 1-8 రు. 0-8-0. వి. పి. వో 0-12-0.

తామర తైలము

తామర, తీల, ఏనుగుగడ్డి, దురద, రసి

కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.

డబ్బీ 1-8 వెల 4 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము

మొదలగునవి జ్వరములకుదివ్యవృద్ధము

సీసా 18 వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5, 6 బొట్లను చెవిలోపొసిన బాధతగ్గును.

మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.

సీసా 18 వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొడుకు సవాయిమేహములకు ఈమాత్రలు

బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు

పడినచోట సుఖభోగి తైలమును రాయవల

యును. ఇవి రక్తశుద్ధికి మేహకారక బా

ధ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి.

20 మాత్రముగల డబ్బీ 1-8 వెల రు. 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-8 రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0

అన్నివిధముల వ్రణములకును, కొడుకు

పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును.

ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును.

లొంగి మాత్రము తినవలయును.

అమృతాంజనము డి. పొ. ట్రి

సం. ప్రెరి రోడ్డు పార్కు పొంబాయి తే. 2, తంబుశెట్టి వీధి, జార్జ్టౌను, మద్రాసు

THE GREAT WAR.

The Zeppelins Raid: Further Particulars.

THE "AURORA'S" EXPERIENCES: CAPTAIN'S STORY.

American Letters to Germany: French Reply to U. S. Note.

THREE AUSTRIAN AIR RAIDERS DESTROYED BY ITALIANS.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

Causes for Shortage of Tonnage.

Only 4 per cent Loss Due to Submarine Warfare.

LONDON, April 5. Admiral Cyprian Bridge emphasises that the shortage of tonnage is not due to German submarine campaign but is owing to naval and military requirements. He says that during the war only four per cent of the allied shipping has been destroyed and the loss has been more than made up.

The Budget Proposals.

Calmly Awaited.

LONDON, April 4. The morning papers are awaiting the budget with unusual calm, and absence of speculations. It is generally suggested that there will be an increase of possibly twenty per cent in Income Tax and that the tax on excess profits will be raised from fifty to sixty per cent. also that there will be increase in duties on cocoa, coffee and chicory and possibly increase in spirits duty and a tax on theatre and cinema tickets. It is said that there may perhaps be a tax on domestic servants and additional imports on motorcars while it is suggested that there may be further duties on imported luxuries.

The "Times" believes that any changes will be on the lines of the existing taxation and it is improbable that there will be any big departure from tradition. It is expected that Mr. McKenna will make an appreciative reference to the king's gift of £10,000.

A Steamer Sunk.

LONDON, April 4. The Norwegian steamer "Ino" has been sunk. There were no casualties.

£7333 Awarded as Salvage.

LONDON, April 4. The Admiralty Court has awarded £7333 as salvage to the personnel of "H. M. S. Yarmouth" for capturing the Greek steamer "Pontoporos" which was seized by the "Haden" in the Bay of Bengal on 10th September 1914.

Sunday Night's Zeppelin Raid

War Office's Report.

LONDON, April 3. The War Office announces that six Zeppelins took part in the raid on Sunday night. Three raided south-east of Scotland, one northeast of England and two the eastern counties. The airships cruised about Scotland from nine in the evening till one in the morning. They had no special locality of attack. They dropped thirty-six explosive and seventeen incendiary bombs, damaging some hotels and houses. Seven men and three children were killed and eleven injured, including four children.

Twenty-two explosive and fifteen incendiary bombs were dropped on the north-east coast. The zeppelins over the eastern counties cruised about from ten till one. Both were engaged by anti-aircraft guns and they were prevented from selecting any definite locality for their objective. Thirty-three explosive and sixty-five incendiary bombs were dropped, and, as far as can be ascertained, there were no casualties in England.

The Reverend Edward Lyttelton has resigned the Headmastership of Eton.

France.

A Medical Discovery.

Serum Against Eruptive Typhus.

LONDON, April 4. PARIS. A serum against eruptive typhus has been discovered by Dr. Nicole, Director of the Pasteur Institute at Tunis. Nineteen cases have been successfully treated.

Successful British Attack.

Gook Work of Aviators.

LONDON, April 4. A British communique says:—Early this morning we attacked the crater at Saint Eloi which the Germans had held since March 30. We captured the crater and established our lines beyond, taking 14 prisoners, including four officers. Artillery was mutually active in this neighbourhood. One of our aviators yesterday shot down a German machine in the neighbourhood of Lens and another attacked and drove off five machines after a close combat with two.

The Fighting in Vaux Region.

French Gaining Upper Hand.

LONDON, April 4. PARIS. The French are gaining the upper hand in the fighting in the Vaux region. A communique says—The battle was continued at night and was favourable to us. We gained ground in Bois Caillote. It is confirmed that the German attacks were on a front of three kilometres in successive waves, which were then followed by small assaulting columns. Our artillery and infantry caused the Germans heavy losses. Our batteries in Lorraine caused fires in the enemy's lines. The Germans tried to rush a position in the region of Blamont, but were repulsed by rifle fire.

A German aeroplane was brought down near Noyon and the aviators were captured.

A Zeppelin dropped bombs on Dunkirk. Two civilians were killed and four wounded.

Germans Surprised.

LONDON, April 4. A Paris communique says:—The Germans vigorously attacked the north bank of Forga Brook between Haucourt and Bethincourt which had been previously evacuated by the French, who had taken up position on the south bank. The Germans were surprised by a most violent fire from new positions and lost heavily. The French re-occupied the western part of the village of Vaux after a violent engagement.

Air Fights.

As a reprisal for the Zeppelin bombardment of Dunkirk, Allied aircraft dropped eighty three heavy bombs on four German frontier cantonnements. The squadron also bombed Condans. There were many air fights at Verdun and four German machines were brought down. Others took flight or were forced to descend.

Russia.

Torpedoing the Portugal.

Russia's Protest to neutrals.

LONDON, April 4. PETROGRAD. Russia has protested to all neutral powers about the torpedoing of the hospitalship "Portugal" speeches burning with indignation were delivered on the subject-day in the Duma and the Council of the Empire.

German Offensives Repulsed.

LONDON, April 4. PETROGRAD. A communique reports minor operations in northern sectors and says that German offensives were consistently repulsed. The Germans are using explosive bullets.

Russian Advance in Caucasus.

LONDON, April 4. PETROGRAD. Activity in the Caucasus continues. The Russians crossed the upper Chorok basin and seized a fortified mountain position ten thousand feet high.

Italy.

Mr. Asquith at Italian Front.

LONDON, April 4. ROME. Mr. Asquith has arrived at the Italian front. He received very cordial greetings in gaily decorated villages.

Austrian Air Raid Frustrated.

LONDON, April 4. ROME. An official statement says that five seaplanes escorted by two torpedoers appeared at Ancona at 3.30. They were attacked by batteries, armoured train and aircraft and were forced to retreat. Three were brought down one of which fell into the sea and was captured. The second fell into the sea in a burning condition and the third sank while it was being towed in the damage done was slight, but three persons were killed and eleven wounded.

Italian Successes.

LONDON, April 4. ROME. A communique reports vigorous artillery operations from the Lagarina to Setgana valleys. The Italian effectively bombarded troops and transports. Enemy aviators failed to make reconnaissances of the Italian lines and were forced to retreat. Italian infantry seized a height dominating the Cristallo valley. There was intense artillery bombardment north-west of Gorizia. An Italian airship dropped sixteen hundred weight of explosives on the railway junction of Opicina north of Trieste and returned safely. Six aeroplanes raided Adelsberg and big fires were noticed.

TELEGRAMS.

Holland.

War Cabinet Councils in Holland.

Austrian Ambassador's Assurances.

LONDON, April 4. THE HAGUE. Another extraordinary Cabinet Council was held this afternoon. The Austrian Minister at the Hague has assured Government that no Austrian submarine was in the neighbourhood when the "Tubantia" was sunk.

Conference of Steamship Lines.

LONDON, April 4. AMSTERDAM. Dutch steamship lines are conferring as to the best route to be taken in consequence of the German submarine peril. Meanwhile many big liners will not sail.

Holland and the Allies.

German Stories.

LONDON, April 4. Reuter is officially informed that there has been no development between Britain or her Allies and Holland to account for various sensational reports. Nothing adverse to Holland was even mentioned at the Paris Conference, and stories circulated by Germany are pure inventions. The report that the Allies contemplate landing an armed force in Holland is absolutely untrue.

New Zealand.

The "Aurora" Fortunate in Reaching Port.

LONDON, April 4. WELLINGTON. It is thought that the "Aurora" was fortunate to reach port. Lately she was making seven feet of water a day.

'Aurora's' Captain's Assurance Regarding Shackleton.

LONDON, April 4. Reuter wires from Dunedin that Mr. Stenhouse Chief officer of the "Aurora" in a speech replying to the welcome there said he was fully confident that Sir E. Shackleton would win through. He had no doubt that the landing party would manage to land depots towards the Pole for Sir Ernest Shackleton to pick up and they would probably meet the explorer.

The "Aurora's" Experiences.

Captain's Story.

LONDON, April 4. The "Daily Chronicle" publishes a long telegram from Captain Stenhouse at Dunedin describing the experiences of the "Aurora". He says that the ship reached Cape Crozier on the 9th January 1915 and proceeded westward to Cape Evans where large depot of benzene and kerosene and coal was established. Three depot-laying parties were despatched to the interior one of which under Commander Mackintosh with three men and nine dogs had not returned to the ship. A party of four more who landed at Cape Evans on the 23rd March for scientific work also remained behind. Captain Stenhouse emphasises that there are ample provisions for parties and there need be no fear of scurvy. The "Aurora" observed a remarkable comet on the 2nd May over Mount Erebus the length of the tail being ten degrees.

The "Aurora" was carried about in drift ice in a most precarious position to the 22nd July, when a terrific pressure raised the ship on to ice. On the previous day heavy flows had closed in on the ship and the steelbound six ton rudder was bent and twisted like corkscrew and was rendered useless. A dramatic passage in Captain Stenhouse's diary chronicling the final safety of the ship says lanes opened in every direction. The ship is ninety miles southeast of Coulman Island. Thank God, we have been spared through a fearful nightmare. The first thing the crew asked for on arrival at Dunedin was an English breakfast of porridge, bacon and eggs which they looked forward to after living for a month on seal and penguin.

United States.

Detention of Letters.

French Reply to American Note.

LONDON, April 4. The French reply to the American note concerning the detention of letters affirms that incessant cases of smuggling into Germany justify the examination of the letter post. The reply cites many instances where contraband, especially rubber, has been posted to German firms. All genuine letters are immediately forwarded. Reuter understands that all the Allies agree to this policy.

Australian Zinc.

Combating German Influence.

MELBOURNE, April 4. Mr. Mahon, acting Federal Attorney-General, in speech, said that the combination of the Broken Hill miners and associated smelters, for smelting and refining and realisation of all their concentrates for half century, had a capital of £1 million and all dividend over 10 per cent would be allocated to the reserve fund of the various producing companies. If the Broken Corporation joined the combination, Mr. Hughes, in the forthcoming negotiations on the Australian metal industry, would be able to speak for a combination of the companies, which was probably producing 85 per cent of the zinc of the Empire. He added that there was now every prospect that the metal industry would be placed on such a footing that it would be free from any possibility of coming under German control in the future, as the problem of the output of the Broken Hill mines had now been settled for all time.

Departure of Lord Hardinge.

LORD CHELMSFORD ASSUMES VICEROYALTY.

His Excellency's Replies to Addresses.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENT.)

(By Wire.)

The New Viceroy. Arrival and Reception.

BOMBAY, April 4.

The Right Hon'ble Baron Chelmsford arrived in Bombay at 6-30 A.M. by the mail steamer "Kaiser-i-Hind". The arrival was announced by the firing of salutes, and all ships in the harbour were decorated. At 7-15 A.M. a deputation consisting of Mr. Curtis, Chief Secretary to the Governor of Bombay, Major Greig, Military Secretary to the Governor, Captain McEwan, A.D.C. to the Governor, and Captain W. Lumsden, Honorary Aide-de-Camp to the Viceroy, proceeded on board the "Kaiser-i-Hind," and at 7-45 A.M. Lord and Lady Chelmsford left the vessel for shore. Their Excellencies Lord and Lady Willingdon, attended by Captain Inigo Freeman, Thomas A. D. C., Mr. Cramer, Private Secretary, and Captain De Geyar, A. D. C., in full dress, arrived at the Bunder at 7-40 A.M. and were cordially greeted. The members of the Viceroy's Council, Judges of the High Court, the Lord Bishop of Bombay, the Commander-in-Chief of His Majesty's Ships and Vessels of the East Indian Station, Members of the Council of the Governor of Bombay, the ruling Chiefs, Foreign Consuls-General and the Vice-Consuls, and other local dignitaries as well as military and volunteer officers, filled the "shamiana" specially erected on the Apollo Bunder for the reception of the Viceroy-Designate. Precisely at 8 A.M. Lord Chelmsford and party landed at the Apollo Bunder, when a royal salute of 31 guns was fired from the Battery. A Guard of Honour of 100 rank and file of the 1st Garrison Battalion, Royal Irish Fusiliers, presented arms, and the Volunteer Band played the National Anthem. At the top of the stairway they were received by Lord and Lady Willingdon, and after a few moments of mutual greetings, His Excellency Lord Willingdon presented to the new Viceroy the Indian Maharajas, Nawabs and other Ruling Indian Chiefs present. The Viceroy-Designate and the Vicereine then proceeded to the chairs in the centre of the mandap, where the Judges of the High Court of Bombay were presented to Lord Chelmsford by the Chief Justice. Then followed the presentations of the naval and military officers, Additional Members of the Legislative Council, Baronets, Knights and title holders and foreign Consuls. This over, Lord and Lady Chelmsford took their seats, Lord and Lady Willingdon standing behind them.

Municipal Address.

Mr. C. V. Mehta, President, and Members of the Bombay Municipal Corporation then approached the dais and read the Municipal address, which was then put in a casket and presented to Lord Chelmsford, who replied in a voice loud and clear.

Lord Chelmsford's Reply.

The following is Lord Chelmsford's reply to the Municipal Corporation address:—

MR. PRESIDENT AND GENTLEMEN.—Let me first thank you for the personal note of welcome contained in your address. India, above all countries, is not likely to belittle the value of hereditary association, and though the period during which my grandfathers were connected with the old Bombay Army is beyond my memory, still it is something that the link is there, and I value it as a stimulus and an inspiration.

You allude to my sixteen months' sojourn in India as a Territorial Officer. I am grateful for the experience derived. In the first place, I was enabled to see with my own eyes the steadfast loyalty of the Princes, Chiefs and peoples of India to His Majesty the King-Emperor. India has no need to be reminded of His Majesty's keen and lively solicitude on her behalf. In the second place, I was privileged to watch the work and win the friendship of His Excellency Lord Hardinge, who lays down his office to-day. Lord Hardinge has won to an unprecedented degree the confidence, the respect, nay, I would say the affection of the peoples of India, and he has set a hard task before his successor. Continuity is, however, in my opinion, a cardinal principle of policy when one man succeeds another, and, so far as possible, I shall deem it my duty and privilege to carry on Lord Hardinge's work where he has left it.

You refer in your address to my municipal experience. I must confess that municipal work, especially in the educational sphere, is my first love. It has to my mind the preeminent merit of being removed to a large extent from the ordinary division of party politics, and men differ only, or should differ only, according to their respective views of the expediency of a particular piece of concrete work. Those who engage in it for the most part—and I speak from my experience of my late colleagues on the London County Council—look for no reward beyond that of satisfaction in good work well done on behalf of the community.

Following your example, I shall not refer to your local needs. It is neither the occasion nor the time. But I am not unaware of the splendid work which has been done in Bombay in respect of the transport of troops and of your care in the hospital for such of those troops as return invalided or wounded from the stricken field.

Lady Chelmsford would wish me to thank you for the welcome accorded to her in your address. Those of us who have had previous experience as Governor-General or Governor know the debt we owe to our wives, and how that, come what may, there is one at our side who can sustain us when we flag and inspire us with fresh courage when we are downhearted.

I cannot end my reply without an acknowledgment of that passage in your address which refers to the war. I return here from England, where I found all men determined that there should be only one ending to this war, namely, a victory for the Allied arms. Your address assures us of the same invincible

determination. No personal losses, no reverses, will quench this spirit. We are all of one mind in this, that peace can only come when we have secured the safety, honour and welfare of our sovereign and his Dominions.

Drive to Government House.

After accepting floral presentations Lord Chelmsford, with Lord Willingdon and their respective A.D.C.'s, took their seats in the State carriage. In the second carriage sat Lady Chelmsford and Lady Willingdon, while the third carriage contained the four daughters of Lord and Lady Chelmsford. The party then proceeded to Government House, Malabar Point, escorted by the Bombay Light Horse. His Excellency the Governor's Bodyguard, King George's Own Central India Horse and the Bombay Mounted Police. The route from Apollo Bunder as far as Churchgate Station was lined by the military.

At noon Lord Chelmsford received addresses from the Bombay Chamber of Commerce and the Indian Merchants Chamber and Bureau and made suitable replies.

Bombay Enfete.

The whole of Bombay is en fête to-day in honour of the departing and the arriving Viceroys. Government, in response to a wide demand by public opinion, proclaimed the day a public holiday, and as such it is being observed by every class of the community. Even work people in the factories are on holiday and the bazaars have closed. Government also ordered flags to be hoisted from flag-staffs of all public buildings, and their example has widely been followed by the general public. The general air of festivity is enhanced by the presence of a large number of visitors from the mofussil. There are numerous Chiefs, of whom mention has previously been made, with their numerous entourages. Besides this there are the deputations to Lord Hardinge from practically every district in the Presidency. All these are constantly seen in the streets in motor cars and in gay garments. The assemblage on the Apollo Bunder this morning to receive Lord Chelmsford made a brilliant scene. Soon these ceremonies will take place in the new gateway of India, which is now being erected on the Bunder as a memorial of the King-Emperor's visit. For the present the ceremonial affairs of the kind are held in a temporary pandal, which looks pretty enough with its bright draperies and prolific array of foliage plants. The reception of Lord Chelmsford at the Bunder this morning was, naturally, after the great spirit of cordiality which reigned yesterday, of a most friendly character, an aspect of the proceedings which was enhanced by the fact that the Viceroy-Designate was accompanied not only by Lady Chelmsford, but also by their several children, the youngest of whom might be seen being carried to a carriage in the arms of a white-uniformed Military Secretary. The proceedings on the Bunder seemed longer than usual owing to the unusually large assemblage and the numerous presentations and short conversations which this implied. His Excellency the Governor and Lady Willingdon formally received Lord and Lady Chelmsford and after the usual preliminary introductions, the Municipal address was read and Lord Chelmsford responded in a speech coloured by his references to his recent visit to India with the Territorial Regiment. It was noted by the way, that Lord Chelmsford has again shaved off the moustach which he cultivated while in India in a military capacity. Lord Hardinge met his successor at Government House, whither Lord Chelmsford proceeded in a State coach escorted by the Bombay Light Horse, the Governor of Bombay's Bodyguard and a regiment of Indian Cavalry. The familiar route through the Indian quarters was not followed on the present occasion, but, after proceeding through a part of the Fort, the procession turned into the Queen's Road, taking a short cut by that way to Malabar Hill. The route was partly lined by troops of the Garrison and Volunteers, who on the present occasion made an unusually long line. Another noteworthy feature of the proceedings was that all troops on duty were in service khaki uniforms and not in their usual ceremonial dress. Large crowds lined the route, and at several places the Viceroy was received in passing with hearty acclamations.

Deputations to Lord Chelmsford.

Lord Chelmsford received deputations from the Bombay Chamber of Commerce and the Indian Merchants' Chamber at Government House before lunch. The addresses of both Chambers, after welcoming Lord Chelmsford, referred appreciatively to the measures taken by Lord Hardinge's Government in regard to the trade questions raised by the war.

Bombay Chamber of Commerce.

The Chamber of Commerce, in their address, also specially urged upon the Government the urgency of supporting the extension and improvement of the cotton crop as a factor in making the Empire self-supporting in cotton supplies in the days to come. The address brought to His Lordship's notice the urgent necessity of pressing upon the Home Government the claim of India to a full share in the available supplies of dyes, thus avoiding the possibility of the stoppage of cotton looms. The address also noted the natural movement in India towards a great industrial expansion, expressed pleasure at the decision to inquire into the indigenous industries and their expansion, and offered the Chamber's cordial assistance so far as might be useful.

His Excellency Reply.

The following is Lord Chelmsford's reply to the Bombay Chamber of Commerce's address:—

MR. CHAIRMAN AND GENTLEMEN:—I thank you for your cordial welcome to India and the good wishes you have expressed in your address. No one is more conscious than I am of the many and varied problems which

present themselves in this great land, and I am grateful for the promise of support which is contained in your address. I deem myself fortunate in having resided for some 16 months in this country prior to my assumption of the office. I do not suggest that I am thereby equipped at once to grapple with India's problems, but it has at least given me an opportunity of observing Indian aspirations and requirements from an angle of vision not often vouchsafed to a Viceroy. I am glad of your tribute to the work of the British Navy. My arrival in Bombay in 1914 was coincident with the destruction of the "Emden" by His Majesty's Australian ship "Sydney," and I can well recollect the relief expressed generally in Bombay and in India on that occasion.

You allude to the important question of the agricultural and industrial development of India. As you say, Lord Hardinge has taken the first step towards inaugurating an inquiry into the industries of India and the methods required for fostering and developing them. Without being so presumptuous as to indicate a line or policy within a few minutes of my arrival, I think I may assure you that any well-thought out scheme of developing India's industries will have my whole-hearted support, not only because I regard it as incumbent upon every part of the Empire to do its best to repair the ravages of this terrible war, but because I look forward to the day when India will not only produce its raw material, but will be in a position to convert that raw material into finished articles of its own and the world's consumption.

You allude to certain other matters which affect trade arising out of the war. You will not expect me to reply to them, and I have a shrewd suspicion that your purpose has been served by including them in your address. Gentlemen, I thank you.

Indian Merchants' Chamber and Bureau.

The Indian Merchants' Chamber, in their address specially referred to the strong desire to develop indigenous industries to take the place of German and Austrian trade eliminated by the war, and urged that greater Government co-operation and assistance were essential, coupled, of course, with self-help and private enterprise. Another point specially emphasised in this address was the wish of the commercial community that India might be accorded a place in any Conference which may be held after the war, so that her commercial and industrial interests may be safeguarded properly, and in this connection the Indian merchants said:—"There is also the all-absorbing question of Fiscal Autonomy which will demand the highest consideration and consummate statesmanship by your Lordship's Government, involving, as it does, the full emancipation in the near future of the country's trade and industries from all selfish interests and domination, be it of the United Kingdom or any other."

His Excellency's Reply.

Replying to the address of the Indian Merchants' Chamber, Lord Chelmsford said:—

MR. PRESIDENT AND GENTLEMEN:—I am delighted to receive an address from the Committee of the Indian Merchants' Chamber and Bureau, and I thank you for your cordial welcome. We all of us deplore the grievous ravages to which the commerce and industries of the world have been subjected by this terrible war, and, like you, I look forward to the day when once more we shall be able to devote our entire attention to the pursuits of the arts of peace and industry. But we must not take too gloomy a view of the situation. I would ask you to look abroad and compare your position with that of the Allied European countries. In them it is scarcely an exaggeration to say that trade is at a standstill, and that all energies are devoted to the production of that horribly wasteful article the munitions of war. You, however, in this favoured land, thanks to the might of the British Navy, have been able to carry on your avocations practically unimpaired.

The past few months have, as I learn, been with you a period of remarkable prosperity as regards inland trade. The railways have made earnings which have passed all records. Cotton commands high prices. Your local mill industry is booming, and shares in all well-managed mills stand high. The stocks of imported piecegoods which some months ago were heavy and threatened to be a heavy burden on the trading community, have now disappeared into consumption at greatly enhanced prices. I would bid you take heart. You have no doubt suffered losses, but what losses have the United Kingdom, France, Russia, Belgium and Serbia not endured?

And now for the future. I agree with you that this is the moment when we should institute inquiries into schemes of development during the years to come when peace once more reigns upon the earth. The Government of Bombay is already considering through a strong Committee the question of the development of indigenous industries. The Government of India, has also taken the first step towards inaugurating a wide and more general inquiry. I can assure you that any well-thought-out scheme for the development of Indian industries will at all times command my whole-hearted support.

I pass over the various minor matters to which you refer, as I have not at present the personal knowledge with regard to them which is requisite for a suitable reply. I have no doubt, however, that the departments concerned will take note of them. It is a great pleasure to me to meet the representatives of so great and flourishing a commercial community, and I again thank you on behalf of Lady Chelmsford and myself for your cordial welcome.

LORD HARDINGE'S DEPARTURE.

A Splendid Send Off.

Amidst deep feeling of regret on all sides, His Excellency Lord Hardinge bade farewell to these shores this evening and embarked on the P. and O. steamer "Arabia" on his way home after laying down the high office he was called upon to undertake 3½ years ago. His Excellency had a splendid send off, and he was visibly moved as he stepped from the Apollo Bunder into the R. I. M. S. launch "Diamond," which took him on board the "Arabia" lying off in the stream. The route from Government House to Apollo Bunder where his Excellency was to embark was thronged with crowds of people eager to get a last glimpse of their beloved Viceroy, who was lustily cheered "en route." The shamiana at the Bunder itself was filled to its utmost capacity. There were over 25 Maharajas and Chiefs, including those of Kashmir, Bikaner, Kotah,

TELEGRAMS.

Jodhpur, Dholpur, Gwalior and other States, all members of the Governor-General's Executive Council, H. E. the Commander-in-Chief of the East India Squadron, members of the Bombay Executive Council, Judges of the Bombay High Court, members of the local Legislative Council, various political officers attached to Native States, all foreign Consuls at present in Bombay, members of the Bombay Municipal Corporation and a host of others, to bid farewell to the retiring Viceroy. At 4 P. M. His Excellency was driven down to Apollo Bunder in State, escorted by H. E. the Governor's Bodyguard, King George's Own Central India Horse and the Bombay City Mounted Police. Lord Hardinge, on alighting, inspected the Guard of Honour of the Bombay Volunteer Rifles drawn up inside the shamiana, and also the escort. His Excellency then proceeded to the dais amidst ringing cheers, and was presented with a farewell address by the Corporation. Lord Hardinge made a touching reply and was evidently moved as he spoke. His Excellency was then presented with flowers, after which he proceeded to shake hands with the Chiefs, and ladies and other gentlemen. His Excellency then bade farewell to his late hon'ble colleagues and finally to Lord and Lady Willingdon. A few minutes after 4.30 the time fixed for embarkation, Lord Hardinge got into the launch, accompanied by the Hon'ble Diamond Hardinge and the Hon'ble Arthur Hardinge. A deputation consisting of the Hon'ble Mr. Curtis, Chief Secretary to the Government, Major Greig, Military Secretary to H. E. the Governor of Bombay, Capt. McEwan, A. D. C. and Capt. W. Lumsden, R. N. Honorary A. D. C. to the Viceroy, accompanied His Excellency. As the launch moved off salutes were fired from the Battery and Lord Hardinge was loudly cheered, the air ringing out with words "Long live Lord Hardinge!"

Lord Hardinge's Reply to Municipality's Farewell Address.

The following is H. E. Lord Hardinge's reply to the address of the Municipal Corporation of the City of Bombay:—

GENTLEMEN, It is sad to feel that in a few minutes time I shall have left these shores and that this address that has been presented to me is the last that I shall receive from my many friends in India. But the warmth and friendliness of its tone help to soften the pangs of regret that I feel in leaving India and so many kind people of whom I can have nothing but grateful and affectionate remembrances. You were the first to welcome me to India and I well remember how very cordial I thought your welcome was and how I hoped to be able to retain kindly feelings through the strenuous years that I knew lay before me. You are the last to bid me farewell and you have made me feel on each of the two latter occasions that we have met that your friendship towards me has been growing steadily stronger and warmer. I need hardly say how heartily I reciprocate such feelings and how I value the approval of such a far-sighted and distinguished body as the Municipal Corporation of the most progressive city of India. It is the common lot of every public man to be criticised and even misrepresented and no public man should attach too much importance to these things. But not once or twice but many times when I have been the subject of such misunderstandings I have noticed in the public opinion of Bombay a restraint of criticism and a willingness to believe that my government and myself have not been actuated by unworthy motives, nor influenced by utterly unreasonable considerations. And though I do not think that I am more sensitive to criticism than other men I tell you frankly that your friendly confidence and support have been a great help to me in difficult times. You have spoken of me as a diplomatist, a character in which you also welcomed me. I confess I had my doubts at the time whether my experience as a diplomatist was likely to commend my selection to your favour, for it is not far from the truth to say that in the general estimation one of the highest qualifications of a successful diplomatist is the skilful use of words to conceal his thoughts. That, however, is not and never has been my idea of how to succeed in diplomacy, and at any rate whatever my failures may have been there is one little bit of credit to which I lay claim and it is that throughout my time in India whether in public speeches or private conversations I have always endeavoured to say what I have really felt and what I believe to be the truth alike to India and about India, and I have always aimed at taking India into my confidence. And here let me add that public speaking in the case of a diplomatist is almost regarded as a crime, and if I may make a confession to you it is that the making of speeches has been one of the heaviest burdens that the lot of a Viceroy has brought to me. You have with a consideration for which I warmly thank you, referred once more to the work of my grandfather in India, and if words mean anything, I am justified in thinking that in your opinion at any rate I have fulfilled the ambition with which I set out for India, that I might be able at the end of my time to feel that I had done nothing to bring discredit upon his name. For indeed it has been no small thing for me throughout my life and especially here in India to have had before me the bright example of his courage and chivalry. The second time upon which I had the honour to receive an address from you was in the Town Hall just two years ago, and it was an occasion that for many reasons I can never forget. The warmth of the reception that you have on that occasion given to me and to her, who is no longer with me, made an ineffaceable impression upon me while I shall ever treasure those words of the address in which you referred to her example of sympathetic and courageous womanhood as a priceless tribute from Bombay to her memory. Let me also in this connection express my very warm and grateful thanks for the splendid and most generous contributions from the Ruling Princes and the people and citizens of Bombay Presidency and city to the Lady Hardinge Medical College and Hospital for Women at Delhi, an imperishable monument to her love for India. This is the sixth time that I have visited Bombay and the third address that I have had the privilege of receiving from you and I should like to say that I miss a friendly and familiar face amongst you, that of your great citizen Sir Pheroze-

shah Mehta. It is a little more than a year ago that he came to see me when I was staying at the Government House on my way to the Persian Gulf and I feel for Bombay in their loss of this distinguished citizen. A Viceroyalty which saw at its beginning the visit of Their Majesties to India and their wonderful Durbar at Delhi and at the end this monstrous and horrible European war can never go down to history as uneventful and I sometimes wonder what the historian will select as the most striking fact relating to India that has occurred during that period? Do you not agree with me that the spectacle of India sending forth the flower of her soldiery to fight the battles of the Mother-country on the far off field of Flanders in the desolate places of Irak in East Africa, Egypt and elsewhere, not by Brigades of divisions, not even by army corps, but literally by the hundred thousand? Do you not think this glorious spectacle will arrest the attention of those who write the record of these years when the heat of controversy and the dust of battle have subsided? To me it will always be the proudest reflection of my life that mine were the honour and privilege of showing to my Sovereign, to my country and to the whole world, that the loyalty of India was no mere form of words. England has trusted India and India has nobly responded and her sons; alas, how many have sealed her loyalty with their life blood! You have been kind enough to suggest that my work during the preceding period of peace had something to do with this splendid result, but I claim no credit in the matter beyond this that I was sure in my heart of hearts that India was sound, that I never hesitated to proclaim that assurance and to act upon it, and that India ever quick to respond, has given me and my Government and my King and Country, confidence for confidence and trust for trust in an overflowing measure. You gentlemen of Bombay, will hardly expect me in these last few moments to refer in any detail to the history of the past few years, though the past must weightily influence the future, and it is to the future that the eyes of India are hopefully turned. You know how deep my sympathies are for her aspirations, and with that knowledge you will let me say one word. Do not be too impatient. Development is already taking place with phenomenal rapidity and even in the 5½ short years that I have seen, there have been great and far-reaching changes of attitude and outlook. Remember too that progress and reform can only come with any advantage and any permanency to those that deserve such good things. You must see to it, therefore, that your public men, your public opinion, your public papers, are all worthy and here in Bombay I can use such words without offence, for if the sanity of your public life and the earnestness and ability of your public men, your respect for law and order and your business enterprise were faithfully reproduced in all quarters of this great Empire the path of progress would be far easier than it is. The key of peace and contentment of the people can, in my opinion, be found only in a spirit of sympathy and confidence between them and their Government, and I am quite certain that spirit will be found strongly developed in my friend Lord Chelmsford. At the present stage of her development India is not a difficult country to govern, provided she can realise that Great Britain is in sympathy with her legitimate aspirations. To do this and to maintain the confidence of India concessions must be gradually made to political progress. In this manner India, whose characteristic is to trust without reserve when she recognises true sympathy, will be satisfied and led gently along the path of progress, developing an ever closer understanding between herself and Great Britain and an ever growing loyalty to the British Crown. The sands are running out and it now only remains for me to take leave of you all, to thank you once more and to ask you to believe me when I say that I shall never forget Bombay where from everywhere and from the day of my first arrival, I have received nothing but kindness and encouragement. I leave India with a deep feeling of respect and affection for the citizens of the "Gate of India," who I hope, will always remember me as their true friend and a devoted friend of India and her people. May God bless India and prosper those that dwell in this land is my fervent prayer.

Fight Between Dacoits and Villagers.

CALCUTTA, April 4.

A free fight between the villagers and dacoits took place on Thursday night, when the dacoits attacked the house of a landowner Sreekishen Ghosh of the village of Atghar near Dauripur, district Alipore. A gang of dacoits numbering about twenty-five armed with spears, axes, crow bars and lathies, entered the house at about 1 A. M. The inmates raised an alarm and the young men of the village came out in a body and confronted the dacoits outside the house. A fight ensued in the course of which some of the men on both sides were hurt. The dacoits finding themselves outnumbered and their position desperate, gave up the fight and ran away. The villagers thinking themselves free from any further danger retired to their homes. After about two hours the dacoits again appeared reinforced and raided the house. They then effected an entrance by breaking open the front gate and ransacked the whole house, assaulted the inmates and decamped with cash and jewellery worth several thousand rupees. This time the villagers were too exhausted to fight and not having sufficient weapons did not venture to face the dacoits again.

Paddy Arrivals.

POONA, April 4.

Paddy arrivals up to the end of March were just under 400 lakhs. This figure is all the more notable as the harvest this year is bigger than the last year, large area having been sown with rice, and yield being more. At least half of the crop, estimated at 550 lakhs, ought to have been brought to the market by now, so that there is a deficiency of 150 lakhs.

Proclamation Parade.

POONA, April 4.

The assumption of office by the New Viceroy was duly announced at a parade of troops of all arms held here under the command of General Wapshire this morning. The usual royal salute of 31 guns was fired.

Raid on a Gambling Den.

KARACHI, April 4.

A successful raid by the Police on a notorious gambling den in Hyderabad is reported in circumstances reminiscent of Mr. Rudyard Kipling's Police stories. The newly arrived Assistant Superintendent of Police Mr. Orr obtained admission into the gambling den disguised as a Pathan and the ruse succeeded so well that the gamblers welcomed him as an easy victim and proceeded to fleece him with great skill. At the proper time and when the gambling excitement was at its highest the supposed Pathan suddenly rose and blew a shrill whistle and ere the gamblers could realise what was meant and how to prevent it police constables poured into the room. Not a single gambler escaped. The proprietor of the gambling den has now also to answer a charge of making counterfeit coins. The gamblers who are all known residents have been liberated on bail, pending trial, but bail has been refused to the proprietor.

A Wakf Case.

ALLAHABAD, April 4.

The Allahabad High Court has dismissed the appeal in Wakf case, in which Sir Rash Behari Ghose appeared for the appellants. Their Lordships Sir P. C. Banerji and Sir Justice Tudball held Wakf dispute was a genuine transaction created by Nawab Azmat Ali Khan with good intent, and not for mere purpose of spiting his heirs and, that he acted of his own free will and accord, and not under undue influence and that he was in full possession of his mental faculties.

BRIEF TELEGRAMS.

Viceroy Proclaimed.

This evening at 5.45 P. M. Lord Chelmsford assumed charge of the office of Viceroy and Governor General of India at the Secretariat Council Chamber in the presence of His Excellency the Governor of Bombay, members of the Imperial and local Council. Besides there was also present at the Council Chamber all the Ruling Princes at present in Bombay. Warrant from His Majesty the King-Emperor was read by the Hon'ble Mr. Wheeler, Home Secretary to the Government of India, after which His Excellency took his seat in the Council and a royal salute of 31 guns fired and the Viceregal flag was unfurled the whole assembly remaining standing. His Excellency then drove to the Government House, Malabar Point.

The Government of India special train left this evening Colaba station at 8.30 with the Hon'ble Sir Reginald Craddock Sir William Meyer, Mr. Claude Hill, Sir Sankaran Nair, Mr. Lowndes and Sir George Barnes for Delhi, where they are due to arrive at 10.40 on Wednesday night.

His Excellency Lord Chelmsford arrives at Delhi station early to-morrow morning. There he is to be received by the Chief Commissioner and Deputy Commissioner, Delhi. His Excellency then proceeds with his escort to the Viceregal Lodge where the principal civil and military officials will be assembled to meet him.

Latest Telegrams.

The Serbian Press Bureau issues a statement to the effect that the Bulgars are desirous of exterminating Serbian patriots. Many prominent Serbians have been killed or deported to Bulgaria, one organised pleasant band is still fighting successfully. (Pioneer Cable)

The "Daily Chronicle's" Amsterdam correspondent has just met a German soldier visiting Holland on special leave. He declared that the sight of a war free land amply supplied with food gave him transport of joy. He felt unable again to face the trenches and but for the degrading and ruining of his father he would desert. There was nothing but a great depressing sickening misery in the German trenches. The moral of the rank and file was now deplorable. The losses everywhere were so heavy that the one idea of officers and men was to get out at any cost. Large bribes were given to doctors and officers empowered to send men home. Many of the rich soldiers had been going and the knowledge of this increased the discontent of the remainder. Food was bad even in the army for which the Government tried to get the best "We are running short of everything," he added. (Pioneer cable.)

LONDON, April 4th.—The "Telegraph's" London Editor and other neutral journalists, who have been permitted to interview Zeppelin prisoners, supply articles to the British papers:—The crew of the Zeppelin stated that they spotted they were approaching the British coast. They were hit three times before they had thrown any bombs. The ship broke in the middle and fell. It was admitted that the raiders were unable to see more than the difference between land and water. We do not know what our officers could see through their glasses. They added:—We could see nothing. Asked was it not a sorry business killing women and children, they answered:—We do as ordered. The officers were questioned as to the military value of the raids. The Commander said:—"You must not suppose we seek to kill women and children. We have higher military aims. No German officer could go to kill women and children. Such things happen accidentally. When the neutral journalists pointed out that none of the raids had done any military damage the officers suggested that the journalists had not been allowed to tell the truth. The Germans anticipated they would be shot. The Commander claimed immediately he arrived at Chatham:—"I take all responsibility. My men are not responsible." He was there informed that they would be treated as ordinary prisoners of war. The officers and men agreed that they had been treated kindly. They refused to give the height at which they were hit. A journalist suggested 5000 feet. The Commander said:—"I do not think we were flying so low over England". The Commander denied that he signalled the patrol ship to rescue them, saying "we would rather have taken the risk of losing our lives." (Pioneer cable.)

సంవత్సరాది గీతమాలిక.

తిరుమనావల్లి ఆంధ్ర సోదరుడు

శ్రీమదత్సాహచరిక జేరబెరిచి,
సంతానందశాంతి కనులు పలచి,
సుమరసంచార చురరాక్షసుని గెలిచి,
పాశకవిజయోపేతభావమున బొలిచి,
సకల సుఖసుఖసూచకకరణి దలచి,
పరమభాగ్యవంశద వజ్రవి గొలిచి,
జుటిల భావప్రచారసంకలము గలచి,
విమలతర మృదయసోపకమున మొలచి,
వివిధ పుష్పతాపల వికసిత సూర్య,
కరమునుమును పరిమళభరణి దాల్చి,
నవనోదాన మృదుతర కవ్య మైక,
పాదపాదల పల్లవప్రకటిత జేర్చి,
బాలభాస్కర సమర్థిత భావ మంది,
సహజసౌందర్య తనోలారముం గాంచి,
అనమభూషణ భూషిత సుమను పలచి,
జంబుమంకిత ముఖకాంతి కుడుకుపడగల,
వదనమంకిత సమృద్ధ ముదయ మంద,
మాతకనిలస భోగవిభాగిత నెఱక
నూతనంబగు ప్రహసనప్రీతి కలగ
సంతసంబు ముఖము గలంక లిడగల
జిల్లలాన చిహ్నకళలు చిమలద
నాభరణ మాతసంకలంబు లడగింప
నూతనోత్తమ భావ ప్రసూతితోడ
మృదుమధుర చాన్పదాధార మృష్టి కరియ
నచ్చ కారణ్యరస మట్టె యట్టిపడగల
జల్లనాదృష్టి నేత్రమలో గల్లనీయ
బుతులంబు సద్గుణంబుల ప్రాప్తగణంబు
నాదరణ భావ మగడ నాదరింప
నూన్పత కవచపాలనూత్రి దొంప
నూతన కవచమలో దాల్చి నూతనముగ
మాతృదేవతలై సామాన్యగణ
భవ్యచారిత్ర పావనభాగ్యనూత్ర
నూత్న వత్సరాసనము సమృద్ధునంద
దా నధిష్ఠించినది యింక గానచతుర
మృదుతరస్వర కృత్రి సమృద్ధనమగల
గంత మెలుగెత్తి తల్లియంత్రంతలీల,
భాసుమన్నది క్రతుల భవ్యగీతి,
“పుణ్యచాక్రలార! మమమృత్యులార!
నూత్న చాక్రమనకు బ్రహ్మకృతకర,
నూతనాంకంబు లంజుడు శ్రీతితోడ,
నూతనవికాసి తాననీధూతి గలడు,
మంగళస్నాన నంది యభంగలీల,
గ్రాత కత్త్రుమలో దాల్చుడు గోవింద,
నూతనం బగు సద్భావనూతి గొనుడు,
నవ్యచారిత్ర నగుటకు నవ్యమగన,
యతనమలసల్పి నాదల బ్రహ్మతి నికాడు,
అమితసంతోషమృదయ ప్రీతి నంజుడవ్య,
పరమమదనము మిత్రులు బంధులును,
వైరభేదమంబుల వదలితేరి,
కలసి మెలగుండి భక్తితో గలగడి నన్న
కృద్దనకు నావ మిక్కిలి ప్రీతియు గలిగి
పోషణము జేసి నచ్చీలుబుద్ధితోడ,
ప్రాయమును దెచ్చి యందువై వరసకును,
బొందజేయుడి మిమ్ముల బుద్ధిగితు,
నా కథభాగిని మృదు నన్న పీన
దళమదెచ్చెడి మార్గమలో దగవు మీకు
మండ్ర గ్రోలబోవడేడి కండ్లుగలిగి
కర్తవ్యము జన్మకింక సత్కీర్తిగరకు
నరసి కృష్ణమై మిక్కిలి భవళ మైక
మల్లిమల భూమిపై వెడలెల్లి నాను
చానెగొన తాల్చి గుణభవంబుగలగడి”
నిమిడి యో యోధురారి యీ విమలగీతి
దగు నవస్థాన కేవలలీల మిత
ప్రియమీతుండరి కలగడి సంతకీగలిగి
నాతి తల్లెలల సున్నంది సమృద్ధులసి
యమితసంతోషచతురై యలర క్రాత్ర
భావలల గల్గి మంచి సంభాషణలను
సల్పి యానందపాశి నివృత్తుడను
జేసుచున్నాడె మిమ్ముల కేసు కలర
అంధ్రసోదర! భాగ్యమూల!

జూ బు లు

I

నెల్లూరు గవర్న మెంటు ప్రెయినింగు పాఠశాల
చతుర్థ వార్షికోత్సవము.

మార్చి 30-వ తేదీ సాయంత్రము 5-30 గంటలకు మా
పురమండలి గవర్న మెంటు ప్రెయినింగు స్కూలునందు
“చతుర్థ వార్షికోత్సవము” జరిగెను. తత్సమయమున నివాన్
బహద్రకు ఆర్. రామచంద్రారావు పంతులుగారు అధ్యక్ష
సాధికత్వము వహించిరి. సాంకేతికోత్సవ విధానము కార్య
దర్శిగాను చదివరి. పిమ్మట తూములూరి కిరణమయ్య
పంతులుగారు “ఉధా ధ్యాయం కింధు” ను గురించి అంధ్ర
భాషలో సువ్యసించిరి మోడల్ స్టాను విద్యార్థి “మార్గోయి
మున” ఆ పాఠశాల యువధాన్యులును నెల్లూరు నాగరాజ
రావుగారు “మూల పాడి.” కృష్ణమాచార్యులవారు రచిం
చిన “దిక్ర శీతము” నాటకమునందు కొన్ని అంశములను
విద్యార్థులు వ్రేకర్చిరి. పిమ్మట జనుజను భవ్యకలతోన,
కరతాళ మృదంగ వాయిద్యములతోను సభ ముగిసెను.
ఒక విలేఖరుడు.

II

యువలీ విద్య.

అయ్యా,
ఇదియే దొంతమువారు పురుషించిన శ్రీవిద్యా
విమయపుమాధ్యులగురించి రంగాశీర్వాసులయ్యకాశ్రీగారు
అంధ్రప్రదేశ్లోయందు వ్రాసిన బాబులు గాంచి సంతసించితి
ని. శ్రీవిద్యాభిమానులగు కాశ్రీగారికినే విద్యాకంఠులగు
వెక్కుండు మహానీయులు కళాంధులలో నీడవయమును గు
రించి చర్చించిన లాభముండలేదు. కాశ్రీగారు శిశు, క్రథ
మ, దృఢియ, తరగతులకు చెప్పుటకు శ్రీకృష్ణులు ఆపాక
శ్వమని వ్రాయించియుండిరి. విద్యాభిమానులు అనభవము
గల వీరీవయమును పొరబడిరేమోమని నందియమగుచు
న్నది. 5. తే 6 విండ్ర కవచముల వారికలు బడికెచ్చినప్పు
డు, కలతరగతిలో అట్టి వారికలను పునరుద్ధరింపె. శ్రీ యొ
క్కునప్పేయతో, నవనముతో వారి మాధగలకు. అట్టి న
వాజమైన ఆనవనము, ఆ పీఠ అమ్మి వారికలయందు పున
పుల కుండవని వాయుభవమునట్టి చెప్పగలను. విదేశముల
యందు కిందను గార్తను పాఠశాలలనుండి, క్రిందితరగతుల
లో బాలర, వారికల పాఠశాలలో కిందను గార్తను తరగతు
లలో యవతులే పాఠములు బోధించుచున్నార. అందువలన
లాభము కలిగింది. ఆవద్దతి యిచ్చు నేల ఆకలంకింపకూడదు?
వైతరగతులలో నమృదులను, అనభవనీయులు నగు పురుషుల
నేర్పాటుచేసిన అందువలన విద్యులేమియులేవు. కాని కింద
దుగార్తను తరగతులలో ముఖ్యముగా యవతులే యుండిన
లాభదాయకమని తప్పక చెప్పగలము.

కాశ్రీగారు సామాన్యవిద్యలోపాలు పరిశోధము కూ
డా బోధించలేన అని మదిమియున్నాడు. ఆ సామాన్యవిద్య
యెట్టి మార్పునొంది యెట్టి పాఠములగుటగా నుండి నుం
దియోవాప్రకాశముఖంబున నూరింకరతెనెన జేసుచున్నాను.
ఆంధ్రుడు.

III

25 వ కృష్ణామండల సభ

అయ్యా,
ఈ సభకు మార్చి మార్చి 31 వ తేదీగల కను పరిక
యందు గుడివాడ పురవాసిగారు కొన్ని అనభవము వ్రాసి
యన్నందున జనాభా వ్రాయుటనీవచ్చింది. “సలసిదేశము
లేదు ఏమిచేయవలసికొ” ఏమిచేయకొ యెక్కడిని. తెలియదు
అని వ్రాసిరి. సలసు నిరేకంతులండి. పండితులకలు చేయు
పురుషులు జనులనున్నది. వీరికి తగినవ్యవధికలకు. ఏమి
చేయవలసినది పురవాసిగా దురయోగించిన ప్రకారం పరిశోధ
లని “ఆర్కాటము” పోకారము నీయుగా కార్యకారిగా పరి
గమించునటుల జేయుటే. “అవ్యవసరంభావ్యవధి. వ్యాయ
వామును రయితును. వానోవానోగ. పోట్లాడిరి అని
వ్రాసినయ్యారు. ఇంకకంటె అత్యంతము తరులేదు. ఇచ్చట పీడ
ర్లలో ముఖ్యులగు తుమ్మలపల్లి గోపాలకృష్ణమూర్తి పంతులు
గారు గొప్ప భూస్వాములగు తరగత నీని మల్లిభాగ్యమగుగారిని
నడకు పదవికి పురవాసేయ నందరు ఆహ్వానించిరి గాని
పోట్లాడలేదు. ఇట్టి కలలు! విషయము కలిసింది పోట్లాడ

వాములు యాలెలివిలేలు బున్నందుకు. కనుము! ఈ సభల
కని దిగ్విజయము పీడమును కొంతయిమ్ముటకు బూనియుండిరి.
అంతయు “రైతులే యిమ్మునిచ్చియుంచుట” అని వ్రాసినయ్యారు
వ్రాయ ఇదియు సత్యమునకుదూరమే. పీడర్ల నెట్లకకుటూ
వాలముతో వనులు చేయవలసిన బాగుండునుగాని పోట్లాడు
చున్నారను యర్థములూకున. లోకమునకు నెట్లడించుటచూ అ
కొనుము. వ్రతలయందు “ఆర్కాటము” ను కొంతపరియోగదా?
ప్రతివాడును తమ్ముగాక తక్కువాయుకొనుచునువారే! పుర
వాసిగారు నిజమై కేకాభిమానులయ్యివో! ఈసభా కార్యదర్శ
హణయందు జేల పాలుపడ చూడకు! మారమందుండి వోద్యము
వాడవలసినవారికి వసులేట్లు జనకుచున్నవో బోధకలకూ
వసునగలి పురవాసిగారి ప్రాతలనుబట్టియే చదువులుగ్రహిం
పరచుచు. గుడివాడ సభలన్నియు దిగ్విజయ గాజుగనై యున్న
వని విన్నవించుకొనుచున్నాను.

కొ. శి.

గుంటూరు వార్తలు.

(మాదిలేఖనవద్దనుండి)
మ్యూనిసిపాలిటీ

గుంటూరు ఏప్రిల్ 1- మా మ్యూనిసిపాలిటీలోని మొ
దటి వార్డుకొన్నిలకుపదవి భారీవీడించున దానికి కొండ కేం
కటప్పయ్యగారును, పులిగొండ రంగారావుగారును ప్రయ
త్నించిరి. గత 25 తేదీ యొక్క కలు జరిగినది. అందు కొండ
వేంకటప్పయ్యగారికి 150 ఓట్లుకు రంగారావుగారికి 99 ఓట్లు
ను కచ్చివది. వేంకటప్పయ్యకంఠులుగాని కొన్నిలకుగా నెచ్చు
కొనబడింది.

ఆగవారం వార్డుకూ భారీఅయినందున దానికి తోలే
టి అప్పారావుగారును, కొత్తపల్లి మదయ్యగారును ప్రయ
త్నించిరి. గత నెల 20 తేదీని ఎన్నికలు జరిగినది. అందు అ
ప్పారావువేంకటగారికి 143 ఓట్లు కచ్చివది. మదయ్యగారికి
109 ఓట్లు కచ్చివది. కావున అప్పారావువేంకటగారు ఆగ
వారం వార్డుకు కొన్నిలకుగా నెచ్చుకొనబడిరి.

డిస్ట్రిక్టు బోర్డు.

మా డిస్ట్రిక్టు బోర్డు వ్యవహారములు కడు చిత్రములుగా
నన్నవి. ఈ మధ్య డిస్ట్రిక్టుబోర్డు ఆసీను గుమాస్తా ఒక కార
ణముమీద నెలపు పుచ్చుకొని ఆ నెలపును పరీక్ష పనికి. ద
వియోగించుకొనెను. దా.కి వై అధికారు గొప్ప నేరముగా
భావించి యతనిని పదవినుండి తొలగించిరి. అందుపై గుమాస్తా
అసీనుచేయగా తిరిగి వీచారంపూ యుత్తరపు కచ్చెను. ఆ
విచారణ గతనెల 28 వ తేదీని బోర్డు నూటింగులో తెట్టి
కొని దీని సంబంధమైన రికార్డు చూచుచున్నాడు. అందు వలన
విచారణ ఆగిపోయెను. మనదా దానికార్డుగొప్పవ్వారా కలె
క్టరుగారికి వచ్చెనట. అందులో ఒక కాగితము లేవట! పుక్కు
తము ఆనాటినిూటింగులో విచారణకు రాకుండజేయుటకై
యీ యత్నముచేసికట్టు వదలితి. కలెక్టరు గారు దీని నిజమును
వారయదునకాక.

ఆంధ్రోద్యమము.

గత నెల 30 తేదీని కొండ వేంకటప్పయ్య పంతులు
గారు, కాలా ప్రరామకాశ్రీగారును నెల్లూరు, కడప, కర్నూ
లు నుండలములకు ఆంధ్రోద్యమముగురించి పురస్కరించుటకు
బయలుదేరివెల్లిరి. వీరు గుమాత మానమునినములపాలు దత్త
మండలములోని ముఖ్యపట్టణముల నన్నిటిని దర్శించి కత్తురసి
తెలియు చున్నది.

LARGE TYPE EDITION ! NOW READY
THE VIRGIN'S KISS
OR THE BRONZE STATUE.
BY G. W. M. REYNOLDS.
IN 4 VOLS. [AS. 9 PER VOL.
POST FREE.
This is a masterpiece of the world renowned Author
unrivalled in fluency, plot and excellent description of
nature, art love and the thousand and one varieties of
the characters of people. This novel is one of the author's
excellent productions. In this the author specially
exposes different sorts of characters. Further, this is
full of heart-thrilling facts. Numerous excellent morals
are involved in this novel.
The novel will be printed in Four Volumes, one
Volume every month. The 1st Volume ready for despatch
from the 1st March 1916.
Other big type editions of novels by the same
author now ready for sale.
Soldier's Wife, 2 Vols - - (Postage Extra.) 1. 4 0
Faust (An Excellent Romance) 2 Vols do 1 8 0
N. B. - Purchasers of 3 complete sets of either of
these at a time will get one set of it gratis.
SUPERIOR WATCH Co.,
194 Post Box, 167, G.T. MADRAS.

అధి

గర్భాశయ గోగవివారిణి:— స్త్రీలకు గలుగు ఋతుశూల బహిష్టి కాకుండుట, అకాలబహిష్టి, మెల బాహిష్టి గాను, తక్కువగాను పోవుట, కుసుమకోగము, సంభాసనీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూలికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాళ్లు, అగజేతులు మంట మొదలగు స్త్రీ మర్మ వ్యాధులను కుదుర్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అమృత

రక్తశుద్ధి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అజీర్ణము, కీళ్లనొప్పులు, సోమతీనము, మేహ కణములు, నుఖసంకటములు, నిష్పత్తువు, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమువలన కాంతిని చూపుచును లేజన్యును యిచ్చును.

పెద్దబుడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

అర్క

స్వర నివారిణి బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0

కేసరికుటీరం, ఆయుర్వేద బౌషధశాల, 9, బందరువీధి, మద్రాసు.

బ్రాంచి : సికింద్రాబాదు & నెల్లూరు.

188 మంచి ధాతువున్న మందులతోట అంక చీకటిలో వెలకుచున్నారా? మదనమంజరిమాత్రము. 40మాత్రముగల డబ్బీ క్రయము రు 1-0-0 ముద్రనీర్థముగా నుండునపుడు ఇంతిశ్రమమును ఏల? అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రము బాల్యమున చెడునడక నడిచేత కెప్పించుకొన్న యెట్టి అపాధ్యమై: ఇండ్రియ సామము, సత్సంకర్తము, బలహీనము, రక్తకోపము, అజీర్ణము, మలబద్ధము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యుచ్చక్రిత నిమిషములో పోగొట్టును. రాజవైద్య శారా యణిచి కేకవడి, 20, చీనాబజారుగోడ్డు, మద్రాసు.

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము పనిచేయునలెనన్న "ఇంగ్లీషు బాయిలర్లు కామోజిషిక్"ను యువయోగింపవలయును దానినువయోగించిన బాయిలర్లు శ్రుక్ష్మ పట్టి పొక్కులు పొక్కులుగా లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లేట్లుకు చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆపమునున్న గొట్టములనున్న శ్రుక్ష్మ పట్టకుండగను శుభ్రముగా నుంచును. ఈ కామోజిషిక్ యువయోగించినచో స్థంభత్వముల తరబడి బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పుటి కప్పుడు క్రొత్తవానివలె నుండును.

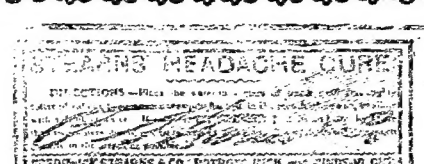
దానియొక్క యువయోగమును గురించి యు సలహాను గురించియు అసలు యేజంట్లకే వ్రాయవలయును

5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 22-8-0. ది రిలయన్సు పౌండ్లీ అండు

389 ఇంజనీరింగు వర్కుస్ తపాలపెట్టె నెం 553 రు మదరాసు (వై కామోజిషిక్ గోడనప్పుడు ఈ కఠిక పేరుకూడ నుచువారింప గోరుచున్నాము.)

వికోరియా ఆసుపత్రి కాకినాడ

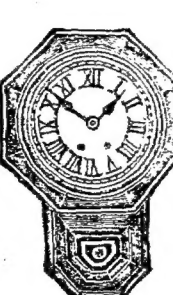
అంతరక్షణములు సమస్త బహువక్తగా శ్రేణిగములు బాగుజేయబడును. క.దర్శబడును.

పర్వా లేదు

ఎప్పుడు! ఎక్కడ! ఎంత! తలనొప్పి

వైద్యులకు తలనొప్పి నివారణ దొరకును. నీబాధ నివారించును. ఏబదిశతములలోని మందులంగల్లో 25 ఏండ్లకు పూర్వమునుండి అమృతబడుచున్నది. 12 మోతాదులు 12 అణాలు వైరస్సునకై నిరీక్షించును.

OFFICE CLOCK. ఆఫీసు గడియారము

(ఎనిమిది కోణములు) చాలా గట్టిది. తిరకాలము మరమ్మత్తు అక్కరలేదు. సరియైన కాలము చూపును. పదికేర బరువుండును. గృహములలోనూ, ఆఫీసులలోనూ, హోటల్సులోనూ ఉపయోగము నిమిత్తము స్వేచ్ఛలుగా చేయించబడినది.

8 అంగుళములు యెనామిల్ డయిలుగలది. గడియారము నిడివి అం. 19½, కడల్పు అం. 11½. వారముకోణాలకు ఒక పర్యాయము వీగము చాలును. గంటలు పెద్దధ్వని యిచ్చునట్లు కొట్టును. (1) సాదా 9-8-0, (2) అరగంటకొట్టునది 10-0-0, (3) బటనుగలది 10-8-0, (4) ఆలూరముతో 11-0-0.

2 రూపాయలు అడ్వాన్సు పంపవలయును. వలయువారు:—గౌతా అండు కో K.P. 57 ఆదియప్పనాయకవీధి, మదరాసు.

254 ప్రతాప కస్తూరిమాత్రలు

ఇవి మంచి కస్తూరి చేర్చి చేయబడినవి. నువ్వును గలదు. అజీర్ణము, వాయువు, జ్వరము, నన్ని పాతము, దగ్గు, జలుబు, మొదలగు వాటిని హరించి మంచి బలము నిచ్చును. 200 మా. సీసా 1-కి రు 0-4-0 (డబ్బె రు 2-8-0.)

254 ఆయుర్వేదసమాజ్, పొందూరు, గుంటూరుజిల్లా

Amrutanjan Best Indian Pain Balm.

కల స్వల్పము! శుభ మధికము!!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత

ప్రతివారము కేలకుకేలు విక్రయము చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి వెల 0-3-0.

తలనొప్పులనూన్పును, వాయువుపోట్ల పోగొట్టును పార్శ్వపునొప్పుల తొరదోలును. పోట్లపోగొట్టుట వనమూలికలచే హిందూ దేశమందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు. దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

నువాసన గలిగి యుండును. అమృతాంజనము అన్ని విధముల గుణమున గలిగించును. ప్రతిఇంట నుండదగి చవుకయైన వైద్యసహాయము.

శుభభావ చీటి చూచికొనిన మోసము గలుగదు. అమృతాంజనము డిపో, 7, తంబుకెట్టివీధి మదరాసు.

కీ 8 శేషులైన నోపాలక్ష్మమ్మ నోఖలెనా చిచ్చిని రంగుల చిత్రపటము ప్రతి 1-కి వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0 వి వి ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రత్రికా శార్యాలయము, బొమ్మబాత్సు నెం 212, మదరాసు.

ARMS & AMUNITION.

తుపాకులు, తుపాకి మందు, కేపురవలు మొదలగునవన్ని సారాయములు, స్పిరిట్సు, నానావిధోపయోగవస్తువులు మావద్ద దొరకును

ఎస్. వి. సారథి అండుకో ౧౦౧ చైనాబజారు రోడ్డు 230 మదరాసు

సదా చారము

సాంధ్యతాత్పర్యము. నూర్యోజయాత్పర్యము లేదుట మొదలు రాత్రి శయించువరకు ఆచరింపవలసిన విధులన్నియు ధర్మశాస్త్ర వచనములతోను వానివలన గలుగు ఆరోగ్యము చూపును కాని తెలుగు చరక నుభుతాది వైద్యగ్రంథ వచనో దాహరణములతోడను మంత్రములు చూపునానికి తెలుగు దాత్పర్యమున ఇందు వాగినియున్నాము.

దీనియందుగల విషయములు:—పాత్రస్పృశణము 15 విధములు, ఋగ్వేదీయ పాత్రస్సాక్షములు, పాత్రకాల దర్శనములు, మూర్తిపురీషోత్సర్గవిధి, శౌచ విధి, గండూషవిధి, గాగ్రహ్యదంతశాస్త్రములు, దంతధావన శాస్త్రములు, నిషిద్ధతిథులు, ఋగ్వేదీయ పాత్రస్సాక్ష విధి, యజుర్వేదీయ పాత్రస్సాక్షవిధి, సామవాగ్ధిజలవిచారణము, ఊర్ధ్వపుండ్ర భస్మధారణవిధులు, తృచాకల్ప నూర్యనమస్కారపద్ధతి, పౌరమంత్రములు, నూర్యోజస్థానము, శురుధావనము, ఆత్మయజ్ఞము, సమకచమక బ్రాహ్మణములు, యద్రీ, శిష్ట, సారస్వతీ, వసిష్ట, గణపతి, రాత్రి, స్వప్న నూక్తములు, ఋగ్వేదీయ, యజుర్వేదీయ భోజనవిధులు, భోజ్యపదార్థములు, భోజనానంతర జప్త్యమంత్రములు, పంచా యతినస్థాపనవిధానము, యజ్ఞోపవీతధారణవిధి, తైలాభ్యంగ ఔరాదివిధులు, అమావాస్యాలిలకర్మములు, తాంబూలవిధి చూపునునవి ఎన్నియోగంపు. అందలు శతపథకరది. 1-8-0. ఇతరగ్రంథములు విభించును.

వలయువారు:—విడిటరు స్వధర్మప్రకాశిని, గుంటూరు అని వ్రాయవలయును.

వజ్రగుళిక

20 మాత్రలగల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0 ధాత్మవైక్య, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్త పుష్టియు నరపటుత్వము కారణములు రక్తపుష్టికి మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహిరంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్రియత్వమువలన గలుగును. వ్యభిచారము నుఖరోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతి లేకుండుట

జీర్ణరసాయనము:—ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము పచనమగును. జీర్ణకోశము బాగుచేడి రసప్రావము క్రమముగ గలుగును మలబద్ధము మానును. 25మాత్రల డబ్బీ 1-కి వెల 1-4-0.

అమృతాంజనముడిపో 6, తంబుకెట్టివీధి, మదరాసు.

శ్రీమదాంధ్ర వచన భాగవతము

పటములను శిల్ప చిత్రములను కలిపి శ్రీమదాంధ్ర వచన భాగవతము ప్రకటింపుచుండునట్లు సంస్కృతమునందు వ్యాస పోత్రమైన శ్రీభాగవతమును మిక్కిలి తేటగా నీటుగుటకు శ్రీ లిని ముద్రించుచున్నారము. ఇందు శ్రీధర్మము, లీలకము, మునిభావము, కాళిక పీఠరాధాపీఠము, అనెడి వ్యాఖ్యలయందు నల విశేషములను ఆయాసలయందు శిల్పించియున్నారము. భాగవతోత్తమ లండను ఆకరాతికయమును యా పి చందాదారులుగాఁ జేరవలెనని కోరుచున్నాము.

- శ్రీభాగవతము వచనము-చిరమభాగము, కాలికోటైందు 100
పృథమ్యశ్రియస్కంధములు. చందాదారులకు
డిబ్బో డిల్లీ థాల్ తృతీయ, చతుర్థ స్కంధములుచేరి 140
డిబ్బో తృతీయభాగము, చతుర్థ, పంచమ స్కంధములు 140
డిబ్బో చతుర్థభాగము, షష్ఠ, సప్తమ స్కంధములు 140
డిబ్బో పంచమభాగము అష్టమ, నవమ స్కంధములు 100
డిబ్బో అషటభాగము దశమ స్కంధము పూర్వభాగము 140

ఆర్. వేంకటేశ్వర అన్స్కో,
ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, ముద్రాను.

గాల్వీస్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు లెక్కయియు నడుపుటకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుపుటకు యేమేభాగములు యేమేయలుచేయుకో అని చెడిపోయినపుడు స్వల్పముగాచేయు రిపేరులను యాచుంకములపెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈపాఠశాలలో, యూరోపియన్ మోటర్ల శిల్పించుచును. ఇది రెండు మాసములలో శిల్పించి గవర్న మెంటువారిపక్షనండి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును, ఇంటరల్ ఫీసు 40 రూపాయలు కట్టవలయును.

తిరిగిరాము ఏప్రిల్ 15వ తేది నుండి ప్రారంభమగును. క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు నూర్చి 31 వ తేది గాని అంతవ ముందుగాని ధరభాగము చేసికోవలయును. పాఠశాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాళిసంగబడును. ఫీ: క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికొనుదు.

(41) గ్యాలి అండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇంజనీర్లు

288 24 జనవరి పీటర్బర్గ్
మోటారులోను పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్లు యంత్రలనిర్మాణమును, నడుపుటకును ను జోధనాభ్యాసముల గలపబడును. ప్రత్యేక గతునిక:—
కానమూరిద్వారాను ఈచిరమగవనతియు, భోజనాదికములు ను ఏర్పాటుచేయబడును. శిల్పిలెల్ల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ తునును, తయారైన వైనాకరికి శిష్యాచేయబడును. స్వల్ప పంఖ్యయే దీసికోవబడును. మేనేజరుగారికి వ్రాసికొనవలెను.

మోటారు సర్వీస్ బండ్లు

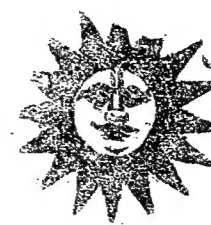
10, 14 ముఖ్యము కూర్చుండి కెల్ల బండ్లు వెంటనే అమర్చునవలె తయారుగా నున్నవి. ధరలు మొదలైన వాటికి ఈక్రింద నుదహరించువారికి వ్రాయుదు:— 401
గ్యాలి అండ్ కో., 149 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక

(ప్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకదర్శాయము ప్రకటింపబడుచున్నది.)
355 మొదటికొంత సేకరణగానున్నది.
వైద్య శాస్త్రములో భౌతిక అంశములపై వైద్య శాస్త్రములకు గల సహజముల పరస్పర వైమధ్యమును వివరించు ప్రయత్నమును పాటియక ముఖ్య పద్ధతుల వైద్యశాస్త్రములయందుండు సత్యమును తోడ్పడి భౌతిక యు. భౌతికములను సరస్థ వైద్యపద్ధతులను వానయొక్క పంఖివాచరియైన చతురము ఈపత్రికా మూలమున గ్రహించువలెను. వైద్య శాస్త్రములను గొప్పశాస్త్రములను గ్రహించి చికిత్సయే మార్గములను, వైద్యులచేయవలె లేకనే వైద్య పృత్తియందు లే జరుగు సామాన్యకోగవలెను ముఖ్యము ఈ పత్రిక భౌతికమునున్నది.
చందా సం. 1-కి 1-1-0 రూ. విడిసంచిక 0-6-0 రూ.
డాక్టరు డి. వి. సుబ్బారావు, ఎం. బి.,
(చేపాపాటి) 98 అన్నాపిల్లపేడి మద్రాసు

కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరుకును. కొనువారు మార్కెటు మీదు గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ.
(53) 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

ప్రపంచ చరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
(గంభక ర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
శైలినులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రూ. 2-0-0 అంచెకాలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు పి. పి. గా పంపుదుము.
అయినా:— ప్రపంచచరిత్రాకార్యాలయము,
(27) 145, కాంపేడి, మదరాసు అని వ్రాయుదు.

మీ కవనరమైనచో

యంత్రసంబంధమైనట్టిగాని కరగి పోత పోయినట్టిగాని పనులనుగురించియు, ఉక్కు, ఇనుపవాసములు. వంపులు వంపులుగ వంచబడిన రేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గురించిన అన్ని విషయములను గురించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల సలహా నాలొచింపవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలలకిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మ్రోగినవారు.
విలాసము:—

ది సాథ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్

తపాలపెట్టె నెం 553 రు, 389 మదరాసు.

367] నూతన రోమసంహారి బేగంసాపాపావ్

బేగంసాపావ్ యే భాగమున నుండు రోమసంహారి కాని ఈ నూతన రోమసంహారి సోపు ఒకతూరి పుణ్యద్రాగింబినయెడల రోమసంహారి గుర్తముగ పోగొట్టును. చర్యము యొక్క స్వభావమైన రం గును కాంతిచెడుపువ్వుయక రోమసంహారిగొట్టుసోప్.

ఇది ఒకపే. వెల 8దిల్లీలు పెట్టె1కి 1-0-0 రూ. 4 అ. ఆర్. వి. కండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరపేడి, మద్రాసు.

కావలెను.

వేదశాస్త్ర ధర్మపారశాల, సెక్రెటరీ వారు.
శ్రీ శివానంద పండిత స్వామివారి సాతకాటకు సాం గాధ్యయనపరు లై బోడేశకర్మాధికారులను వారొకరును తర్కవ్యాకరణములలో నొక్కదానియందు సమర్థులై శాస్త్ర పాఠమును చెప్పుగలవా రొకరును గావలసియున్నార కాన రాదలచినవారు వెంటనే యాక్రొంది వైదికాసమునకు నుత్తరమును వ్రాసి వేరసముమొదలగు విషయములను తెలిపికోస పొగ్గితులు.
406
పం. మార్కండ్వేర శాస్త్రి,
శ్రీపండిత స్వామివారిమఠం, సెక్రెటరీ వారు.

కావలయును

చంద్రికా కేళనువాసిని, తేలు మందు కొనువారులు.
కేళనువాసిని వెల సీసా 1-కి రూ 0-11-0 రూ. తేలుమందు వెల సీసా 1-కి రూ 0-8-0 రూ. కేళనువాసిని త్రైముయొక్క పాళిశ స్త్రయమునకు మెచ్చి మెనునానెట్టుకొనినవరు ఏ. ఆర్. బానర్జీ, పి. వి. ఇ. వి. సి. యస్. గారు బహుమాన పతక మొనగి యున్నారు. తేలుమందు గుణమిచ్చుచో సాము కాపను చేయబడును. ఏతెట్లుకు మంచి కమిషనయిబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూచినచో మీకే తెలియును. అనేక యోగ్యతాపత్రములు రెంటికిని యివ్వబడినవి.
410
చంద్రికాస్టోర్సు, ప్రొద్దుటూరు. మదరాసు ప్రెస్ డెస్

180 పుటల పుస్తకము డేచితము
ఆరోగ్యమును కాల్వకనుఖమునుబాండుల స్వాభావిక మైన కొన్ని విధులను అనుసరించుటవలననే కల్గుచున్నది. ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వృద్ధిని ఇప్పించును. ఈ పుస్తకము ఇవానుగా నీయబడును. పోస్టు చార్జియు మేమే భరించిపంపెదము. వెంటనే వ్రాయుదు.
వైద్యశాస్త్రి ముణిశంకర్ గోవిందజీ,
అతంకనిగహబాపాధికారి, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

ఆంధ్రుడ వనిపించుకొమ్ము

సంకల్పరాదికి మీన్నేహితులకు బహుమతి పంపనా? జీవచరితముకంటె మంచిపుస్తక మేమున్నది? ఆందులో కీవుల పోరాటములు, ప్రేమ, ప్రాణమెట్లుపుట్టెను. జంతువులు భాండనములు, మొదలగు మనోహర విషయములుగలవు. అందరకు సర్దుగును. వెల అర్ధరూపాయయే.
The city Book Stall Cocanada కు వ్రాసి కొనుము.
415

ఆయుర్వేదమందు మిక్కిలి యుపయోగ కరమైన గ్రంథము.

ఆయుర్వేదీయ యాషధములయొక్క శాస్త్రోక్త ఉపయోగ విధానమును, బోషధములయొక్క పట్టికయు నుండును.
ఈపుస్తకము దీక్రింది విషయములుండును.
1. రోగచికిత్స.
2. ఆహారవిషయము, ఇతర విషయములు.
3. విషయము వానినై విషయములు.
4. ముష్కృతపదములు గలిగిన మూలికలకు సరియగు లాటిను భద్రములు గలిగిన చిన్ని భాషాసంజవి.
5. వైద్యులకు ఆంగ్లేయ తూనికల తారతమ్యము.
డెమ్మిసైజుXII ఎం. ఓ. 228 పుటలు. వెల 0-8-0
వ్యవసాయములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.
చెన్నపురి రాజధానిలో ఏజెంట్లు కావలయును.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.